

សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច
Université Royale De Droit et des Sciences Économiques
Royal University of Law and Economics

សារណាបញ្ចប់ការសិក្សា

នីតិវិធីបណ្តឹងលេចលះ

ស្រាវជ្រាវ ចាប់ពីថ្ងៃទី ០៣ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០២៣ ដល់ថ្ងៃទី ៣១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០២៣

ស្រាវជ្រាវដោយ

និស្សិតឈ្មោះ៖ **សាលី វុឌ្ឍិយ៉ា**
សេង ជនីនាថ

ណែនាំដោយ

លោកជំទាវ **ចាន់ ស៊ីណាត**

ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ **នីតិសាស្ត្រ**
ជំនាន់ទី២៣

ឆ្នាំចូលសិក្សា ២០១៩
ឆ្នាំសរសេរសារណា ២០២៣

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

យើងខ្ញុំទាំងពីរ ឈ្មោះ **សាលី វុឌ្ឍិយ៉ា** និងឈ្មោះ **សេង ជនីនាថ** ជានិស្សិតឆ្នាំទី៤ ជំនាន់ទី២៣ នៃ សកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច ផ្នែកនីតិសាស្ត្រ ឆ្នាំសិក្សា ២០១៩ ដល់ ឆ្នាំសិក្សា ២០២៣ ។ យើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណជូនចំពោះលោកឪពុក និងអ្នកម្តាយជាទីគោរពស្រលាញ់ដែលបានផ្តល់ កំណើត និងចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សាកូនដោយក្តីមេត្តាករុណា និងផ្តល់ក្តីស្រលាញ់តាំងពីតូចរហូតដល់ពេញវ័យ ដោយរូប លោកបានលះបង់ទាំងកម្លាំងកាយ កម្លាំងចិត្ត និងថវិកា ដើម្បីអោយរូបកូនបានសិក្សារៀនសូត្រ ព្រមទាំងខិតខំអប់រំ ផ្តល់ដំបូន្មានប្រៀនប្រដៅអោយរូបកូនដើរផ្លូវល្អ មានសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និងស្មោះត្រង់ ដោយអោយកូនប្រតិបត្តិតែអំពើសុច្ច រឹតទៀងត្រង់ ព្រមទាំងបានជំរុញលើកទឹកចិត្តដល់រូបកូនក្នុងការសិក្សារៀនសូត្រ និងតម្រង់ទិសកូនអោយក្លាយជា ពលរដ្ឋល្អក្នុងសង្គម។ ក្រោមការយកចិត្តទុកដាក់ កូនបានបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រដោយជោគជ័យ ហើយមានចំណេះ ដឹងខ្លះសម្រាប់ធ្វើជាទំនាក់ទំនងក្នុងការរស់នៅ។

ទន្ទឹមនឹងនេះ យើងខ្ញុំក៏សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅជូនចំពោះ **ឯកឧត្តម លុយ ចន្ទឆ្មារ សាកលវិទ្យាធិការ នៃសកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច** ដែលលោក ជាអ្នកគ្រប់គ្រង ហើយលោកបានផ្តល់កន្លែងសិក្សាដល់យើងខ្ញុំទាំងពីរ បានសិក្សារហូតសម្រេចលទ្ធផលបង្កើត ស្នាដៃនេះឡើង។

ជាពិសេស យើងខ្ញុំក៏សូមថ្លែងអំណរគុណដល់ **លោកជំទាវ ចាន់ សុវណាត** ដែលជាសាស្ត្រាចារ្យ ណែនាំយើងខ្ញុំ ក្នុងការសរសេរចងក្រងសារណាបញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រនីតិសាស្ត្រនេះផងដែរ ដែលបាន ចំណាយពេលវេលាដ៏មានតម្លៃ ដើម្បីធ្វើការបង្ហាត់បង្ហាញអស់ពីកម្លាំងចិត្ត កម្លាំងកាយ និងណែនាំកែតម្រូវផ្តល់ នូវចំណេះដឹងយ៉ាងច្រើន ក៏ដូចជាផ្តល់ជាអានុសាសន៍ និងតម្រង់ទិសដៅអោយយើងខ្ញុំក្នុងការបង្កើតកិច្ចការ ស្រាវជ្រាវបានជោគជ័យ។

ម្យ៉ាងទៀត យើងខ្ញុំទាំងពីរសូមថ្លែងអំណរគុណ និងសម្តែងនូវការដឹងគុណចំពោះលោកគ្រូ អ្នកគ្រូ សា ស្ត្រាចារ្យទាំងអស់ដែលបានខិតខំបង្ហាត់បង្រៀនអស់ពីកម្លាំងកាយកម្លាំងចិត្ត និងផ្តល់ចំណេះដឹងយ៉ាងច្រើន និង ពិតប្រាកដដល់យើងខ្ញុំទាំងពីរអោយឈានដល់ការបង្កើតស្នាដៃនេះឡើង។ មួយវិញទៀតសូមថ្លែងអំណរគុណ ដល់បងប្អូនសិស្សច្បងមិត្តភក្តិទាំងអស់ដែលបានជួយជ្រោមជ្រែង លើកទឹកចិត្ត និងការផ្តល់មតិយោបល់ល្អៗជា ច្រើន និងការចែករំលែកបទពិសោធន៍ល្អៗ។

ជាទីបញ្ចប់ យើងខ្ញុំ សូមប្តូរសំឡេងដល់វត្ថុស័ក្តិសិទ្ធិទាំងអស់ក្នុងលោក ជួយថែរក្សាការពារ និងប្រសិទ្ធពរ
ជ័យជូនដល់អស់លោកទាំងអស់ ជួបតែសេចក្តីសុខសេចក្តីចម្រើន សុខភាពល្អ អាយុយឺនយូរ និងទទួលបាន
ជោគជ័យគ្រប់ភារៈកិច្ចនិងជួបតែពុទ្ធពរទាំងបួនប្រការគឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។

អារម្ភកថា

នៅក្នុងអំឡុងពេល ៤ ឆ្នាំ ដែលយើងខ្ញុំបានសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រកន្លងមកនេះ យើងខ្ញុំបានសិក្សាលើ មុខវិជ្ជាជាច្រើន រួមបញ្ចូលទាំងផ្នែកនីតិឯកជន និងនីតិសាធារណៈ ដែលបានធ្វើឲ្យយើងខ្ញុំទទួលបាននូវចំណេះ ដឹងបន្ថែមទូលំទូលាយលើមុខវិជ្ជាទាំងអស់នោះ ក្រោមការប្រឹងប្រែងបង្ហាត់បង្រៀនដោយយកចិត្តទុកដាក់ពី សំណាក់លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ ជាសាស្ត្រាចារ្យទាំងអស់។

តាមរយៈការខិតខំជ្រោមជ្រែងនេះ យើងខ្ញុំអាចចងក្រងនូវសារណាការពារបញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់ បរិញ្ញាបត្រនីតិសាស្ត្រនេះ ដែលមានប្រធានបទមួយ ក្រោមចំណងជើងថា “នីតិវិធីបណ្តឹងលែងលះ” ។ ការជ្រើស រើសប្រធានបទនេះ គឺធ្វើឡើងក្នុងគោលបំណងពង្រីកនូវការយល់ដឹងរបស់សាធារណៈជនជាពិសេសអ្នកសិក្សា ច្បាប់ជាអ្នកអាន អំពីការបង្កើតចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ សិទ្ធិនិងករណីយកិច្ចទាំងឡាយដែលកើតចេញពីចំណង អាពាហ៍ពិពាហ៍ ការលែងលះ នីតិវិធីនៃការលែងលះ ការផ្សះផ្សា និងអានុភាពនៃការលែងលះទៅលើបុគ្គលពាក់ ព័ន្ធ ។

យើងខ្ញុំសង្ឃឹមថា សារណានេះនឹងអាចជាជំនួយការសិក្សាស្រាវជ្រាវរបស់សិស្សនិស្សិតនិងប្រជាពលរដ្ឋ ខ្មែរគ្រប់រូបដែលចង់ស្វែងយល់បន្ថែមទាក់ទងនឹងអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងការលែងលះដែលបានកំណត់ក្នុងក្រមរដ្ឋ ប្បវេណី ឆ្នាំ២០០៧ ហើយនឹងទុកស្នាដៃសម្រាប់អ្នកសិក្សាជំនាន់ក្រោយ ដើម្បីសិក្សាបន្ថែមអោយកាន់តែច្បាស់ អំពីនីតិវិធី ក្នុងការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងការលែងលះ ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

យើងខ្ញុំសូមអភ័យទោសទុកជាមុននូវរាល់ការចំណុចខ្វះខាតមួយចំនួនដូចជាពាក្យពេចន៍ខ្លីមសារអត្ថ ន័យឬអក្ខរាវិរុទ្ធទាំងឡាយដែលមាននៅក្នុងកិច្ចការស្រាវជ្រាវមួយនេះដោយអចេតនា។

សេចក្តីផ្តើម

សេចក្តីផ្តើម

នៅក្នុងសង្គមនាអតីតកាល និងនាពេលបច្ចុប្បន្ន មនុស្សប្រុសនិងស្រីតែងតែចាប់ដៃគ្នាបង្កើតនូវ ក្រុមគ្រួសារមួយជាមួយគ្នា ចំណងនេះត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយមនុស្សនៅជុំវិញខ្លួនអ្នកទាំងពីរនោះគឺជា ការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ក្លាយទៅជាប្តីប្រពន្ធ។ ការចាប់ដៃគ្នាបង្កើតនូវចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍កើតឡើង ដោយឆន្ទៈព្រមព្រៀងរវាងអ្នកទាំងពីរ និងការស្រឡាញ់គ្នារបស់អ្នកទាំងពីរតែប៉ុណ្ណោះ។

នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលជាប្រទេសដែលមានវប្បធម៌និងប្រពៃណីជាយូរអង្វែងមក ហើយ យើងអាចសង្កេតទៅមើលការប្រារព្ធពិធីអាពាហ៍ពិពាហ៍នាពេលបច្ចុប្បន្ននៅតែធ្វើឡើងតាមបែប ប្រពៃណីដដែល ដែលជាមូលហេតុដែលប្រជាជនកម្ពុជាមួយចំនួនរស់នៅជាមួយគ្នាជាអនីតិសង្វាស ដោយ មិនទៅចុះសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះឡើយ ដោយគិតថា ការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍បែបប្រពៃណីនេះគ្រប់ គ្រាន់ទៅហើយ ។ ផ្ទុយទៅវិញ ច្បាប់ទទួលស្គាល់និងការពារតែប្តីប្រពន្ធដែលបានចុះសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ ជាមួយគ្នាតាមលក្ខខណ្ឌទម្រង់ ត្រឹមត្រូវដែលច្បាប់បានកំណត់ប៉ុណ្ណោះ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះដែរ ប្តីប្រពន្ធដែល បានរស់នៅជាមួយគ្នារយៈពេលយូរអាចតែងតែមានជម្លោះជាមួយគ្នា និងមានបំណងចង់ផ្តាច់នូវចំណង អាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងអ្នកទាំងពីរ ដោយផ្អែកលើមូលហេតុមួយចំនួនដែលបានកំណត់នៅក្នុងច្បាប់ដូចជាការ រស់នៅមិនចុះសម្រុងពីគ្នាជាដើម ។ ការផ្តាច់នូវចំណងនេះ នាំមកនូវការប៉ះពាល់ជាច្រើនដល់សាមីភាគី និង អ្នកនៅជុំវិញខ្លួន ជាពិសេសគឺកូនរបស់អ្នកទាំងពីរ។

បន្ថែមពីលើនេះ ការលែងលះគ្នារវាងប្តីប្រពន្ធមួយគូត្រូវធ្វើឡើងតាមនីតិវិធីដែលស្មុគស្មាញតាមផ្លូវ តុលាការផងដែរ ដែលក្នុងនោះតុលាការនឹងខិតខំប្រឹងប្រែងផ្សះផ្សាទៅនូវចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់អ្នកទាំង ពីរយ៉ាងអស់ពីលទ្ធភាពទាំងស្រុងមុននឹងសម្រេចផងដែរ។

អាស្រ័យហេតុនេះ ទើបក្រុមយើងខ្ញុំលើកយកប្រធានបទទាក់ទងនឹង “នីតិវិធីបណ្តឹងលែងលះ” មក បកស្រាយ ដើម្បីជួយជាជំនួយក្នុងការអនុវត្តមួយចំនួន និងជាការរំលែកនូវចំណេះដឹងដល់មហាជនទាំង អស់ស្វែងយល់កាន់តែច្បាស់។ ប្រធានបទនេះ ត្រូវស្ថិតក្រោមច្បាប់គ្រប់គ្រងមួយចំនួន មានដូចជា រដ្ឋធម្មនុ ញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ ២០០៧ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ ២០០៦ អនុក្រឹត្យស្តីពី អត្រានុកូលដ្ឋាន ច្បាប់ស្តីពីឯកតន្ត្រភាព ឆ្នាំ ២០០៦ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល និង ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីមិនមែនបណ្តឹង។

ប្រធានបទនេះមានសារៈសំខាន់ ដើម្បីសិក្សានុសិស្ស ក៏ដូចជាមហាជនទាំងអស់បានយល់អំពីនីតិ វិធីបណ្តឹងនេះ ដែលជាបណ្តឹងមានលក្ខណៈស្មុគស្មាញជាងនីតិវិធីបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីធម្មតា ដោយបណ្តឹង លែងលះជាបណ្តឹងដែលទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល និងអាចពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងច្បាប់ជាច្រើន ក្នុងករណីដែល

មានកម្មវត្ថុបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិនិងបំណុល ការកំណត់អ្នកមានអំណាចមេបាលីកូន សិទ្ធិចូលជា
ប្រាស្រ័យទាក់ទង អាហារកាតព្វកិច្ច សោហ៊ុយចិញ្ចឹមបីបាច់កូន ។ល។ នៅក្នុងសារណានេះ អ្នកអានក៏អាច
យល់ដឹងអំពីនីតិវិធីក្នុងការចុះសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងអានុភាពនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ផងដែរ។

ការចងក្រងសារណានេះ ក៏ជាការចូលរួមចំណែកមួយក្នុងការអភិវឌ្ឍនូវប្រព័ន្ធច្បាប់នៃព្រះរាជាណា
ចក្រកម្ពុជា ដើម្បីឆ្ពោះទៅរកការរីកចម្រើនផងដែរ។

ជំពូកទី ១
អោប្បពិការ

ជំពូកទី ១

អោពាហ៍ពិពាហ៍

អោពាហ៍ពិពាហ៍ គឺជាកិច្ចសន្យាមួយធ្វើឡើងដោយបុរសម្នាក់និងស្រ្តីម្នាក់យ៉ាងឪឡាវិក ដើម្បីបង្កើតនូវចំណងនីតិសង្វាសដោយការបង្ហាញឆន្ទៈយល់ព្រមដោយគូភាគី និងធ្វើឡើងស្របតាមនីតិវិធីដែលប្រទេសនីមួយៗ បានកំណត់ ។ ហើយចំណងអោពាហ៍ពិពាហ៍មិនអាចរំលាយទៅវិញបានតាមទំនើងចិត្តរបស់ខ្លួនឡើយ។

អោពាហ៍ពិពាហ៍នឹងមានអានុភាព កាលណាដែលសាមីខ្លួនទាំងពីរបានដាក់ពាក្យសុំរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ការជូនដំណឹងជាសាធារណៈ ការចុះកិច្ចសន្យាអោពាហ៍ពិពាហ៍ និងការចុះបញ្ជី អោពាហ៍ពិពាហ៍នៅចំពោះមុខមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋាន។ ការដាក់ពាក្យសុំរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ការជូនដំណឹង ជាសាធារណៈ ការចុះកិច្ចសន្យាអោពាហ៍ពិពាហ៍ និងការចុះបញ្ជីអោពាហ៍ពិពាហ៍ ត្រូវធ្វើឡើងស្របតាមនីតិវិធីដែលកំណត់ដោយបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីការចុះបញ្ជីអត្រានុកូលដ្ឋាន។

គប្បីចំណាំថា ការរៀបអាពាហ៍តាមបែបប្រពៃណី មិនមែនជាការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍តាមផ្លូវច្បាប់នោះទេ ។

១. អោពាហ៍ពិពាហ៍

១.១ លក្ខខណ្ឌនៃអោពាហ៍ពិពាហ៍

ដើម្បីចុះបញ្ជីអោពាហ៍ពិពាហ៍ សាមីខ្លួននីមួយៗ ត្រូវបំពេញនូវលក្ខខណ្ឌមួយចំនួនដែលកំណត់ដោយច្បាប់ ក្នុងគោលបំណងការពារនូវផលប្រយោជន៍របស់គូភាគីក្នុងចំណងនេះ ។ លក្ខខណ្ឌទាំងនោះ រួមមាន៖

១.១.១ លក្ខខណ្ឌអាយុ ឬនីតិសាស្ត្រ

បុរស និងនារី ត្រូវមានអាយុ ១៨ ឆ្នាំ ដើម្បីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។ ក៏ប៉ុន្តែ ចំពោះនារីអាចរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ បានក្នុងអាយុ ១៦ ឆ្នាំ កាលបើមានការយល់ព្រមពីអ្នកដែលមានអំណាចមេបា ឬអាណាព្យាបាលរបស់នាង។ ក្នុងករណីដែលមានអាណាព្យាបាលនៃអនីតិជននោះ មិនយល់ព្រម

អាពាហ៍ពិពាហ៍នេះនៅតែអាចប្រព្រឹត្តទៅបានក្នុងករណីដែលអាណាព្យាបាលម្ខាងទៀតយល់ព្រមចំពោះការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍នេះ។¹

ផ្ទុយទៅវិញ ក្នុងករណីដែលអាណាព្យាបាលទាំងពីរពុំយល់ព្រមនឹងការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់អនីតិជន នោះអនីតិជនអាចស្នើសុំឱ្យតុលាការចេញនូវសេចក្តីសម្រេចជំនួសការយល់ព្រមនេះ។ ការស្នើសុំនេះ ត្រូវបានធ្វើឡើងតាមរយៈបញ្ញត្តិស្តីពីអត្តាធិនភាព។ ក្រោយពេលដែលអនីតិជនបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍រួច អនីតិជននឹងក្លាយជានីតិជន ទោះបីជាលែងលះក៏ដោយ ក៏បុគ្គលនោះនៅតែត្រូវបានចាត់ទុកជានីតិជនដែរ។²

ជាឧទាហរណ៍៖

លីហ្សា មានវ័យ ១៦ ឆ្នាំ បានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយ កក្កដា ដោយ ទទួលបានការយល់ព្រមពីអាណាព្យាបាលទាំងសងខាង។ ជាអកុសល តែ ១ ឆ្នាំក្រោយ កក្កដា បានបាត់ បង់ជីវិតក្នុងឧប្បត្តិហេតុមួយ ។ ទោះបីជា លីហ្សា នៅមានវ័យ ១៧ ឆ្នាំ ក៏ដោយ ក៏នាងត្រូវបានចាត់ទុកថា នាងបានទទួលនីតិភាពនិងអាចរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ថ្មី ដោយពុំចាំបាច់ទទួលបានការយល់ព្រមពីអាណាព្យាបាលរបស់នាងទៀតឡើយ។

១.១.២ លក្ខខណ្ឌសមត្ថភាព៖

គូភាគីនៅក្នុងចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាចាំបាច់ត្រូវមានសមត្ថភាពបង្ហាញឆន្ទៈ។

ចំពោះជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ ដែលជាជនស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពជានិរន្តរ៍ដែលខ្វះសមត្ថភាពក្នុងការយល់ដឹងនិងវិនិច្ឆ័យអំពីលទ្ធផលតាមផ្លូវច្បាប់ នៃសកម្មភាពរបស់ខ្លួនដោយមូលហេតុ វិបត្តិផ្នែកបញ្ញាស្មារតី អាចរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍បាន ក្នុងករណីដែលជននោះបានបង្ហាញឆន្ទៈយល់ព្រម ក្នុងកម្រិតអប្បបរមា។ ក្នុងករណីបែបនេះ ជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលនោះ មិនចាំបាច់តម្រូវឱ្យមានការយល់ព្រមពីអាណាព្យាបាលឡើយ។

រីឯចំពោះជនដែលនៅក្រោមហិតូបត្ថម្ភ ដែលជាបុគ្គលមានសមត្ថភាពតិចតួចក្នុងការយល់ដឹង និង វិនិច្ឆ័យអំពីលទ្ធផលតាមផ្លូវច្បាប់ នៃសកម្មភាពរបស់ខ្លួន ដោយមូលហេតុវិបត្តិផ្នែកបញ្ញាស្មារតី អាចរៀប អាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយពុំចាំបាច់ទទួលបានយល់ព្រមពីហិតូបត្ថម្ភកៈនោះទេ។

¹ មាត្រា ៩៤៨ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ ២០០៧

² មាត្រា ៩៥៣ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ ២០០៧

១.១.៣ លក្ខខណ្ឌកតន្ត្រាតៈ

បុរសនិងនារីត្រូវនៅលើមុនពេលចុះសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដោយច្បាប់ស្តីពីឯកតន្ត្រាតៈនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានហាមឃាត់ពុំឱ្យមានទ្វេតន្ត្រាតៈឡើយ។ បានន័យថា បុគ្គលដែលមានសហព័ទ្ធរួច ពុំអាចរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍បានទៀតឡើយ លើកលែងតែចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍មុនត្រូវបានរំលាយ។³

ចំពោះការបំពានលក្ខខណ្ឌនេះ អាចត្រូវបានចាត់ទុកជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែល មានចែងឱ្យផ្ដន្ទាទោសតាមមាត្រា ៤ និងមាត្រា ៩ នៃច្បាប់ស្តីពីឯកតន្ត្រាតៈ (ឆ្នាំ២០០៦) ទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ៦ ខែ ទៅ ១ ឆ្នាំ និង/ឬ ពិន័យជាប្រាក់ពី ២០០.០០០ រៀល ទៅ ២.០០០.០០០ រៀល។

១.១.៤ លក្ខខណ្ឌព្រមព្រៀង

អាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយពុំមានការបង្ខំ ការគំរាម ការឆបោក ឬការភាន់ច្រឡំលើបុគ្គលឡើយ ។ ទោះបីជាក្រមរដ្ឋប្បវេណីពុំបានឱ្យនិយមន័យទៅលើពាក្យទាំងនេះក៏ដោយ ក៏យើងអាចកំណត់និយមន័យចំពោះពាក្យទាំងនេះតាមន័យសាមញ្ញ ដូចតទៅ៖

- ការបង្ខំ សំដៅលើការដែលភាគីណាម្នាក់ក្នុងអាពាហ៍ពិពាហ៍បានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយពុំមានសេរីភាព និងពុំស្របតាមឆន្ទៈរបស់ខ្លួន។
- ឆបោក៖ ក្រមព្រហ្មទណ្ឌបានឱ្យនិយមន័យពាក្យនេះថា គឺជាអំពើបង្ខំចំពោះរូបវន្តបុគ្គល ឬ នីតិបុគ្គលណាមួយ ដោយប្រើឈ្មោះក្លែង ដោយអះអាងទៅលើឋានៈក្លែង ដោយរំលោភលើឋានៈពិត ប្រាក់ដី ឬដោយប្រើឧបាយកលទុច្ចរិត ជាហេតុដែលនាំឱ្យខូចប្រយោជន៍របស់បុគ្គល ឬរបស់តតិយជននូវ ៖
 - ការប្រគល់មូលនិធិ តម្លៃ ឬទ្រព្យសម្បត្តិអ្វីមួយ ។
 - ការផ្គត់ផ្គង់សេវា ។
 - ការធ្វើលិខិតដែលមានតម្លៃជាកាតព្វកិច្ច ឬជាការឱ្យរួចពីកាតព្វកិច្ច ។

ក៏ប៉ុន្តែ ក្នុងករណីនេះ ការបង្ខំសំដៅលើ៖

- ការគំរាម៖ ត្រូវបានឱ្យនិយមន័យតាមវចនានុក្រមសម្តេច ជួន ណាត ថា៖ (ក) កំហែង។ ក៏ប៉ុន្តែ ជានិយមសាមញ្ញអាចសំដៅទៅលើកិរិយាដែលធ្វើឱ្យបុគ្គលណាមួយភ័យខ្លាចតាមពាក្យសំដីឬកាយវិការ ។
- ការភាន់ច្រឡំ សំដៅលើការច្រឡំលើមនុស្ស ឬអត្តសញ្ញាណបុគ្គល ជាឧទាហរណ៍ ការភាន់ច្រឡំកូនភ្លោះ ជាដើម។

³ មាត្រា ៩៤៩ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ ២០០៧

១.១.៥ លក្ខខណ្ឌទម្រង់នៃអាពាហ៍ពិពាហ៍^៤

ការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ធ្វើឡើងមាន ៤ ប្រភេទ គឺ៖

- ការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងពលរដ្ឋខ្មែរ និងពលរដ្ឋខ្មែរ នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងពលរដ្ឋខ្មែរ និងជនបរទេស នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងជនបរទេស និងជនបរទេស ដែលរស់នៅស្របច្បាប់នៅក្នុង ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងពលរដ្ឋខ្មែរ និងពលរដ្ឋខ្មែរ ឬពលរដ្ឋខ្មែរ និងជនបរទេស ដែលកំពុងរស់ នៅស្របច្បាប់នៅឯបរទេស។

ចំណុចនេះ នឹងផ្ដោតសំខាន់ទៅលើអាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងពលរដ្ឋខ្មែរ និងពលរដ្ឋខ្មែរដែលមាន នីតិវិធីដូចតទៅ៖

១.១.៥.១ ការដាក់ពាក្យសុំ

ការដាក់ពាក្យសុំរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍នេះ ត្រូវធ្វើឡើងយុំសង្កាត់នៃលំនៅឋានរបស់សាមីខ្លួនខាង នារី និងត្រូវដាក់នៅមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋានយុំសង្កាត់។ ពាក្យសុំនេះត្រូវភ្ជាប់ជាមួយនូវ៖

- សេចក្តីចម្លងសំបុត្រកំណើត ឬសេចក្តីចម្លងសំបុត្របញ្ជាក់កំណើត
- លិខិតបញ្ជាក់ភាពនៅលីវ ឬ មេម៉ាយ ឬ ពោះម៉ាយ របស់សាមីខ្លួនទាំងពីរនាក់ ដោយលិខិតនេះត្រូវ ចេញដោយមេឃុំ ចៅសង្កាត់នៃសាមីខ្លួននីមួយៗ។ (ចំពោះបុគ្គលដែលមេម៉ាយ ឬពោះម៉ាយ ដោយការលែងលះ ចាំបាច់ត្រូវភ្ជាប់នូវសាលក្រមតុលាការជាមួយនឹងពាក្យសុំរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍។)
- សៀវភៅគ្រួសារ។

១.១.៥.២ បណ្ណប្រកាសជាសាធារណៈ

នៅពេលដែលមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋាន បានពិនិត្យឃើញថា ពាក្យសុំនេះមានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវតាម លក្ខខណ្ឌនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី និងបទប្បញ្ញត្តិទាក់ទងនឹងអត្រានុកូលដ្ឋានរួច មន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋានត្រូវ ចេញប័ណ្ណប្រកាសអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាសាធារណៈចំនួន ៥ ច្បាប់ ដើម្បីបិទផ្សាយតាមកន្លែងដូចតទៅ៖

⁴ មាត្រា ៩៥៥ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី

- ១ ច្បាប់ បិទផ្សាយជាសាធារណៈ នៅលំនៅឋានសាមីខ្លួននាវី
- ១ ច្បាប់ បិទផ្សាយជាសាធារណៈ នៅសាលាឃុំ ឬសង្កាត់សាមីខ្លួននាវី
- ១ ច្បាប់ រក្សាទុកជាឯកសារនៅសាលាឃុំ ឬសង្កាត់សាមីខ្លួននាវី
- ០២ ច្បាប់ទៀត ត្រូវបានធ្វើជូនទៅមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋានខាងបុរស ដើម្បី បិទផ្សាយជាសាធារណៈ នៅលំនៅឋានសាមីខ្លួនបុរស និងនៅសាលាឃុំ ឬសង្កាត់សាមីខ្លួនបុរស។

ប័ណ្ណនេះត្រូវបិទផ្សាយជាសាធារណៈក្នុងរយៈពេល ១០ ថ្ងៃ មុនថ្ងៃរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍តាមប្រពៃណី ឬថ្ងៃចុះបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដើម្បីឱ្យជនដែលមានប្រយោជន៍ក្នុងរឿងនោះ អាចប្តឹងជំទាស់បានក្នុងករណី មិនយល់ស្របនឹងអាពាហ៍ពិពាហ៍នេះ។ នៅក្នុងប័ណ្ណប្រកាសអាពាហ៍ពិពាហ៍មន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋានត្រូវសរសេរខ្លឹមសារដូចជា នាមត្រកូលនិងនាមខ្លួន សញ្ជាតិ ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត មុខរបរ និងទីលំនៅបច្ចុប្បន្ននៃអនាគតប្តីឬប្រពន្ធ និងនាមត្រកូលនិងនាមខ្លួន ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត មុខរបរ និងទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន របស់ឪពុកម្តាយ នៃអនាគតប្តីឬប្រពន្ធ ក្នុងករណី ឪពុក ឬ ម្តាយ បានទទួលមរណភាព ត្រូវបញ្ជាក់ថា ស្លាប់។ ក្រោយពេលរយៈពេល ១០ ថ្ងៃ នេះ បានកន្លងផុតទៅ ហើយពុំមានអ្នកណាមួយប្តឹងជំទាស់ នឹងអាពាហ៍ពិពាហ៍នេះ នោះសាមីខ្លួនទាំងពីរអាចរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងចុះសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍បាន។

ក្នុងករណីមានការប្តឹងដំទាស់អាពាហ៍ពិពាហ៍អាចធ្វើទៅបានលុះត្រាតែ បណ្តឹងដំទាស់អាពាហ៍ពិពាហ៍បានដោះស្រាយរួចរាល់ជាមុនសិន ដោយយោងតាមច្បាប់អាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារបានបញ្ញត្តិ។

អាពាហ៍ពិពាហ៍នឹងអាចចាត់ទុកជាត្រឹមត្រូវតាមតាមលក្ខណៈច្បាប់បាន លុះត្រាតែបុរស និងនារី ដែលស្ម័គ្រចិត្តយកគ្នាជាប្តីប្រពន្ធចុះកិច្ចសន្យាអាពាហ៍ពិពាហ៍ខាងលំនៅរបស់នារី ។ កិច្ចសន្យាត្រូវចុះ ក្នុងបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍ ហើយត្រូវចុះហត្ថលេខាដោយមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋាន ប្តីប្រពន្ធ និងសាក្សីជា នីតិជនចំនួនពីរនាក់ ។

១.១.៥.៣ ការចុះកិច្ចសន្យាអពាហ៍ពិពាហ៍ និងការបញ្ចប់បុត្រអពាហ៍ពិពាហ៍

កិច្ចសន្យាអាពាហ៍ពិពាហ៍ ត្រូវចុះក្នុងសៀវភៅអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដោយតម្រូវឱ្យមានការចុះហត្ថលេខាដោយមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋាន ផ្ដិតស្នាមមេដៃរបស់ប្ដីប្រពន្ធ និងសាក្សីមានអាយុលើស ១៨ ឆ្នាំ ចំនួន ២ នាក់ ។ មន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋាន នឹងប្រគល់ឱ្យសាក្សីនូវសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ច្បាប់ដើមចំនួន ១ សន្លឹក និងចេញសេចក្ដីចម្លង តាមការស្នើសុំរបស់ខ្លួន។

សំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍នេះ ត្រូវបានចេញផ្សាយដល់សាមីទាំងពីរក្រោយពេលដែលសាមីទាំងពីរបាន ចុះកិច្ចសន្យាអាពាហ៍ពិពាហ៍នេះរួចរាល់។

ម្យ៉ាងវិញទៀត អាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលនឹងមានអានុភាពពេញលក្ខណៈច្បាប់បានលុះត្រាតែ សាមីខ្លួន បុរស និងនារីបានទៅចុះកិច្ចសន្យាអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដោយផ្ទាល់នៅចំពោះមុខមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋាន ដោយនាំមកនូវសាក្សីដែលជានីតិជនចំនួន ០២ រូបផង ដែលស្របទៅតាមទម្រង់បែបបទ និងនីតិវិធីនៃការងារអត្រានុកូលដ្ឋាន។

១.២ ករណីដែលច្បាប់បានហាមឃាត់មិនឱ្យរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍

ក្រមរដ្ឋប្បវេណីបានបញ្ញត្តិអំពីលក្ខខណ្ឌក្នុងការអនុញ្ញាតឱ្យរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ហើយក៏បានបញ្ញត្តិអំពីករណីមួយចំនួនដែលពុំអនុញ្ញាតឱ្យរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ផងដែរ ។

១.២.១ ទំនាក់ទំនងញាតិ

ញាតិ តាមវចនានុក្រម ត្រូវបានឱ្យនិយមន័យថា ជាអ្នកដែលរួមខ្សែលោហិតនឹងគ្នាខាងមាតាឬខាងបិតា; ដែលហៅថា ញាតិ ៧ សន្តាន ឬញាតិ ៧ ជួរ នោះ តាមន័យក្នុងគម្ពីរពុទ្ធសាសនាលោកឱ្យរាប់ថ្នាក់ខាងលើ ៣ ជាន់ គឺថ្នាក់មាតាបិតា ១, ថ្នាក់ជីដូនជីតា ១, ថ្នាក់យាយទួតតាទួត ១; ថ្នាក់ខាងក្រោមខ្លួន ៣ ជាន់ទៀត គឺថ្នាក់កូន ១, ថ្នាក់ចៅ ១, ថ្នាក់ចៅទួត ១ រួមជា ៦ ថ្នាក់, ជា ៧ ថ្នាក់នឹងខ្លួនយើង; មនុស្សទាំងអស់នោះ ហៅថា ញាតិ ៧ សន្តាន ។

រីឯតាមន័យដែលបានកំណត់ក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី បានឱ្យនិយមន័យថា ជាអ្នកដែលកើតចេញមកពីត្រកូលតែមួយ ហៅថា ញាតិ ហើយទំហំនៃញាតិនេះ ត្រូវបានកំណត់ដោយក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រង់មាត្រា ៩៣៨ ថា បុគ្គលដែលជាញាតិមានញាតិលោហិតក្នុង ៦ ថ្នាក់ សហព័ទ្ធ និងញាតិពន្ធក្នុង ៣ ថ្នាក់។ ។

អាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងញាតិលោហិត និងញាតិពន្ធត្រូវបានហាមឃាត់ដោយច្បាប់។

ញាតិលោហិត សំដៅដល់បុគ្គលដែលកើតចេញពីតំណពូជតាមលក្ខណៈធម្មជាតិ ពីបុគ្គលម្នាក់ទៀត។ ញាតិលោហិត ត្រូវបានបែងចែកជាពីរ គឺញាតិលោហិតខ្សែផ្ទាល់ និងសាខាញាតិ។ ញាតិលោហិតខ្សែផ្ទាល់ ជាញាតិដែលមានឈាមដ៏រតែមួយ ហើយកើតគ្នាពីមួយទៅមួយតាមលំដាប់។ ទំនាក់ទំនងញាតិនេះ រួមបញ្ចូលទាំងញាតិដែលកើតឡើងតាមរយៈការសុំកូនផងដែរ ដោយហេតុថាសុំកូន ជាការបង្កើតនូវទំនាក់ទំនងញាតិភាពរវាងឪពុកម្តាយចិញ្ចឹម និងកូនសុំ រួមទាំងញាតិលោហិតរបស់ឪពុកម្តាយចិញ្ចឹម។ ចំពោះការហាមឃាត់អាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងញាតិលោហិតនេះ គឺហាមឃាត់ចំពោះញាតិលោហិតផ្ទាល់

ចំនួនបីថ្នាក់ ។ ញាតិលោហិតទាំងបីថ្នាក់នេះ រួមមាន ឪពុក ម្តាយ កូន (ថ្នាក់ទី១) បងប្អូនបង្កើត (ថ្នាក់ទី២) និង ពូ មីង ក្មួយ (ថ្នាក់ទី៣)។^៥

ញាតិពន្ធុ គឺជាចំណងគតិយុត្តរវាងសហព័ទ្ធម្ខាង និងញាតិលោហិតរបស់សហព័ទ្ធម្ខាងទៀត ដែល ភាសាសាមញ្ញហៅថា សាច់ថ្លៃ។ ចំពោះការហាមឃាត់អាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងញាតិពន្ធុនេះ គឺហាមឃាត់ ចំពោះញាតិលោហិតផ្ទាល់ សំដៅលើញាតិដែលមានឈាមជាមួយគ្នា ចំនួនបីថ្នាក់^៦។

ឧទាហរណ៍ ចំពោះការហាមឃាត់អាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងញាតិលោហិតនេះ៖ អាពាហ៍ពិពាហ៍ រវាងឪពុកឬម្តាយ ជាមួយនឹងកូនស្ត្រពេញលេញ ឬកូនស្ត្រធម្មតា ត្រូវបានហាមឃាត់ទោះបីជាមាន ការកាត់កាលស្ម័គ្រកូនពេញលេញឬស្ម័គ្រកូនធម្មតា។

ឧទាហរណ៍ ចំពោះការហាមឃាត់អាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងញាតិពន្ធុ៖ មករា ត្រូវបានចិញ្ចឹមបីបាច់ ដោយ សីហា ដែលជាឪពុកចិញ្ចឹម ដែលបានស្ម័គ្រកូនធម្មតា ដើម្បីទទួលស្គាល់មករាជាកូន។ ក្រោយពេល ដែល មករា បានទទួលនីតិភាព មករា បានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយនឹង មីនា ។ ក្នុងករណីដែល មករា និង មីនា បានលែងលះគ្នាចប់ជាស្ថាពរ ក៏ សីហា ពុំអាចរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយនឹង មីនា បានឡើយ។

១.២.២ ទ្វេពន្ធភាព

ច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានហាមឃាត់យ៉ាងដាច់ខាតចំពោះទ្វេពន្ធភាព ដោយបុរសម្នាក់ អាចយកប្រពន្ធមួយតែប៉ុណ្ណោះ ហើយស្ត្រីម្នាក់អាចយកប្តីតែមួយទេ។^៧ ក្រៅពីបញ្ញត្តិនៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី អំពីការហាមឃាត់នេះ រដ្ឋសភានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានអនុម័តច្បាប់ស្តីពីឯកពន្ធភាព នៅថ្ងៃទី ០១ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៦ ក្នុងគោលបំណងការពារសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និងពង្រឹងសុខដុមរមនា សុភមង្គល ក្នុងគ្រួសារ និងការគោរពសិទ្ធិគ្នាទៅវិញទៅមករវាងប្តីនិងប្រពន្ធ ស្របតាមមាត្រា ៤៥ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណា ចក្រកម្ពុជា។^៨

^៥ មាត្រា ៩៥១ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី

^៦ មាត្រា ៩៥២ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី

^៧ មាត្រា ៩៤៨ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី

^៨ មាត្រា ១ នៃច្បាប់ស្តីពីឯកពន្ធភាព ឆ្នាំ ២០០៦

១.២.៣ អំឡុងពេលមានឯកសារមិនឱ្យរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ថ្មី

ចំណុចនេះត្រូវបានយកមកអនុវត្តតែចំពោះនារីនោះទេ ដោយនារីពុំអាចរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ថ្មីបាន ឡើយក្នុងអំឡុងពេល ១២០ ថ្ងៃ ក្រោយពេលដែលអាពាហ៍ពិពាហ៍មុនត្រូវបានរំលាយឬលុបចោល។ ក៏ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវបានអនុវត្តចំពោះ ករណីដែលនារីនោះមានផ្ទៃពោះនៅមុនពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រូវបាន រំលាយ ឬលុបចោល ហើយបានសម្រាលកូនរួច។ នារីក៏អាចស្នើសុំលិខិតបញ្ជាក់ពីការគ្មានផ្ទៃពោះ ពីវេជ្ជ បណ្ឌិតផងដែរ ដើម្បីពុំចាំបាច់អនុវត្តតាមបញ្ញត្តិនេះ។^៩

១.៣ អនុភាពនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍

ក្រោយពេលដែលបុរសនិងនារីបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ស្របតាមលក្ខខណ្ឌសារធាតុ និងលក្ខខណ្ឌ ទម្រង់ដែលច្បាប់បានកំណត់ ហើយពុំអាចត្រូវបានចាត់ទុកថា មោឃភាព ឬ អាចលុបចោល បាននោះ អ្នកទាំងពីរនឹងទទួលបាននូវសិទ្ធិនិងករណីយកិច្ចមួយចំនួន ដែលបានកំណត់ដោយក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ ២០០៧ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

១.៣.១ នាមត្រកូលរបស់ម្ចីនិចប្រពន្ធ

ការប្រើប្រាស់នាមត្រកូលរបស់សហព័ទ្ធ គឺជាការសិទ្ធិបុគ្គលនិងការសម្រេចចិត្តរបស់បុគ្គល ម្នាក់ៗ ហេតុដូច្នេះ ការប្រើនាមត្រកូលនេះ ប្តីអាចប្រើប្រាស់នាមត្រកូលប្រពន្ធ ហើយប្រពន្ធអាចប្រើប្រាស់ នាមត្រកូលប្តីបាន ឬអាចជ្រើសរើសប្រើប្រាស់នាមត្រកូលដើមរៀងៗខ្លួន ដែលប្រើប្រាស់មុនពេលរៀប អាពាហ៍ពិពាហ៍ក៏បាន។^{១០}

ក្នុងន័យនេះ អាចឱ្យជាឧទាហរណ៍ថា សុខា និង បុជា បានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយនឹងគ្នា ដែលនាំឱ្យបុជា និង សុខា មានសិទ្ធិជ្រើសរើសប្រើប្រាស់នាមត្រកូលរបស់សហព័ទ្ធម្ខាងទៀត ឬអាចរក្សា នាមត្រកូលខ្លួននៅដដែល។

ក៏ប៉ុន្តែ យើងអាចសង្កេតឃើញថា នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានាពេលសព្វថ្ងៃ ពុំមានការនិយម ប្តូរនាមត្រកូលទៅតាមនាមត្រកូលរបស់សហព័ទ្ធនោះឡើយ ដោយភាគច្រើនរក្សានូវនាមត្រកូលខ្លួនមុន ពេលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍។

^៩ មាត្រា ៩៥០ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី

^{១០} មាត្រា ៩៦៥ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី

១.៣.២ ករណីយកិច្ចរួមរស់នឹងគ្នា សហការ និងសង្គ្រោះគ្នាទៅវិញទៅមក

ទោះបីជាប្តីប្រពន្ធត្រូវបានចាត់ទុកជាបុគ្គលឯករាជ្យ និងស្មើភាពគ្នាក៏ដោយ ក៏ប្តីប្រពន្ធមាន កាតព្វកិច្ចជួយសង្គ្រោះគ្នារវាងប្តីប្រពន្ធ ជាការគោរពគ្នាទៅវិញទៅមក ថែរក្សាគ្នា និងជួយគ្នា ដើម្បីឈាន ទៅកាន់វឌ្ឍនភាព ព្រមទាំងការកសាងគ្រួសារមួយដែលប្រកបដោយសុភមង្គល និងសាមគ្គីភាពក្នុង គោលបំណង ថែរក្សា ជីវភាពអាពាហ៍ពិពាហ៍រួម។¹¹

នៅក្នុងចំណុចនេះ ចង់បង្ហាញថា ប្តីប្រពន្ធជាកាត់នៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ មានករណីយកិច្ចរួមរស់ជា មួយគ្នាក្នុងជីវភាពតែមួយ បានន័យថា គប្បីចេះគោរពស្រឡាញ់គ្នាទៅវិញទៅមក ជួយថែរក្សា និងជួយគ្នា ដើម្បីរក្សានូវចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងអ្នកទាំងពីរ ដែលនាំឱ្យគ្រួសារអ្នកទាំងពីរមានវឌ្ឍនភាព និងមាន សុភមង្គល។

១.៣.៣ ការជ្រើសរើសវិជ្ជាជីវៈ និងសិទ្ធិចូលរួមក្នុងសកម្មភាពសង្គម

ការជ្រើសរើសវិជ្ជាជីវៈជាការជ្រើសរើសនូវអាជីព មុខរបរ និងការងារ ដើម្បីប្រកបក្នុងគោលបំណង ចិញ្ចឹមជីវភាពនិងពង្រីកនូវទ្រព្យធន ។ ក្រមរដ្ឋប្បវេណីបានអនុញ្ញាតឱ្យប្តីប្រពន្ធមានសេរីភាពក្នុងការ ជ្រើសរើសវិជ្ជាជីវៈ ដែលខ្លួនពេញចិត្តប្រកបនិងចាប់យក ។

សិទ្ធិចូលរួមប្រាស្រ័យដោយសេរីក្នុងសកម្មភាពនយោបាយ វប្បធម៌ និងសង្គម ដោយពុំចាំបាច់ ត្រូវការការយល់ព្រមពីដៃគូ¹² ដោយសិទ្ធិនេះជាសិទ្ធិមួយដែលត្រូវបានផ្តល់ជូនប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់រូប។

១.៣.៤ ការចាត់ទុកជានីតិជន ដោយអាពាហ៍ពិពាហ៍

ក្រោយពេលដែលអនីតិជនបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ទោះបីជាចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះត្រូវបាន រំលាយក៏ដោយ ក៏អនីតិជនដែលទទួលបាននីតិភាពដោយការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះ នៅតែត្រូវបានចាត់ ទុកជានីតិជន។ សកម្មភាពនេះ ត្រូវបានកំណត់ដោយក្រមរដ្ឋប្បវេណីថា ជាការទទួលបានអត្ថាធិនភាព។ ការទទួលបានអត្ថាធិនភាពនេះ ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយស្វ័យប្រវត្តិដោយពុំចាំបាច់មានសេចក្តីសម្រេចរបស់ តុលាការនោះទេ។

យោងតាមសន្ទានុក្រមផ្នែករដ្ឋប្បវេណី “អត្ថាធិនភាព” គឺជាស្ថានភាពមួយ ដែលផ្តល់ឱ្យអនីតិជន បានរួចផុតពីរបបអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន ឬ រួចផុតពីអំណាចមេបា ហើយមានសមត្ថភាពដូចនីតិ ជនដែរ ។ អត្ថាធិនភាព គឺមានអានុភាពអាចធ្វើឱ្យច្បាប់ចាត់ទុកថាអនីតិជននោះបានដល់នីតិភាពហើយ

¹¹ មាត្រា ៩៦៦ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី

¹² មាត្រា ៩៦៧ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី

នឹងអាចធ្វើសកម្មភាពបានដូចជានីតិជនដែរ។ តាមរយៈអានុភាពនេះ អនីតិជននោះអាចធ្វើសកម្មភាពជាច្រើនដែលច្បាប់ហាមឃាត់ចំពោះអនីតិជន មានដូចជាការធ្វើពាណិជ្ជកម្ម អាជីវកម្ម ដោយពុំចាំមានការអនុញ្ញាតពីម្តាយឪពុក ឬអ្នកដែលមានអំណាចមេបា ឬ អាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន។ ជាពិសេស អនីតិជន អាចធ្វើសកម្មភាពចុះកិច្ចសន្យា ។ លើសពីនេះទៀត អនីតិជនអាចទទួលបាននូវបុគ្គលភាពគតិយុត្ត ដែលជាប្រធាននៃសិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចយ៉ាងពេញលេញទៀតផង។

១.៣.៥ ទ្រព្យសម្បត្តិ

វចនានុក្រមខ្មែរ បានពន្យល់ពាក្យ “ទ្រព្យ” ថា ជាវត្ថុ, ធនធាន, សម្បត្តិ។ ហើយតាមន័យសាមញ្ញយើងប្រើពាក្យនេះចំពោះតែវត្ថុ មានដូចជា មាសប្រាក់ជាដើម ដែលមានម្ចាស់។ ទ្រព្យធន, ទ្រព្យសម្បត្តិ គឺទ្រព្យផ្សេងៗ, ទ្រព្យសម្រាប់ប្រើប្រាស់។

ចំណែក ច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម បានពន្យល់ពាក្យ “ទ្រព្យសម្បត្តិ” ថាជាទ្រព្យគ្រប់ប្រភេទ ចលនទ្រព្យឬអចលនទ្រព្យ ទ្រព្យរូបិយឬទ្រព្យអរូបិយ និងឯកសារឬឧបករណ៍គតិយុត្ត ដែលជាកត្តានៃកម្មសិទ្ធិឬអត្ថប្រយោជន៍លើទ្រព្យទាំងនេះ។

ចំពោះអានុភាពទាក់ទងនឹងទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធនេះវិញ ច្បាប់បានផ្តល់នូវជម្រើសដល់សហព័ទ្ធក្នុងការជ្រើសរើសប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលអ្នកទាំងពីរចង់ប្រើប្រាស់ ដែលក្នុងនោះរួមមាន¹³៖

- ប្រព័ន្ធកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ
- ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់

១.៣.៥.១ ប្រព័ន្ធកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ

ក្រមរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាត្រង់គន្ថីទី៧ ជំពូកទី៣ ផ្នែកទី៣ កថាភាគទី១ បានបញ្ញត្តិអំពីប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិតាមកិច្ចសន្យាបានទទួលស្គាល់នូវកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ។

កិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធនេះ ត្រូវបានធ្វើឡើងក្នុងគោលបំណងទប់ស្កាត់វិវាទលើទំនាក់ទំនងទ្រព្យសម្បត្តិនិងបញ្ជាក់អំពីទំនាក់ទំនងសិទ្ធិនិងករណីយកិច្ចប្តីប្រពន្ធ។ ប្តីប្រពន្ធអាចធ្វើកិច្ចសន្យានេះ អាចធ្វើឡើងនៅមុន ឬក្រោយពេលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍បាន។

កិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធនេះ ដាច់ខាតត្រូវធ្វើឡើងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ព្រមទាំងចាំបាច់ត្រូវចុះបញ្ជីទើបមានអានុភាពតាំងជាមួយនឹងតតិយជនបាន ។ ក្នុងករណីដែលប្តីប្រពន្ធពុំបានចុះបញ្ជី

¹³ មាត្រា ៩៦៩ នៃ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី

កិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធនេះ នោះកិច្ចសន្យានេះនឹងពុំមានអានុភាពតាំងជាមួយតតិយជនឡើយ។¹⁴

ស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចលើការចុះបញ្ជី គឺនាយកដ្ឋានកិច្ចការរដ្ឋប្បវេណីនៃក្រសួងយុត្តិធម៌ ដោយមានមន្ត្រីទទួល បន្ទុកកិច្ចការចុះបញ្ជីនេះ និងរក្សាទុកឯកសារកិច្ចសន្យានោះក្នុងក្រណាត់ទាក់ទងនឹងការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យ សម្បត្តិប្តីប្រពន្ធនេះ នៅនាយកដ្ឋានកិច្ចការរដ្ឋប្បវេណីនៃក្រសួងយុត្តិធម៌។ ក្រោយពេលចុះបញ្ជីចប់សព្វគ្រប់ នោះនាយកដ្ឋានកិច្ចការរដ្ឋប្បវេណីនៃក្រសួងយុត្តិធម៌នឹងចេញលិខិតបញ្ជាក់ជូន តាមការដាក់ពាក្យសុំរបស់ប្តីប្រពន្ធដែលជាអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ។ នីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យានេះ ត្រូវបានកំណត់យ៉ាងច្បាស់លាស់នៅក្នុងប្រកាសស្តីពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ ឆ្នាំ ២០១៣។

ក៏ប៉ុន្តែ ប្រជាជននៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាពុំនិយមក្នុងការធ្វើកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធឡើយ ដូច្នេះហើយ ស្ទើរតែគ្មានអ្នកប្រើប្រាស់នូវការចុះបញ្ជីនេះទេ។

គប្បីចំណាំថា កិច្ចសន្យានេះ មិនអាចធ្វើឡើងផ្ទុយនឹងបញ្ញត្តិស្តីពី សិទ្ធិទាមទារអាហារកាតព្វកិច្ច និងភាគបម្រុងបានឡើយ នៅពេលដែលមិនបានធ្វើកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធទេនឹងត្រូវអនុលោមតាមប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់ ។

១.៣.៥.២ អំពីប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់

ក្នុងករណីដែលប្តីប្រពន្ធពុំបានចុះកិច្ចសន្យាទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធ ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់នឹងត្រូវបានយកមកអនុវត្ត¹⁵ ។ ប្រព័ន្ធទ្រព្យសម្បត្តិដែលកំណត់ដោយច្បាប់ បានបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិប្តីប្រពន្ធជាពីរប្រភេទគឺ ទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក និងទ្រព្យសម្បត្តិរួម។

ក. ទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក

ទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក ¹⁶ ជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែកដែលស្ថិតក្រោមកម្មសិទ្ធិរបស់សហព័ទ្ធតែម្នាក់បានន័យថា៖

ក. ជាទ្រព្យសម្បត្តិដែលមាននៅមុនពេលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍

¹⁴ មាត្រា ៩៧០ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី

¹⁵ មាត្រា ៩៦៩ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី

¹⁶ មាត្រា ៩៧២ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី

- ខ. ជាទ្រព្យសម្បត្តិដែលទទួលបានដោយប្រទានកម្ម សន្តតិកម្ម អថ្វយទាន នៅក្នុងអំឡុងពេល អាពាហ៍ពិពាហ៍
- គ. ជាទ្រព្យសម្បត្តិជាតម្លៃតប ដែលទទួលបានពីការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិដែលមានមុនពេលរៀប អាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬ/និង ទ្រព្យសម្បត្តិដែលទទួលបានដោយប្រទានកម្ម សន្តតិកម្ម អថ្វយទាន នៅ ក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។

ខ. ទ្រព្យសម្បត្តិរួម

ទ្រព្យសម្បត្តិរួម ¹⁷ ជាទ្រព្យសម្បត្តិដែលមានរួមគ្នាហើយសំដៅទៅលើទ្រព្យសម្បត្តិទាំងឡាយណា ដែលប្តីប្រពន្ធទាំងសងខាង ឬតែម្ខាងទទួលបាននៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ក្រៅពីទ្រព្យសម្បត្តិ ដោយឡែក ។

នេះអាចនិយាយក្នុងន័យសាមញ្ញថា ទ្រព្យសម្បត្តិដែលទទួលបាននៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ ពិពាហ៍ ក្រៅពីទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក នឹងត្រូវក្លាយជាទ្រព្យសម្បត្តិរួម។

គ. ការគ្រប់គ្រងនិងការប្រើប្រាស់ទ្រព្យសម្បត្តិ

ប្តីប្រពន្ធមានសិទ្ធិស្មើគ្នាក្នុងការប្រើប្រាស់ទទួលបានផលប្រយោជន៍ និងគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរួម។ ក្រម រដ្ឋប្បវេណីក៏បានចែងអំពីសិទ្ធិប្រើប្រាស់ ទទួលបានផលប្រយោជន៍ និង គ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់បុគ្គល រៀងៗ ខ្លួនដែរ¹⁸។

សិទ្ធិប្រើប្រាស់ទ្រព្យសម្បត្តិរួម ត្រូវបានអនុវត្តដោយផ្អែកលើភាពចាំបាច់នៅក្នុងជីវភាព ហើយ ក្រម រដ្ឋប្បវេណីក៏បានទទួលស្គាល់នូវសិទ្ធិគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរួម និងមានសិទ្ធិទាមទារនូវចំណាត់ការ ដើម្បី គ្រប់គ្រងនិងរក្សាទុកនូវទ្រព្យសម្បត្តិរួម ។ ម្យ៉ាងទៀត ប្តីប្រពន្ធអាចទាមទារនូវការសម្រេចសេចក្តីទាក់ទង ទៅនឹងការគ្រប់គ្រងនិងប្រើប្រាស់នៅក្នុងករណី ដែលមិនអាចពិភាក្សាគ្នាបានអំពីការគ្រប់គ្រងនិងប្រើប្រាស់ លើទ្រព្យសម្បត្តិរួម ។

ក្រៅពីកម្មសិទ្ធិអវិភាគនៃគន្លឹះស្តីអំពី “សិទ្ធិប្រកួតប្រជែង” និង បទបញ្ញត្តិពិសេសបានកំណត់ថា ប្តីប្រពន្ធ អាចទាមទារនូវការចុះបញ្ជីអំពីទ្រព្យសម្បត្តិរួមប្តីប្រពន្ធហើយនៅចំណុច បានកំណត់ថាប្តីប្រពន្ធអាច ទាមទារឱ្យតុលាការធ្វើការចាត់ចែងដែលចាំបាច់ ឬ ចំណាត់ការ នៅពេលដែលមិនអាចនិយាយត្រូវគ្នា។

¹⁷ មាត្រា ៩៧៣ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី

¹⁸ មាត្រា ៩៧៤ កថាខណ្ឌទី១ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី

យ. ការទទួលខុសត្រូវដោយសាមគ្គីភាពចំពោះកាតព្វកិច្ច

ប្តីប្រពន្ធត្រូវទទួលខុសត្រូវដោយសាមគ្គីភាពចំពោះ សោហ៊ុយដើម្បីរក្សាជីវភាពរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ និងសោហ៊ុយដើម្បីការអប់រំឬការព្យាបាលថែទាំកូនជាអាទិ៍ កាតព្វកិច្ច និង ករណីយកិច្ចផ្សេងៗទៀត ដែលប្តីប្រពន្ធបានព្រមព្រៀងតាមលិខិតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ សោហ៊ុយដើម្បីគ្រប់គ្រង និង រក្សាទ្រព្យសម្បត្តិរួម ¹⁹។

ង. ការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរួម

ទ្រព្យសម្បត្តិរួម មិនអាចយកទៅលក់ ឬ ធ្វើការចាត់ចែងផ្សេងទៀតដោយមិនមានការយល់ព្រមពីប្តីប្រពន្ធទាំងសងខាងបានឡើយទេ ²⁰ ។ នៅពេលដែលមានស្ថានភាពមិនអាចជៀសវាងបានសម្រាប់ការថែទាំជីវភាពរួមក្នុងអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងដើម្បីជីវភាពរស់នៅនោះប្តី ឬ ប្រពន្ធនាម្នាក់អាចលក់ ឬ ធ្វើការចាត់ចែងផ្សេងទៀតនូវទ្រព្យសម្បត្តិរួមបាន ដោយទទួលបានការអនុញ្ញាតពីតុលាការ ²¹។

ក្នុងករណីដែលប្តី ឬ ប្រពន្ធម្នាក់បានធ្វើការលក់ ឬ ធ្វើការចាត់ចែងផ្សេងទៀតនូវទ្រព្យសម្បត្តិរួមដោយគ្មានការយល់ព្រមពីសហព័ទ្ធម្នាក់ទៀត និងគ្មានការអនុញ្ញាតពីតុលាការ សហព័ទ្ធដែលមិនបាន ផ្តល់ការយល់ព្រមអាចទាមទារឱ្យលុបចោលនូវការចាត់ចែង តាមរយៈតុលាការបាននៅក្នុងអំឡុងពេល ២(ពីរ) ឆ្នាំ គិតចាប់ពីពេលដែលបានដឹងអំពីការចាត់ចែងនោះ បើទ្រព្យសម្បត្តិរួមដែលត្រូវបានចាត់ចែងនោះជាអចលនវត្ថុនៃការអាស្រ័យនៅ និងក្នុងអំឡុងពេល ១ (មួយ) ឆ្នាំ គិតចាប់ពីពេលដែលបានដឹងអំពីការចាត់ចែងនោះ បើទ្រព្យសម្បត្តិរួមដែលត្រូវបានចាត់ចែងនោះជាទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេង ²²។

ច. ការអាស្រ័យនៅទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក

ប្តីប្រពន្ធ អាចអាស្រ័យនៅអចលនវត្ថុដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែករបស់សហព័ទ្ធម្នាក់ទៀត ដែលអាចប្រើប្រាស់សម្រាប់ការអាស្រ័យនៅរបស់គ្រួសារបាន ទោះបីជាសហព័ទ្ធម្នាក់ទៀតបានចាត់ចែងអចលនវត្ថុនោះក៏ដោយ ក៏អាចបន្តអាស្រ័យនៅអចលនវត្ថុនោះបានដែរ ²³ ។

¹⁹ មាត្រា ៩៧៥ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី
²⁰ មាត្រា ៩៧៦ កថាខណ្ឌ១ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី
²¹ មាត្រា ៩៧៦ កថាខណ្ឌ២ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី
²² មាត្រា ៩៧៦ កថាខណ្ឌ៣ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី
²³ មាត្រា ៩៧៧ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ ២០០៧

ចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិជាអចលនវត្ថុដែលប្តីប្រពន្ធកំពុងស្នាក់នៅនោះ ទោះបីជាអចលនវត្ថុនោះជាទ្រព្យដោយឡែកក៏ដោយ ក៏ការចាត់ចែងអចលនវត្ថុនោះរួមទាំងសម្ភារៈក្នុងអចលនវត្ថុនោះ ចាំបាច់ត្រូវមានការឯកភាពពីសហព័ទ្ធម្ខាងទៀតដែរ។

២. ការលែងលះ

ការលែងលះ គឺជាការផ្តាច់នូវចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងសហព័ទ្ធតាមផ្លូវច្បាប់ ។ ការលែងលះជាការផ្លាស់ប្តូរនូវឋានៈបុគ្គលរបស់មនុស្សពីរនាក់នៅក្នុងសង្គម និងជាការផ្តាច់នូវសិទ្ធិនិងករណីយកិច្ចដែល កើតចេញពីអានុភាពនៃចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដែលដាច់ខាតត្រូវធ្វើឡើងស្របតាមនីតិវិធីច្បាប់ជាធរមាន។

ការលែងលះ ក៏មានន័យថា ជាការរំលាយទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដែលក៏អាចសំដៅលើការរំដោះ ខ្លួនឱ្យរួចពីចំណងនៃទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលខ្លួនធ្លាប់ជាសហព័ទ្ធ។ ការរំលាយនេះ នឹងនាំឱ្យករណីយកិច្ចរួមរស់នៅជាមួយគ្នាសហការគ្នា និងមានករណីកិច្ចសង្គ្រោះគ្នាទៅវិញទៅមក ត្រូវរលត់ហើយទោះបីជាសហព័ទ្ធដែលបានលែងលះអះអាងថា ជីវភាពរស់នៅមានការលំបាកក៏ដោយក៏បុគ្គលម្ខាងទៀត ដែលជាអតីតសហព័ទ្ធមិនមានករណីកិច្ចសង្គ្រោះដែរ ។ បន្ថែមពីលើនេះ ករណីយកិច្ចស្មោះត្រង់ក៏ត្រូវរលត់ ដោយឯកឯងដែរ ដោយអ្នកទាំងពីរអាចរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាថ្មីម្តងទៀតបាន។

អាពាហ៍ពិពាហ៍ក៏ដូចគ្នាដែរ ដោយសារតែវាកើតឡើងអាស្រ័យទៅលើការព្រមព្រៀងរបស់បុគ្គលដែលនឹកក្លាយទៅជាសហព័ទ្ធ អាចនិយាយបានថា វាជាប្រភេទនៃកិច្ចសន្យាមួយដែលមានអត្ថន័យទូលំទូលាយ។ ការរំលាយទំនាក់ទំនងកិច្ចសន្យាទៅតាមការព្រមព្រៀងរបស់គូភាគីនៃកិច្ចសន្យា ជាគោលការណ៍អាចត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយសេរី ។ ចំពោះករណីនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍វិញ ការរំលាយពេលគឺការលែងលះមិនមែនអាចធ្វើបានដោយសេរីនោះទេ។ ហេតុផលគឺថា ដោយសារតែវាមានករណីដែលសហព័ទ្ធម្ខាងទៀតទទួលរងផលប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំងពីការលែងលះនេះ។

២.១ មូលហេតុនៃការលែងលះ

ប្តីប្រពន្ធនៅក្នុងចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍មួយមានបំណងចង់លែងលះ អាចធ្វើបានតែក្នុងករណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៩៧៨ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីប៉ុណ្ណោះនោះទេ។ ករណីទាំងនោះរួមមានដូចតទៅ៖

- ក. បើបានប្រព្រឹត្តអំពើផិត ទៅលើសហព័ទ្ធ ។
- ខ. បើបានបោះបង់សហព័ទ្ធចោល ដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ ។
- គ. បើមិន ដឹងច្បាស់ថាសហព័ទ្ធស្លាប់ ឬ រស់ អស់រយៈពេលជាង ១ (មួយ) ឆ្នាំ ។

ឃ. បើសហព័ទ្ធបានរស់នៅបែកគ្នាជាបន្តបន្ទាប់ អស់រយៈពេលជាង ១ (មួយ) ឆ្នាំ ផ្ទុយនឹងគោលបំណងនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។

ង. ករណីផ្សេងទៀតដែលទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រូវបានបែកបាក់ ហើយគ្មានសង្ឃឹមថានឹងអាចបដិទានឡើងវិញបាន ។

ក៏ប៉ុន្តែនៅក្នុងករណីខ្លះ បើទោះបីជាលក្ខខណ្ឌខាងលើនេះត្រូវបានបំពេញក៏ដោយ ក៏តុលាការនៅក្នុងករណីដែលខ្លួនយល់ឃើញថា ការលែងលះគ្នានេះនឹងបណ្តាលឱ្យការទ្រទ្រង់ជីវភាពរបស់សហព័ទ្ធ ឬកូន ក្រលំបាកយ៉ាងខ្លាំង ឬ មានការឈឺចាប់ដែលពុំអាចទ្រាំទ្របាននោះ តុលាការអាចច្រានចោលការទាមទារលែងលះនេះ ដោយពិចារណាទៅលើស្ថានភាពទាំងឡាយបាន ។

ក្នុងករណីដែលមានមូលហេតុថា សហព័ទ្ធបានរស់នៅបែកគ្នាជាបន្តបន្ទាប់ អស់រយៈពេលជាង ១ (មួយ) ឆ្នាំ ផ្ទុយនឹងគោលបំណងនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬ ករណីផ្សេងទៀតដែលទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រូវបានបែកបាក់ ហើយគ្មានសង្ឃឹមថានឹងអាចបដិទានឡើងវិញបាន ប្រសិនបើយល់ឃើញថា ការទាមទារនោះផ្ទុយនឹងភាពសុច្ឆន្ទៈ ដោយជនដែលទាមទារឱ្យលែងលះគ្នានោះ ធ្វេសប្រហែសយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការសហប្រតិបត្តិ និងជួយសង្គ្រោះចំពោះសហព័ទ្ធនោះ តុលាការអាចច្រានចោលការទាមទារ លែងលះគ្នានោះ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិបាន ។

២.២ ប្រភេទនៃបណ្តឹងលែងលះ

បណ្តឹងគឺជាសកម្មភាពទាមទារមួយ (ពាក្យសុំ) ដែលដើមចោទបានធ្វើឡើងចំពោះចុងចម្លើយ ទៅតុលាការនៃការជំនុំជម្រះលើកទី១ ដែលត្រូវបានកំណត់ ដោយបានលើកឡើងនូវការអះអាងអំពីអត្ថិភាព ឬនត្ថិភាពនៃសិទ្ធិ ឬទំនាក់ទំនងគតិយុត្ត តាមផ្លូវច្បាប់នីតិករជនកំណត់មួយ ហើយទាមទារឱ្យតុលាការចេញសាលក្រមដែលមានខ្លឹមសារកំណត់មួយ ផ្អែកលើការអះអាងទាំងនោះ ហើយជាគោលការណ៍ សកម្មភាពនៃបណ្តឹងនេះ ត្រូវធ្វើឡើងតាមវិធីដាក់ពាក្យបណ្តឹង ។ តាមរយៈការដាក់ពាក្យបណ្តឹងនេះ នីតិវិធីនៃបណ្តឹងនឹងត្រូវបានចាប់ផ្តើម ។

បណ្តឹងគឺជាពាក្យសុំទាមទារឱ្យតុលាការចេញសាលក្រម ដែលមានខ្លឹមសារកំណត់មួយ ។ តុលាការត្រូវចាំរហូតដល់បានទទួលពាក្យបណ្តឹង ទើបអាចចាប់ផ្តើមនីតិវិធីលើបណ្តឹងនោះបាន ។

ជាគោលការណ៍ តុលាការអាចចេញសាលក្រមអំពីចំណុចដែលដើមចោទបានសុំដែលមាននៅក្នុងពាក្យបណ្តឹងត្រឹមតែទំហំនៃការទាមទារ ដែលដើមចោទបានសុំដែលមាននៅក្នុងពាក្យបណ្តឹងនោះប៉ុណ្ណោះដូច្នេះ ជាឧទាហរណ៍ប្រសិនបើដើមចោទទាមទារឱ្យចុងចម្លើយសងប្រាក់ដើម ដែលជាប្រាក់កម្ចី ៥ លានរៀល ទោះជាតុលាការបានទទួលស្គាល់នូវសិទ្ធិទាមទារប្រាក់ ១០ លានរៀលក៏ដោយ តុលាការមិនអាចចេញ

សាលក្រមបង្គាប់ឱ្យចុងចម្លើយសងប្រាក់ ១០ លានរៀលបានទេ ដោយហេតុថា ការទាមទារនេះ មិននៅក្នុង ខ្លឹមសារនៃសាលក្រមដែលដើមចោទទាមទារឱ្យតុលាការចេញនោះទេ។

ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងករណីដែលដើមចោទបានទាមទារឱ្យតុលាការចេញសាលក្រមបង្គាប់ឱ្យចុងចម្លើយ បង់ ១០ លានរៀល ក្នុងចំណោមទឹកប្រាក់ ១២ លានរៀលនោះ តុលាការមិនអាចចេញសាលក្រមបង្គាប់ឱ្យ ចុងចម្លើយបង់ប្រាក់លើសពី ១០ លានរៀលបានឡើយ បានន័យថា ជាគោលការណ៍ “បើគ្មានបណ្តឹងទេ ក៏ គ្មានមានសាលក្រមដែរ” ហៅថា គោលការណ៍នៃសិទ្ធិចាត់ចែង ។

បណ្តឹងគឺជាសកម្មភាពដែលធ្វើឡើងចំពោះតុលាការ មិនមែនជាសកម្មភាពដែលទាមទារឱ្យចុង ចម្លើយធ្វើសកម្មភាពណាមួយទេ ។ បណ្តឹងទាក់ទងនឹងការលែងលះ គឺជាបណ្តឹងទាមទារឱ្យបង្កើត ប្តូរ ឬ រំលត់ទំនាក់ទំនងគតិយុត្ត ដោយមូលហេតុថា បណ្តឹងនេះទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ។ បណ្តឹងទាមទារឱ្យបង្កើត ប្តូរ ឬ រំលត់ទំនាក់ទំនងគតិយុត្ត គឺជាបណ្តឹងទាមទារឱ្យតុលាការចេញសាលក្រមប្រកាសបង្កើតជាថ្មីនូវទំនាក់ ទំនងគតិយុត្ត (ការកើតមានឡើង ការប្តូរ ឬ ការរំលត់) ដោយផ្អែកលើការអះអាងអំពីអត្ថិភាពនៃសិទ្ធិបង្កើត ឬ អំពីមូលហេតុនៃការបង្កើតទំនាក់ទំនងគតិយុត្តកំណត់មួយ ដែលជាការទាមទារតាមផ្លូវបណ្តឹង បណ្តឹងប្រភេទ នេះ មានដូចជាបណ្តឹងសុំលែងលះគ្នា ។

បើសិនជាការព្រមព្រៀងលែងលះគ្នារវាងភាគីដែលមានទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍ មិនអាចសម្រេច បានទេ ហើយក្នុងករណីដែលភាគីខាងប្តី ឬ ខាងប្រពន្ធ ចង់លែងលះគ្នា ភាគីនោះត្រូវដាក់ពាក្យបណ្តឹងសុំ លែងលះគ្នា ។ ក្នុងករណីនៃការលែងលះគ្នាតាមរយៈបណ្តឹងសុំលែងលះ ទាល់តែមានសាលក្រមលែងលះ ទើបមានអានុភាពបង្កើតនូវទំនាក់ទំនងគតិយុត្ត ដែលរំលាយនូវទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដែលមានពីមុន មករវាងដើមចោទ និង ចុងចម្លើយ ។

ទោះជាមានមូលហេតុលែងលះគ្នាដែលមានចែងក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណីក៏ដោយ ហើយភាគីម្ខាងបាន បង្ហាញឆន្ទៈលែងលះគ្នាក៏ដោយ មិនមានអានុភាពលែងលះគ្នាបានទេ ។ ដើម្បីឱ្យអានុភាពនៃការលែងលះគ្នា ដែលជាការរំលាយនូវចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះកើតមានឡើង ទាល់តែតុលាការចេញសាលក្រមលែងលះ គ្នា ។ ដូច្នេះហើយ ជាគោលការណ៍ ច្បាប់ទទួលស្គាល់នូវការបង្កើតទំនាក់ទំនងគតិយុត្ត ថ្មី ដោយផ្អែកលើឆន្ទៈ របស់ភាគីណាម្ខាង ក៏ប៉ុន្តែ មានករណីមួយចំនួនដែល ដើម្បីឱ្យអានុភាពនៃការបង្កើតទំនាក់ទំនងគតិយុត្តនោះ មានកើតមានឡើង ការបង្ហាញឆន្ទៈរបស់ភាគីមិនមែនជាការគ្រប់គ្រាន់ទេ គឺចាំបាច់មានបណ្តឹង ហើយឱ្យ តុលាការចេញសាលក្រម ។

ការលែងលះអាចធ្វើឡើងដោយរបៀប ២ ៖ ទី១ គឺការដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅតុលាការមានសមត្ថកិច្ច²⁴ និងទី២ ការដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅតុលាការមានសមត្ថកិច្ច ឬ ទៅក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់²⁵។

តាមកំណត់ក្នុងមាត្រា ៩៨២ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី បណ្តឹងនៃការលែងលះគ្នាបានកំណត់ថា ចំពោះការដាក់ពាក្យបណ្តឹងលែងលះគ្នា ត្រូវដាក់ទៅតុលាការមានសមត្ថកិច្ច ត្រូវធ្វើឡើងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១០ សមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តីពិសេសលើរឿងក្តីលែងលះគ្នា និងរឿងក្តីអំពីបុគ្គលភាព នៃក្រមនីតិវិធី រដ្ឋប្បវេណី។

រីឯចំពោះការលែងលះដោយការព្រមព្រៀងនោះ ភាគីនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍អាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងលែងលះទៅតុលាការបាន ក្នុងទម្រង់ជាពាក្យសុំលែងលះ ទៅតុលាការមានសមត្ថកិច្ច ត្រូវបានធ្វើឡើងក្នុងករណី ដែលប្តីប្រពន្ធទាំងពីរបានឯកភាពគ្នាក្នុងការលែងលះ និងបានព្រមព្រៀងគ្នាលើចំណុចមួយចំនួនទាក់ទងនឹងសិទ្ធិនិងករណីយកិច្ចផ្សេងៗ ដែលកើតក្នុងអំឡុងពេលអានុភាពអាពាហ៍ពិពាហ៍។

²⁴ មាត្រា ៩៧៩ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី

²⁵ មាត្រា ៩៨២ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី

ជំពូក ២

នីតិវិធីនៃការលេខលះដោយការព្រមព្រៀង

ជំពូកទី២ នីតិវិធីនៃការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង

នីតិវិធីនៃការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង ស្ថិតក្នុងវិសាលភាពនៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង ហើយមានលក្ខខណ្ឌគ្រឹះពាក់ព័ន្ធទៅនឹងភាពច្បាស់លាស់នៃចំណងគតិយុត្តដែល សំដៅដល់អត្ថិភាពនៃចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍តាមផ្លូវច្បាប់និងឆន្ទៈពិតប្រាកដរបស់ប្តីប្រពន្ធទាំងពីរក្នុងការស្រុះ ស្រួលគ្នាដើម្បីបញ្ចប់ជីវិតជា ប្តីប្រពន្ធនឹងគ្នាទៅទៀត។

អត្ថិភាពនៃចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍គឺជាមូលដ្ឋានចម្បង ដែលធ្វើឱ្យប្តីនិងប្រពន្ធមានទំនាក់ទំនងគតិយុត្តរវាងគ្នា និងអាចបង្កើតជាក្រុមគ្រួសារជាមួយគ្នាបានតាមទម្រង់ច្បាប់ ។ អត្ថិភាពនៃចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍បានដើរតួជាលក្ខខណ្ឌគ្រឹះនៅក្នុងរឿងក្តីនៃការលែងលះ ដោយហេតុថានៅពេលដំណើរការដោះស្រាយរឿងក្តីលែងលះ តុលាការតែងតែបង្គាប់ឱ្យភាគីផ្តល់នូវសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដើម្បីធ្វើការពិនិត្យ។ ក្នុងករណីដែលភាគីមិនបានផ្តល់តាមការបង្គាប់នេះ តុលាការនឹងមិនជឿថាមានអង្គហេតុនៃការបង្កើតចំណងគតិយុត្ត ឬអាចនិយាយបានថា ការចុះបញ្ជីសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដូច្នេះពាក្យសុំនោះនឹងត្រូវបានច្រានចោលដោយដីកាសម្រេច។

១. ការដាក់ពាក្យសុំ

ដើម្បីចាប់ផ្តើមជំនុំជម្រះទៅលើសំណុំរឿងមួយ អ្នកដាក់ពាក្យសុំត្រូវដាក់ពាក្យសុំមកតុលាការដើម្បីឱ្យតុលាការរៀបចំកសាងសំណុំរឿង ក្នុងគោលបំណងវិនិច្ឆ័យសេចក្តីនៅលើសំណុំរឿងនោះ។

ចំណុចដែលត្រូវសរសេរក្នុងពាក្យសុំលែងលះដោយការព្រមព្រៀង តាមនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងមានដូចខាងក្រោម^{២៦}៖

- ឈ្មោះ ឬ នាមករណ៍ និងអាសយដ្ឋានរបស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំ និងអាសយដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់
- ឈ្មោះ ឬ នាមករណ៍ និងអាសយដ្ឋានរបស់ភាគីម្ខាងទៀត
- ខ្លឹមសារនៃដីកាសម្រេច ឬ សកម្មភាពផ្សេងទៀត ដែលអ្នកដាក់ពាក្យសុំទាមទារឱ្យតុលាការចេញ
- អង្គហេតុដែលជាមូលហេតុនៃការទាមទារ

²⁶ មាត្រា ២៦ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីមិនមែនបណ្តឹង

- ឯកសារជាភស្តុតាង ។

ពាក្យសុំនេះ ត្រូវយកទៅដាក់នៅតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច ហើយតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចនោះជាសមត្ថកិច្ចរបស់សាលាដំបូងដែលត្រូវបានកំណត់ក្នុងតារាងឧបសម្ព័ន្ធ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីមិនមែនបណ្តឹង ។ នៅក្នុងសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីមិនមែនបណ្តឹងទាក់ទងនឹងការលែងលះដោយការព្រមព្រៀងនោះត្រូវបានកំណត់ក្នុងផ្នែកទី៤ ចំណុចទី៥ យោងតាមមាត្រា ៩៧៩ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី។

ក៏ប៉ុន្តែ ក្នុងករណីដែលតុលាការយល់ឃើញថា សំណុំរឿងនោះមិនស្ថិតក្រោមសមត្ថកិច្ចខ្លួន អាច បញ្ជូនរឿងនេះទៅតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចតាមពាក្យសុំឬឆន្ទានុសិទ្ធិបាន។²⁷

២ ការជំនុំជម្រះ

តុលាការអាចយកអង្គហេតុដែលមិនមែនជាការអះអាងរបស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំឬភាគីម្ខាងទៀតមកធ្វើជាមូលដ្ឋាននៃដីកាសម្រេចបាន ហើយក្នុងករណីដែលយល់ឃើញថាចាំបាច់ តុលាការអាចស្រាវជ្រាវអង្គហេតុនិងធ្វើការពិនិត្យភស្តុតាងដោយឆន្ទានុសិទ្ធិបាន។

ជាគោលការណ៍ ការជំនុំជម្រះលើពាក្យសុំទាក់ទងនឹងការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង ត្រូវធ្វើឡើងដោយចៅក្រមមួយរូប ។ នៅក្នុងសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីមិនមែនបណ្តឹង ជនដែលពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងសំណុំរឿងនោះត្រូវបានហៅថា អ្នកដាក់ពាក្យសុំ និងភាគីម្ខាងទៀត។

នៅក្នុងសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីមិនមែនបណ្តឹង ការទាញហេតុដោយផ្ទាល់មាត់ជាការចាំបាច់ ដោយគប្បីមានវត្តមានរបស់គូភាគីទាំងពីរ ដោយហេតុថា បណ្តឹងនេះជាបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលរបស់ភាគីហើយតុលាការតាមរយៈឆន្ទានុសិទ្ធិអាចសាកសួរភាគីបាន ។ ការជំនុំជម្រះសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីមិនមែនបណ្តឹងទាក់ទងនឹងការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង ពុំត្រូវធ្វើឡើងជាសាធារណៈឡើយ ដើម្បីធានានូវការសម្ងាត់ដល់ភាគី។

នៅក្នុងការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ តុលាការនឹងព្យាយាមសម្របសម្រួលភាគីឱ្យសះស្បើយ ជាមុនសិន មុននឹងចេញសេចក្តីសម្រេច ក្រោយពេលយល់ឃើញថា គូភាគីពិតជាមានបំណងលែងលះពីគ្នាមែន និងពុំមានបំណងសះស្បើយនោះឡើយ។

²⁷ មាត្រា ៦ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីមិនមែនបណ្តឹង

៣. ការសម្រេចសេចក្តី

នៅក្នុងការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ការបង្ហាញឆន្ទៈនៃការព្រមព្រៀងលែងលះរបស់ភាគីពិតជាចំណុចមួយដែលមានសារៈសំខាន់ដើម្បីឱ្យចៅក្រមទទួលបានចំណាត់ការរឿងក្តីនេះ អាចធ្វើការវិនិច្ឆ័យសេចក្តីបានតាមការស្នើសុំរបស់ភាគី។ មាត្រា ៩៧៩ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីបានចែងថា ភាគីនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍អាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងលែងលះទៅតុលាការបាន ក្នុងករណីដែលភាគីសងខាងបានព្រមព្រៀងគ្នាអំពីការលែងលះ ។ ក៏ប៉ុន្តែតុលាការអាចសម្រេចឱ្យលែងលះគ្នាបាន ក្រោយពេលដែលខ្លួនយល់ឃើញថា គូភាគីពិតជាមានបំណងក្នុងការរំលាយទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍មែន បានន័យថា ភាគីពិតជាបានបង្ហាញឆន្ទៈនៃការព្រមព្រៀងរបស់ភាគី ដែលចំណុចនេះ ជាលក្ខខណ្ឌមូលដ្ឋានមួយដែលចៅក្រមទទួលបានបន្ទុកចំណាត់ការមិនអាចរំលងបានឡើយ មុនពេលសម្រេចតាមការស្នើសុំរបស់ភាគី ។

នៅក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្តែង ពេលវេលានៃការសម្តែងឆន្ទៈព្រមព្រៀងលែងលះគឺមិនមានភាពច្បាស់លាស់បានដោយហេតុថា មាននីតិវិធីក្លាយពីការដាក់ពាក្យបណ្តឹងមកនីតិវិធីដាក់ពាក្យសុំ។ ដោយដំបូងឡើយ ដើមចោទដាក់ពាក្យបណ្តឹងទាមទារដើម្បីឱ្យតុលាការចេញសាលក្រមលែងលះ នៅពេលធ្វើនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលផ្ទាល់មាត់ ភាគីទាំងពីរបានព្រមព្រៀងគ្នាលើការលែងលះ និងចំណុចបន្ទាប់បន្សំផ្សេងទៀត ពេលនោះតុលាការក៏បញ្ចប់នីតិវិធីបណ្តឹងហើយចេញដីកាសម្រេចលែងលះឱ្យភាគី។

ក៏ប៉ុន្តែ ប្រសិនបើតុលាការធ្វើនីតិវិធីនិច្ច័យទទួលបាននូវមូលដ្ឋាននៃការពិចារណាច្បាស់លាស់ តុលាការ ពិនិត្យឃើញថា លក្ខខណ្ឌគ្រឹះនៃរឿងក្តីមិនបានបំពេញនោះ តុលាការនឹងសម្រេចលើកចោលពាក្យសុំរបស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំ ។

ក្រោយពេលចេញដីកាសម្រេច ក្នុងករណីដែលផុតរយៈពេលក្នុងការធ្វើបណ្តឹងឧបាស្រ័យរបស់អ្នកខូចខាតប្រយោជន៍ នោះស្ថានភាពនៃការចូលជាស្ថាពរនឹងត្រូវកើតមានឡើងហើយដីកាសម្រេចក៏បង្កើតអានុភាព ។

៣.១ ដីកាសម្រេច

ដីកាសម្រេច គឺជាការសម្រេចសេចក្តីដែលតុលាការ ឬ ចៅក្រមអាចធ្វើដោយមិនឆ្លងកាត់តាមការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់បាន ហើយមិនមែនជាសាលក្រម។²⁸ សំណុំរឿងលែងលះដោយការព្រមព្រៀងត្រូវធ្វើឡើងជាដីកាសម្រេចស្របតាមមាត្រា ៣ កថាខណ្ឌទី២ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីមិនមែនបណ្តឹង ។ ដីកាសម្រេចដែលជាសេចក្តីសម្រេចលើអង្គសេចក្តីចំពោះការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង

²⁸ មាត្រា ១៧៩ កថាខណ្ឌ ២ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី

ត្រូវធ្វើឡើងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ដោយមានសរសេរពីសំអាងហេតុនិងសេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់ ហើយចៅក្រមត្រូវចុះហត្ថលេខាលើដីកានេះ ។

- សំអាងហេតុ៖ ចំណុចនេះចៅក្រមដែលទទួលចំណាត់ការសំណុំរឿងនេះ នឹងសរសេរពីការយល់ឃើញរបស់ខ្លួនពាក់ព័ន្ធទៅនឹងអត្ថិភាពនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ផ្លូវច្បាប់ មូលហេតុដែលឈានដល់ការដាក់ពាក្យសុំលែងលះ ឆន្ទៈពិតប្រាកដរបស់ភាគីលើការលែងលះ និងចំណុចពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត ដែលភាគីបានព្រមព្រៀងគ្នា និងអ្នកដែលត្រូវទទួលបន្ទុកប្រាក់ប្រដាប់ក្តី ។ សំអាងហេតុនេះ គឺជាសំណេរបញ្ជាក់និងពន្យល់អំពីការសម្រេចសេចក្តីបញ្ចប់នៃដីកាសម្រេច។

- សេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់ គឺជាការសម្រេចក្តីរបស់តុលាការឆ្លើយតបទៅនឹងការទាមទារនៅក្នុងពាក្យសុំ ។ ជាទូទៅគ្រប់ចំណុចនៃសេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់ដាច់ខាតត្រូវមានសំអាងហេតុគាំទ្រ និងមិនអាចមានភាពផ្ទុយគ្នា ។ ប្រសិនបើតុលាការសម្រេចតាមការស្នើសុំ (ពុំសម្រេចច្រានចោលពាក្យសុំ) ចំណុចនេះត្រូវបានធ្វើឡើង ដូចតទៅ ៖

១. ឱ្យឈ្មោះ.....និងឈ្មោះ..... លែងលះពីគ្នាតាមការព្រមព្រៀង (តាមមាត្រា ៩៧៩ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី) ។
២. កំណត់យកម្តាយ/ឪពុកឈ្មោះ..... ជាអ្នកមានអំណាចមេបាលីកូនឈ្មោះ..... ភេទ ... កើតថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ តាមការព្រមព្រៀងគ្នា (តាមមាត្រា ១០៣៧ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី)។
៣. ភាគីដែលពុំមានអំណាចមេបាមានសិទ្ធិចូលជួប និងប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយកូនក្នុង សប្តាហ៍ /ខែ ។
ភាគីដែលមានអំណាចមេបាលីកូនត្រូវបង្គោលកូនឈ្មោះ..... ដោយស្រួលដល់ភាគីម្ខាងទៀត (តាមមាត្រា ១០៤០ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី)។ (ប្រសិនបើមានការស្នើសុំ)
៤. ឪពុក/ម្តាយឈ្មោះ : ត្រូវផ្តល់សោហ៊ុយអាហារកិច្ចចាំបាច់ ដើម្បីចិញ្ចឹមថែរក្សាកូនតាមលទ្ធភាព (តាមមាត្រា ១១៤១ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី) ។ (ប្រសិនបើមានការស្នើសុំ)
៥. ទ្រព្យសម្បត្តិ និងបំណុលរួមដែលត្រូវបែងចែកតាមការព្រមព្រៀងរបស់ភាគីដូចខាងក្រោម ៖
៦. ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីជាបន្ទុករបស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំ។

ក្រោយដីកាសម្រេចនោះត្រូវបានធ្វើឡើង តុលាការត្រូវជូនដំណឹងទៅជនដែលទទួលដីកាសម្រេចនេះតាមរយៈការបញ្ជូន ឬការផ្ញើជូនឯកសារចម្លងយថាភូតនៃដីកាសម្រេច។

៣.២ ការចូលជាស្ថាពរ និងអនុភាពនៃដីកាសម្រេច

ក្នុងរឿងក្តីទូទៅដីកាសម្រេច កើតមានអានុភាពដោយការជូនដំណឹង ចំណែកឯសាលក្រមមានអានុភាពដោយការប្រកាស។ ដោយឡែកដីកាសម្រេច ចំពោះការលែងលះដោយការព្រមព្រៀងកើតមានអានុភាពដោយការចូលជាស្ថាពរ។ ដូច្នេះ បន្ទាប់ពីចេញដីកាសម្រេចតុលាការត្រូវធ្វើការជូនដំណឹងដល់ប្តីនិងប្រពន្ធ និងជាយថាហេតុអ្នកមានផលប្រយោជន៍ពាក់ព័ន្ធប្រសិនបើមាន ដើម្បីអាចចាប់ផ្តើមគិត ពេលកំណត់ដែលត្រូវចូលជាស្ថាពរបាន។

ការជូនដំណឹងនេះ អាចធ្វើតាមរយៈការបញ្ជូនឬផ្ញើឯកសារចម្លងយថាហេតុនៃដីកាសម្រេច។ បន្ទាប់ ពីទទួលបានការជូនដំណឹងអំពីដីកាសម្រេច ក្នុងរយៈពេល ២ សប្តាហ៍ ប្រសិនបើគ្មានបណ្តឹងឧបាស្រ័យណាមួយត្រូវបានលើកឡើងនោះ ដីកាសម្រេចលែងលះដោយការព្រមព្រៀងនេះនឹងចូលជាស្ថាពរ ដោយអាជ្ញាអស់ជំនុំមានលក្ខណៈទម្រង់ និងសារធាតុដូចករណីនៃសាលក្រមស្ថាពរក៏នឹងកើតឡើងដែរ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ប្រសិនបើក្នុងដីកាសម្រេចនេះ បានបង្គាប់ឲ្យមានការបង់ប្រាក់ប្រគល់វត្ថុអនុវត្តករណីយកិច្ចចុះបញ្ជី ឬផ្តល់ការកាលិកផ្សេងទៀត ត្រូវក្លាយជាលិខិតអនុវត្តដែលកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៣៥០ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី។

៤. បណ្តឹងឧបាស្រ័យ និងបណ្តឹងជំទាស់

ការធ្វើបណ្តឹងឧបាស្រ័យត្រង់ចំណុចនេះ ជាបណ្តឹងឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់។ យោងតាមទ្រឹស្តីនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី បណ្តឹងឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ជាបណ្តឹងដែលទាមទារដោយភាគីដើម្បី សុំឱ្យតុលាការជាន់ខ្ពស់លុបចោល ឬផ្លាស់ប្តូរសេចក្តីសម្រេចដែលចេញដោយតុលាការជាន់ក្រោមនៅ មុខពេលដែលសេចក្តីសម្រេចនោះចូលជាស្ថាពរ។

បណ្តឹងជំទាស់ជាទូទៅការធ្វើបណ្តឹងឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ចំពោះដីកាសម្រេច ហើយបណ្តឹងជំទាស់នេះអាចធ្វើបានទាល់តែ មានចែងក្នុងក្រមកំណត់ជាក់លាក់ជាមុន និងអាចធ្វើបានតែម្តងគត់។ ចំពោះរឿងក្តីនៃការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង គោលការណ៍នេះក៏ត្រូវបានយកមកអនុវត្តដែរ ។ តាមពិតទៅ ក្នុងរឿងក្តីនៃការលែងលះដោយការព្រមព្រៀងក្រុមមានបណ្តឹងឧបាស្រ័យកើតឡើងណាស់លើកលែងតែករណីដែលតុលាការសម្រេចលើកចោលពាក្យសុំ។

ភាពកម្រនេះគឺដោយមូលហេតុថា រឿងក្តីប្រភេទនេះជាសិទ្ធិនិងការចាត់ចែងជីវិតឯកជនរបស់ប្តីប្រពន្ធនៅក្នុងក្រុមគ្រួសារ ហើយជារឿងដែលភាគីព្រមព្រៀងគ្នា។ ដូច្នេះ ការសម្រេចខុសពីការទាមទាររបស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំក៏មិនងាយមានឡើយ ។ ទោះបីយ៉ាងនេះក៏ដោយច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណី

ដែលមិនមែនជាបណ្តឹងនៅតែចែងបង្ការទុកនូវនីតិវិធីឧបាស្រ័យ ដោយបានកំណត់នូវ រយៈពេលនៃការ ប្តឹងនិងនីតិវិធីនៃដំណើរការបណ្តឹងឧបាស្រ័យដូចខាងក្រោម ៖

៤.១ រយៈពេលនៃការធ្វើចំណាត់

ក្នុងរឿងក្តីនៃការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង មានតែបុគ្គលដែលជាអ្នកដាក់ពាក្យសុំ (ប្តីឬ ប្រពន្ធ) ប៉ុណ្ណោះដែលមានសិទ្ធិប្តឹង ពីព្រោះពួកគាត់ជាអ្នកធ្វើឱ្យរឿងក្តីចាប់ផ្តើមដំណើរការ មិនមែនរឿងក្តី កើតឡើងដោយឆន្ទានុសិទ្ធិនោះទេ។ រយៈពេលនៃការប្តឹងដំណាស់នេះគឺ ០២ សប្តាហ៍ ដោយគិតចាប់ ពីថ្ងៃបានទទួលការជូនដំណឹងអំពីដីកាសម្រេច ។ ប៉ុន្តែរយៈពេលនេះអាចត្រូវបន្ថែមឱ្យចំនួន ០១ សប្តាហ៍ ទៀត ក្នុងករណីដែលជនអាចប្តឹងដំណាស់បានមិនគោរពរយៈពេលនៃការប្តឹងដំណាស់ ដោយគ្មានកំហុស ហើយត្រូវបន្ថែមឱ្យចំនួន ០២ ខែ ចំពោះជនដែលមានសិទ្ធិប្តឹងជាជនបរទេស។ ក្នុងករណីមានការប្តឹង ដំណាស់នៅក្នុងអំឡុងពេលនេះ ការចូលជាស្ថាពរនៃដីកាសម្រេចត្រូវបង្អាក់ ដូច្នេះអានុភាពនៃដីកាសម្រេច ក៏មិនកើតមានដែរ មានន័យថាត្រូវរង់ចាំសេចក្តីសម្រេចថ្មីពីតុលាការនៃបណ្តឹងដំណាស់ (សាលាឧទ្ធរណ៍)។

៤.២ នីតិវិធីនៃការធ្វើចំណាត់

ពាក្យបណ្តឹងដំណាស់ត្រូវយកទៅដាក់នៅ ការិយាល័យរដ្ឋបាលនិងទទួលពាក្យបណ្តឹងនៃតុលាការ ដើមដែលចេញដីកាសម្រេច គឺមិនមែនយកទៅដាក់នៅសាលាឧទ្ធរណ៍តែម្តងនោះទេ។ ពេលដាក់ពាក្យ ប្តឹងដំណាស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំត្រូវបង់ពន្ធដាក់ពាក្យសុំចំនួន ៥.០០០ (ប្រាំពាន់) រៀល ។ បន្ទាប់មកពាក្យ បណ្តឹងដំណាស់នោះនឹងត្រូវបញ្ជូនទៅចៅក្រមទទួលបន្ទុក (ចៅក្រមដែលចេញដីកាសម្រេច)។ ចៅក្រម នោះ នឹងបង្គាប់ឱ្យក្រឡាបញ្ជីថតចម្លងលិខិតនៃសំណុំរឿងទាំងអស់ ដោយមានបញ្ជាក់ថាបានថតចម្លង ត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម រួចបញ្ជូនសំណុំរឿងថតចម្លងនោះជាមួយពាក្យប្តឹងដំណាស់ទៅកាន់សាលាឧទ្ធរណ៍ យ៉ាងឆាប់រហ័ស (ជាទូទៅមិនលើសរយៈពេលពីរសប្តាហ៍)។ ចំណែកសំណុំរឿងដើមដែលជាសំណុំរឿង បង្ការត្រូវរក្សាទុកនៅក្រឡាបញ្ជីនោះ ក្រោមការចាត់ចែងរបស់ចៅក្រមទទួលបន្ទុក។

ចំពោះការការជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងដំណាស់ តុលាការត្រូវអនុវត្តតាមបញ្ញត្តិនៃជំពូកទី៤ (បណ្តឹង ដំណាស់) គន្លឹះទី៣ (បណ្តឹងឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ។

ដើម្បីប្តឹងដំណាស់ ភាគីត្រូវដាក់ពាក្យបណ្តឹងដំណាស់ទៅតុលាការដើម ។ នៅក្នុងករណីនេះ តុលាការ ដើម ត្រូវធ្វើឱ្យបានឆាប់រហ័ស នូវពាក្យបណ្តឹងដំណាស់ និង សំណុំរឿង ទៅតុលាការនៃបណ្តឹងដំណាស់ ។ នៅ ពេលដែលភាគីប្តឹងដំណាស់ ដើមបណ្តឹងដំណាស់មានកាតព្វកិច្ចជាដាច់ខាតក្នុងការដាក់លិខិតបញ្ជាក់អំពី មូលហេតុនៃបណ្តឹងសាទុក្ខមកតុលាការនៃបណ្តឹងដំណាស់ ក្នុងរយៈពេល ២ សប្តាហ៍ គិតចាប់ពីកាល បរិច្ឆេទដែលបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងដំណាស់។

ជំពូកទី៣

នីតិវិធីនៃការលេចលះដោយការដាក់ពាក្យបណ្តឹង

ជំពូកទី៣ នីតិវិធីនៃការលែងលះដោយការដាក់ពាក្យបណ្តឹង

ក្នុងករណីដែលប្តីប្រពន្ធមានបំណងចង់លែងលះពីគ្នា ក៏ប៉ុន្តែពុំមានការព្រមព្រៀងពីភាគីម្ខាងទៀត នៃចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះ ភាគីដែលមានបំណងចង់លែងលះអាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅតុលាការមាន សមត្ថកិច្ច ដើម្បីឱ្យតុលាការចេញសាលក្រមជូន ឬអាចដាក់ទៅឃុំសង្កាត់នៃលំនៅដ្ឋានរបស់ប្តីប្រពន្ធបាន។

ភាគីណាមួយដែលជាសហព័ន្ធប្តី ឬប្រពន្ធ មានពិតប្រាកដក្នុងការលែងលះគ្នា ដោយផ្អែកលើមូលហេតុត្រឹមត្រូវ អាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច ដែលបានកំណត់ក្នុងបញ្ញត្តិមាត្រា ១០ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី^{២៩} ដែលចែងពីសមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តីពិសេសលើរឿងក្តីលែងលះគ្នា និងរឿងក្តីអំពីបុគ្គលាទ ។ ក្រៅពីភាគីដែលអាចដាក់ពាក្យសុំលែងលះគ្នាទៅក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ ខាងលំនៅឋាន ទីសំណាក់ ដូចបានកំណត់ក្នុងកថាខ័ណ្ឌទី១ និង៣ នៃមាត្រា ១០ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីបាន។

១. ការដាក់ពាក្យសុំទៅឃុំសង្កាត់

នៅពេលដែលប្តីប្រពន្ធរស់នៅមិនចុះសម្រុងគ្នា ឬមានមូលហេតុណាមួយដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ៩៤៦ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ប្តីប្រពន្ធអាចដាក់ពាក្យសុំលែងលះទៅសាលាឃុំសង្កាត់នៃលំនៅឋានរបស់ខ្លួន ដើម្បីដោះស្រាយ។

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់អាចធ្វើការបញ្ចុះបញ្ចូលឱ្យគ្នាភាគីសះជាគ្នាក្នុងអំឡុងរយៈពេល ១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីបានទទួលពាក្យសុំនោះ។ ប្រសិនបើក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ពុំអាចបញ្ចុះបញ្ចូលឱ្យសះជាគ្នាបាននោះ ត្រូវចាត់ទុកថាមានពាក្យបណ្តឹងលែងលះគ្នា ហើយក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ ត្រូវបញ្ជូនពាក្យបណ្តឹងនោះទៅតុលាការជាបន្ទាន់ ។

២. ការដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅតុលាការមានសមត្ថកិច្ច

ភាគីដែលមានបំណងចង់លែងលះត្រូវដាក់ពាក្យបណ្តឹង ដោយភ្ជាប់ជាមួយនឹងឯកសារជាភស្តុតាងមួយចំនួនទៅលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋបាលសាលាដំបូងនៃតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច រួចធ្វើការបង់ពន្ធ (ពន្ធដាក់ពាក្យសុំ) ។ បន្ទាប់ពីមន្ត្រីរដ្ឋបាលដែលទទួលបានពាក្យបណ្តឹងធ្វើការចុះបញ្ជីនិងបោះត្រាចូល

^{២៩} មាត្រា ៩៨២ កថាខណ្ឌទី២ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ ២០០៧

លើពាក្យបណ្តឹង នោះរដ្ឋបាលនឹងធ្វើការបញ្ជូនពាក្យបណ្តឹងនោះទៅចៅក្រមទទួលបន្ទុក តាមមាត្រា ២៦ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី។

ពាក្យបណ្តឹងនេះ ត្រូវធ្វើឡើងស្របតាមមាត្រា ៧៥ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ដោយរួមបញ្ចូលនឹងចំណុចដូចតទៅ³⁰៖

- ឈ្មោះ ឬនាមការណ៍ និងអាសយដ្ឋាន របស់ភាគី
- ឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់
- ខ្លឹមសារនៃសាលក្រមដែលដើមចោទទាមទារឱ្យតុលាការចេញ
- អង្គហេតុចាំបាច់ដើម្បីបញ្ជាក់នូវការទាមទារ
- អង្គហេតុដែលជាមូលហេតុនៃការទាមទារ

៣. ការជំនុំជម្រះនៅជាន់សាលាដំបូង

៣.១ ការពិនិត្យពាក្យបណ្តឹង

បន្ទាប់ពីចៅក្រមទទួលបានសំណុំរឿង នោះត្រូវពិនិត្យពាក្យបណ្តឹងដែលត្រូវពិនិត្យចំណុចដូចតទៅ៖

- តើពាក្យបណ្តឹងសរសេរត្រឹមត្រូវតាមមាត្រា៧៥ កថាខណ្ឌទី២ ឬនៅ?
- តើដើមចោទបានបង់ពន្ធដាក់ពាក្យសុំរួចឬនៅ?
- តើបណ្តឹងផ្ទុយច្បាប់ដែរឬទេ?

តុលាការនឹងធ្វើការពិនិត្យពាក្យបណ្តឹង ហើយក្នុងករណីដែលតុលាការយល់ឃើញថា ពាក្យបណ្តឹងនេះ ធ្វើឡើងផ្ទុយនឹងមាត្រា ៧៥ កថាខណ្ឌទី២ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី នោះតុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យម្ចាស់បណ្តឹងកែតម្រូវពាក្យបណ្តឹងនេះ ដោយកំណត់អំឡុងពេលសមរម្យជូនបាន។ ចំណុចនេះត្រូវអនុវត្តចំពោះការបង់ពន្ធដាក់ពាក្យសុំផងដែរ ក្នុងករណីដែលម្ចាស់បណ្តឹងពុំបានបង់ពន្ធ នោះតុលាការអាចចេញដីកាបង្គាប់ឱ្យម្ចាស់បណ្តឹង បង់ពន្ធដោយកំណត់អំឡុងពេលសមរម្យជូន។

³⁰ មាត្រា ៧៥ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ ២០០៧

៣.២ ការកំណត់កាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល

ក្រោយពីបានពិនិត្យពាក្យបណ្តឹងរួច តុលាការនឹងធ្វើការកំណត់កាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលយ៉ាងយូរ ៣០ថ្ងៃ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលពាក្យបណ្តឹងត្រូវបានដាក់ លើកលែងតែក្នុងករណីពិសេសតែប៉ុណ្ណោះ។

ពាក្យបណ្តឹងត្រូវបញ្ជូន ទៅចុងចម្លើយជាចាំបាច់ ហើយការបញ្ជូននេះអាចធ្វើឡើងតាមវិធីជាច្រើន ដូចមានចែងក្នុងផ្នែក ២ ជំពូកទី៨ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីស្តីពីការបញ្ជូន ជាឧទាហរណ៍ ក្នុងករណីដែលចុងចម្លើយមិនមានអាសយដ្ឋានច្បាស់លាស់ ទោះបីជាដើមចោទប្រឹងប្រែងស្រាវជ្រាវយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏ដើមចោទអាចអាចដាក់ពាក្យសុំឱ្យធ្វើការបញ្ជូនតាមការផ្សាយជាសាធារណៈ បានផងដែរ។

ជាដំណាក់កាលដើមដំបូងមួយនៃនីតិវិធីក្នុងការដោះស្រាយសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីដែលធ្វើឡើង ដើម្បីផ្តល់ឱកាសដល់គូភាគីថ្លែងការណ៍ អំពីពាក្យបណ្តឹងរបស់ខ្លួនត្រៀមរៀបចំសេចក្តីអះអាងបំភ្លឺនូវចំណុចវិវាទ ដែលភាគីយល់មិនស្របគ្នានិងរៀបចំភស្តុតាង ដែលទាក់ទងនឹងចំណុចវិវាទនៅមុនពេលចាប់ផ្តើមកាលបរិច្ឆេទទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់។

ជាដំបូង តុលាការនឹងធ្វើនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ដើម្បីកំណត់ចំណុចវិវាទ និងដើម្បីឱ្យភាគីដាក់ភស្តុតាងបន្ថែមក្នុងករណីដែលតុលាការយល់ឃើញថា មានការខ្វះខាត។ នៅក្នុងនីតិវិធីនេះ តុលាការក៏អាចធ្វើការផ្សះផ្សារវាងគូភាគីផងដែរ ក៏ប៉ុន្តែក្នុងករណីដែលគូភាគីនៅតែពុំមានបំណងផ្សះផ្សារនោះ តុលាការនឹងត្រូវបន្តនីតិវិធីរឿងក្តីនេះ។

៣.៣ ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់

ក្រោយពេលដែលបញ្ចប់នីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ គូភាគីត្រូវដាក់សេចក្តីថ្លែងការណ៍អំពីលទ្ធផលនៃនីតិវិធីត្រៀមជូនតុលាការពិនិត្យ ដោយក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍នេះ ភាគីត្រូវចង្អុលបង្ហាញឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវអង្គហេតុដែលនឹងត្រូវបញ្ជាក់ដោយការពិនិត្យភស្តុតាង។ ភាគីអាចអះអាងបន្ថែមទៀតអំពីអង្គហេតុនិងដាក់ភស្តុតាងមកទៀតបាន ក្នុងករណីដែលការអះអាងអំពីអង្គហេតុ ឬការដាក់ភស្តុតាងនោះមិនផ្ទុយនឹងមាត្រា ១០៨ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ដែលបញ្ញត្តិអំពីអានុភាពនៃការបញ្ចប់នីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់។

ដោយហេតុថា ការសម្រេចសេចក្តីលើពាក្យបណ្តឹងលែងលះ អាចមានភាពស្មុគស្មាញទៅតាមករណីនីមួយៗ តុលាការអាចយកអង្គហេតុដែលមិនបានអះអាងដោយភាគីមកធ្វើជាមូលដ្ឋាន នៃសាលក្រមបានស្របតាមមាត្រា ១៤ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល តាមគោលការណ៍តុលាការសកម្ម និងអាចបង្គាប់ឱ្យភាគីនោះមកបង្ហាញខ្លួនតាមកាលបរិច្ឆេទបាន ក្នុងករណីដែលតុលាការ

មានបំណងសាកសួរភាគីដោយផ្ទាល់។ ក្នុងករណីដែលត្រូវមានការកំណត់អំណាចមេបាទនោះ តុលាការ កំណត់អ្នកមានអំណាចមេបាដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ តាមមាត្រា២២ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈ បុគ្គល។

ជាគោលការណ៍ នីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ និងការទាញហេតុផល ដោយផ្ទាល់មាត់នេះ មិនត្រូវធ្វើជាសាធារណៈឡើយ ។

ក្រោយពេលដែលបញ្ចប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់នោះ តុលាការនឹងធ្វើការកំណត់ កាលបរិច្ឆេទសម្រាប់ការប្រកាសសាលក្រមជាសាធារណៈ។

សម្គាល់៖ ករណីដែលដើមចោទឬចុងចម្លើយ បានទទួលមរណភាពនៅពេលដែលបណ្តឹងនេះកំពុង ត្រូវបានចាត់ការ នោះបណ្តឹងត្រូវចប់ដោយស្វ័យប្រវត្តិ។³¹

៣.៤ ការចេញសាលក្រម

ការសម្រេចសេចក្តីក្នុងបណ្តឹងលែងលះ ត្រូវធ្វើឡើងដោយចេញជាសាលក្រម។ សាលក្រម គឺជា ការសម្រេចសេចក្តីដែលតុលាការធ្វើលិខិតសាលក្រមដែលមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ ទៅតាមទម្រង់ដែល ច្បាប់បានកំណត់ ដោយផ្អែកលើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ លើកលែងតែក្នុងករណីដែលមាន កំណត់ពិសេសនៅក្នុងក្រមនេះ ឬ នៅក្នុងច្បាប់ផ្សេង ហើយកើតមានភាពដោយការប្រកាស ដោយផ្អែកលើ លិខិតសាលក្រមនោះ ។³²

នៅក្នុងសាលក្រមដែលត្រូវបានប្រកាសជាសាធារណៈនោះត្រូវមានចំណុចដូចតទៅ៖³³

- តុលាការ (តុលាការដែលជំនុំជម្រះលើសំណុំរឿងក្តីនោះ)
- កាលបរិច្ឆេទដែលបានបញ្ចប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់
- ឈ្មោះ ឬ នាមករណ៍ និង អាសយដ្ឋានរបស់ភាគី និង ឈ្មោះនិងអាសយដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាងដែល ច្បាប់បានកំណត់
- អង្គហេតុនិងចំណុចវិវាទ (ចំពោះចំណុចនេះ តុលាការនឹងកត់ត្រានូវខ្លឹមសារសំខាន់ ដែលបានលើកឡើង ដោយភាគីនៅក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍ ក្នុងនីតិវិធីរឿងក្តី)
- សំអាងហេតុ

³¹ មាត្រា ១៩ និងមាត្រា ២០ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល

³² មាត្រា ១៧៩ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី

³³ មាត្រា ១៨៩ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី

- សេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់ (សេចក្តីវិនិច្ឆ័យរបស់តុលាការ)

ចៅក្រមដែលទទួលបន្ទុកលើចំណាត់ការនៃសំណុំរឿងក្តីនោះ នឹងធ្វើការចុះហត្ថលេខានៅលើសាលក្រមនោះផងដែរ។

ការប្រកាសសាលក្រមមានសារៈសំខាន់ណាស់ដោយមូលហេតុថា សាលក្រមនឹងមានអានុភាពដោយការប្រកាស។³⁴ ការប្រកាសសាលក្រម ត្រូវធ្វើឡើងក្នុងអំឡុងពេល ១ (មួយ) ខែ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលបានបញ្ចប់នូវការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់។ រីឯចំពោះរឿងក្តីដែលមានភាពស្មុគស្មាញខ្លាំងឬ មានកាលៈទេសៈពិសេសផ្សេងទៀត បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្ត ។

ការប្រកាសសាលក្រមត្រូវធ្វើឡើងតាមកាលបរិច្ឆេទ នៅក្នុងសាលសវនាការដែលបើកជាសាធារណៈដោយចៅក្រមទទួលបន្ទុកចំណាត់ការសំណុំរឿងនោះ ជាអ្នកអានសេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់ដោយផ្អែកលើច្បាប់ដើមនៃមូលសាលក្រម ។

ការប្រកាសសាលក្រមអាចធ្វើបាន ទោះបីជាគ្មានវត្តមានរបស់គូភាគីនៅក្នុងសាលសវនាការក៏ដោយ ។ ក្នុងករណីដែលប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះយល់ឃើញថាសមរម្យ អាចអានសំអាងហេតុនៃសាលក្រម ឬ អាចពន្យល់ខ្លឹមសារនៃសំអាងហេតុនោះដោយផ្ទាល់មាត់បាន ។

លិខិតសាលក្រមត្រូវបញ្ជូនទៅឱ្យគូភាគីក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ ដោយគិតចាប់ពីថ្ងៃដែលបានប្រកាសសាលក្រមនោះ ដោយការបញ្ជូននេះ ត្រូវធ្វើឡើងដោយអនុសាសសាលក្រម ។ ក៏ប៉ុន្តែ សាលក្រមមិនអាចចូលជាស្ថាពរ នៅមុនពេលផុតអំឡុងពេលដែលបានកំណត់ សម្រាប់ការប្តឹងឧបាស្រ័យ ទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ដែលស្របច្បាប់ ឬ ការប្តឹងទាស់ដែលស្របច្បាប់បានទេ ដោយហេតុថាការចូលជាស្ថាពរនៃសាលក្រម នឹងត្រូវបានបង្អាក់ ដោយការដាក់ពាក្យបណ្តឹងឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ ឬ ពាក្យបណ្តឹងទាស់ ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងក្នុងអំឡុងពេលដែលបានកំណត់ក្នុងសាលក្រម ។

៤. បណ្តឹងឧបាស្រ័យ

បណ្តឹងឧបាស្រ័យ គឺជាបណ្តឹងរបស់ភាគីដែលមិនយល់ស្របជាមួយនឹងសេចក្តីសម្រេចណាមួយរបស់ចៅក្រមដើម្បីទាមទារឱ្យលុបចោល ឬផ្លាស់ប្តូរសេចក្តីសម្រេចដើម។ ដោយបណ្តឹងឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ គឺជាវិធីធ្វើឧបាស្រ័យទាមទារដោយភាគី ទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ឱ្យលុបចោល ផ្លាស់ប្តូរនូវសេចក្តីសម្រេច (សាលក្រម សាលដីកា ឬ ដីកាសម្រេច) ដែលចេញដោយតុលាការថ្នាក់ក្រោម នៅមុនពេលដែលសេចក្តីសម្រេចនោះចូលជាស្ថាពរ ។

³⁴ មាត្រា ១៨៦ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី

បណ្តឹងឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ អាចធ្វើទៅបានតែមុនពេលដែលសេចក្តីសម្រេចនោះចូលជាស្ថាពរតែប៉ុណ្ណោះ ពេលដែលមានបណ្តឹងឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ សេចក្តីសម្រេចដើមមិនចូលជាស្ថាពររហូតដល់ដំណើរការឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់នោះបានបញ្ចប់ (មាត្រា ១៩៣ កថាខណ្ឌទី ២) ផ្ទុយទៅវិញ គេអាចនិយាយបានថា ការចូលជាស្ថាពរនៃសេចក្តីសម្រេចមួយ គឺជាស្ថានភាពមួយដែលសេចក្តីសម្រេចនោះ មិនអាចធ្វើឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់បាន ។

រីឯចំពោះបណ្តឹងទាមទារឱ្យជំនុំជម្រះសាជាថ្មី តាមខ្លឹមសារនៃមាត្រា ៣០៧ និងមាត្រា ៣១៧ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី គឺជាការប្តឹងឧបាស្រ័យ ចំពោះសាលក្រមដែលបានចូលជាស្ថាពរហើយ ហេតុដូច្នេះ មិនមែនជាបណ្តឹងឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ទេ ។

គោលបំណងនៃរបបបណ្តឹងឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ គឺដើម្បីទាមទារឱ្យតុលាការជាន់ខ្ពស់ធ្វើការកែប្រែ ផ្លាស់ប្តូរ ឬលុបចោលសម្រេចសេចក្តីរបស់សាលាដំបូង ឬអាចហៅបានថាតុលាការជាន់ទាប ដែលបានធ្វើការវិនិច្ឆ័យខុស ឬ ការភ័ន្តច្រឡំ ដែលអាចនឹងកើតមាន ។ ក៏ប៉ុន្តែ ប្រសិនបើទុកឱ្យស្ថានភាពនៅតដូច្នេះ៖ កំហុសនោះ គឺមិនត្រឹមតែបំពានសិទ្ធិរបស់ភាគីប៉ុណ្ណោះទេ គឺធ្វើឱ្យបាត់នូវជំនឿទុកចិត្តចំពោះប្រព័ន្ធតុលាការនោះតែម្តង ។ ដូច្នេះហើយ ចាំបាច់ត្រូវមាននូវប្រព័ន្ធមួយ ដែលតាមរយៈនោះ តុលាការជាន់ខ្ពស់អាចនឹងពិនិត្យមើលនូវសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការថ្នាក់ក្រោមបាន តាមពាក្យសុំរបស់ភាគីម្ខាង ឬ គូភាគី ដែលមិនសុខចិត្តចំពោះសេចក្តីសម្រេចនោះ ហើយប្រសិនបើសេចក្តីសម្រេចថ្នាក់ក្រោមនោះ មិនត្រឹមត្រូវតុលាការថ្នាក់ខ្ពស់ជាងនោះ អាចធ្វើការកែប្រែ ឬ លុបចោលនូវសេចក្តីសម្រេចនោះបាន ។ នេះគេហៅថា “របបប្តឹងឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ ដែលជាប្រព័ន្ធមួយដែលតុលាការជាន់ខ្ពស់កែតម្រូវនូវសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការថ្នាក់ក្រោម ដោយរង់ចាំពាក្យសុំឧបាស្រ័យ ហេតុដូច្នេះយើងអាចហៅផងដែរថា របបបណ្តឹងដោយសារឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ គឺជាយន្តការមួយសម្រាប់ ធ្វើការសង្កេតសិទ្ធិភាគីឱ្យរួចផុតពីឥទ្ធិពលនៃការវិនិច្ឆ័យខុស ឬ កំហុសក្នុងនីតិវិធីនៃការជំនុំជម្រះ ។

តាមរយៈការអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើបណ្តឹងឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ មានរឿងក្តីជាច្រើនដែលត្រូវបានពិនិត្យ និង ធ្វើការជំនុំជម្រះសារឡើងវិញ ដោយតុលាការជាន់ខ្ពស់មួយចំនួនតូច ហើយចុងបំផុតគឺត្រូវជម្រះដោយតុលាការជាន់ខ្ពស់គឺ តុលាការកំពូល ។ ជាលទ្ធផល ការបកស្រាយ និង អនុវត្តច្បាប់តែមួយផ្សេងៗគ្នា នៅតុលាការជាន់ទាបដ៏ច្រើននោះ នឹងត្រូវបានបង្រួបបង្រួមឱ្យក្លាយទៅជាការបកស្រាយ និង អនុវត្តមួយដោយតុលាការកំពូល ។ ក្នុងន័យនេះ ក្នុងការច្របាច់បញ្ចូលគ្នានូវប្រព័ន្ធជម្រះ ដែលមានបីថ្នាក់ របបបណ្តឹងឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ មានតួនាទីធ្វើការរួមបញ្ចូលនូវការបកស្រាយច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហើយ

ដោយសារប្រព័ន្ធនោះ គឺអាចធានានូវប្រព័ន្ធគតិយុត្តដែលប្រកបដោយស្ថិរភាព មានសណ្តាប់ធ្នាប់ និងប្រកបដោយតុល្យភាព សម្រាប់ពលរដ្ឋកម្ពុជា ។

បណ្តឹងឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ចំពោះការសម្រេចសេចក្តីដែល មិនទាន់ចូលជាស្ថាពរមានចំនួន ៣ ប្រភេទ៖

ក. បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍៖ ការប្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំពោះសាលក្រមរបស់សាលាដំបូង ឬ បណ្តឹងសាទុក្ខ ក្នុងករណីមានការព្រមព្រៀងរវាងភាគីដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុច ក កថាខណ្ឌទី ១ នៃ មាត្រា២៦០ (សាលក្រមដែលអាចប្តឹងឧទ្ធរណ៍បាន ជាអាទិ៍) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ។

ខ. បណ្តឹងសាទុក្ខ ចំពោះសាលដីការរបស់តុលាការនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ។

គ. បណ្តឹងជំទាស់ ចំពោះដីកាសម្រេច ។

៤.១ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍

បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ គឺជាបណ្តឹងឧបាស្រ័យទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ ចំពោះសាលក្រមចុងក្រោយនៃការជំនុំជម្រះលើកទី១ របស់សាលាដំបូង ក្នុងគោលបំណងឱ្យតុលាការជាន់ខ្ពស់លុបចោល ឬផ្លាស់ប្តូរនូវសាលក្រមចុងក្រោយ។

តុលាការដែលធ្វើការជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ត្រូវបានហៅថា តុលាការនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍។ សព្វថ្ងៃតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍មានចំនួន ៤ គឺ សាលាឧទ្ធរណ៍ភ្នំពេញ សាលាឧទ្ធរណ៍បាត់ដំបង សាលាឧទ្ធរណ៍ព្រះសីហនុ និងសាលាឧទ្ធរណ៍ត្បូងឃ្មុំ។

បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ អាចធ្វើឡើងដោយដើមចោទ ឬ ចុងចម្លើយ ដែលបានបាត់បង់ផលប្រយោជន៍ដោយសារសាលក្រមរបស់សាលាដំបូង។ ភាគីដែលបាត់បង់ផលប្រយោជន៍ ឬអាចហៅបានថា ចាញ់ក្តីមួយផ្នែក ឬទាំងស្រុង មានសិទ្ធិក្នុងការធ្វើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ។ ផ្ទុយទៅវិញ ភាគីដែលឈ្នះក្តីទាំងស្រុងពុំអាចធ្វើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍បានឡើយ ក្នុងករណីដែលភាគីឈ្នះក្តីនោះធ្វើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ តុលាការដែលជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នោះអាចលើកចោលបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះ ដោយមូលហេតុបណ្តឹងនេះធ្វើឡើងផ្ទុយនឹងច្បាប់។

បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ជាចាំបាច់ត្រូវធ្វើឡើងក្នុងអំឡុងពេល ១ ខែ គិតចាប់ពីពេលដែលភាគីបានទទួលការបញ្ជូនលិខិតសាលក្រម ។ ជាឧទាហរណ៍ ប្រសិនបើ ចុងចម្លើយដែលចាញ់ក្តីបានទទួលការបញ្ជូនលិខិតសាលក្រមនៅថ្ងៃទី ០១ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០២៣ នោះចុងចម្លើយមានពេលត្រឹមថ្ងៃទី ០១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០២៣ ដើម្បី

ដាក់ពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ។ ក្នុងករណីដែលចុងចម្លើយខកខានពុំបានដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ក្នុងអំឡុងពេលនេះ នោះសាលក្រមនឹងចូលជាស្ថាពរ។

នៅពេលដែលភាគីបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ចូលមកតុលាការដែលបានជំនុំជម្រះ និងចេញសាលក្រមនោះ ការចូលស្ថាពរនៃសាលក្រមនឹងត្រូវបានបង្អាក់។ ការបង្អាក់នេះនឹងមានអានុភាពលើសេចក្តីសម្រេចទាំងមូល ទោះបីជាភាគីបានប្តឹងឧទ្ធរណ៍តែលើមួយផ្នែកនៃសាលក្រមក៏ដោយ។

៤.១.១ របៀបធ្វើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍

ដើម្បីប្តឹងឧទ្ធរណ៍ ភាគីត្រូវដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះទៅតុលាការដើមគឺសាលាដំបូង ឬតុលាការដែលចេញសាលក្រមដែលភាគីមានបំណងប្តឹងឧទ្ធរណ៍³⁵ ។ ពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះ ត្រូវសរសេរជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដោយបញ្ជាក់អំពី៖

- អត្តសញ្ញាណរបស់ភាគី៖

ដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ឈ្មោះ៖ “.....” មានអាសយដ្ឋានស្ថិតនៅ.....

ចុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ឈ្មោះ៖ “.....” មានអាសយដ្ឋានស្ថិតនៅ.....

- សញ្ញាណនៃសាលក្រម៖

សាលក្រមរដ្ឋប្បវេណីលេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់សាលាដំបូង.....

- សេចក្តីប្តឹងឧទ្ធរណ៍៖

ឧទាហរណ៍ក្នុងសាលក្រមដែលភាគីបានប្តឹងឧទ្ធរណ៍បានសម្រេចសេចក្តីថា ៖

១. ដើមចោទ ឈ្មោះ៖ លែងលះ ពីចុងចម្លើយឈ្មោះ៖

២. បង្គាប់ឱ្យចុងចម្លើយ ឈ្មោះ៖ ធ្វើនីតិវិធីចុះបញ្ជីផ្ទេរកម្មសិទ្ធិលើដី ដែលមានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ ចេញនៅថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ..... ដោយមន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដីខេត្តតាកែវ មកឱ្យដើមចោទ ឈ្មោះ៖ ចំណែកពាក់កណ្តាល។

³⁵ មាត្រា ២៦៥ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី

ដូច្នេះ សេចក្តីដែលប្តឹងឧទ្ធរណ៍៖ ប្តឹងឧទ្ធរណ៍នឹងសេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់ត្រង់ចំណុចទី២ នៃសាលក្រម រដ្ឋប្បវេណីលេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់សាលាដំបូង

- មូលហេតុនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍៖ អ្នកប្តឹងត្រូវរៀបរាប់អំពីកំហុសនីតិវិធីធ្ងន់ធ្ងរ ឬកំហុសក្នុងសេចក្តីសម្រេចនៃសាលក្រម ដែលមានភាពពុំត្រឹមត្រូវ។

ចំណាំ៖ ទោះបីជាពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ត្រូវបានដាក់រួចក៏ដោយ ក៏ភាគីដែលដាក់ពាក្យបណ្តឹងនេះ នៅមានសិទ្ធិក្នុងការដកពាក្យបណ្តឹងនេះនៅពេលណាក៏បាន មុនពេលដែលសាលាឧទ្ធរណ៍បានប្រកាសសាលដីកា។ ការដកនេះ នឹងនាំឱ្យមានការបញ្ចប់នូវនីតិវិធីបណ្តឹងលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ហើយតុលាការគឺសាលាឧទ្ធរណ៍នឹងចេញកំណត់ហេតុដកពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ជូនភាគី។

៤.១.២ ពន្ធដាក់ពាក្យសុំ

ពន្ធដាក់ពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ត្រូវគណនាទៅតាមតម្លៃនៃកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹង និងមានតម្លៃ ១.៥ដង នៃពន្ធដាក់ពាក្យបណ្តឹងនៅតុលាការជាន់ទាប ហើយកាតព្វកិច្ចក្នុងការបង់ពន្ធដាក់ពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍គឺជាកាតព្វកិច្ចដាច់ខាតដែលភាគីអ្នកដាក់បណ្តឹងត្រូវបំពេញ បើមិនដូច្នោះតុលាការនឹងលើកចោលពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នោះ។

រីឯចំពោះករណីដែលភាគីដកពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍មុនពេលកាលបរិច្ឆេទ នៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់លើកដំបូងនោះ ដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍អាចដាក់ពាក្យសុំបង្វិលពាក់កណ្តាលនៃពន្ធដាក់ពាក្យសុំបាន។

៤.១.៣ ការជំនុំជម្រះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍

៤.១.៣.១ ការទទួល ពិនិត្យ និងបញ្ជូនបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍

ភាគីដែលមានបំណងប្តឹងឧទ្ធរណ៍នឹងសាលក្រម អាចដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍បាននៅតុលាការដើមដែលចេញសាលក្រម។ ក្រោយពេលដែលបានទទួលបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ តុលាការដើមនឹងធ្វើការបញ្ជូនសំណុំឯកសារទាំងនេះមកតុលាការនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ហើយសាលាឧទ្ធរណ៍ដែលមានសមត្ថកិច្ចទទួលបន្ទុកជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នោះនឹងពិនិត្យចាត់ការតាមលក្ខខណ្ឌច្បាប់។

នៅពេលដែលតុលាការនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍បានទទួលពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ និងសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីដែលត្រូវបានបញ្ជូនមកនោះ តុលាការនឹងធ្វើការពិនិត្យទៅលើពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នូវលក្ខណៈទម្រង់នៃ

បណ្តឹងនោះ^{៣៦} ។ ទី១ គឺពិនិត្យទៅលើឈ្មោះ ឬនាមករណ៍ និងអាសយដ្ឋានភាគី ព្រមទាំង ឈ្មោះនិង អាសយដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់, លើអត្តសញ្ញាណនៃសាលក្រមដែលភាគីបានប្តឹង ឧទ្ធរណ៍នោះ និងសេចក្តីដែលត្រូវប្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំពោះសាលក្រមនោះ។ ទី២ គឺលើការបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តី។

ក្នុងករណីដែលដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍មិនបានបង់ពន្ធដាក់ពាក្យសុំនោះ ឬមានការខ្វះអាសយដ្ឋាន តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យកែតម្រូវ ដោយកំណត់អំឡុងពេលសមរម្យ ហើយប្រសិនបើដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ពុំ បានកែតម្រូវតាមការបង្គាប់នោះ តុលាការអាចចេញដីកាសម្រេចលើកចោលបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍បាន។

នៅពេលដែលតុលាការបានពិនិត្យពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ហើយពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នោះ បានបំពេញ លក្ខខណ្ឌតាមច្បាប់នោះ តុលាការនឹងបញ្ជូនពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នោះទៅចុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ដើម្បីជូន ដំណឹងអំពីការប្តឹងឧទ្ធរណ៍ និងដើម្បីឱ្យចុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ត្រៀមខ្លួនឆ្លើយតប។

៤.១.៣.២ ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់

សាលាឧទ្ធរណ៍ ត្រូវធ្វើការវិនិច្ឆ័យលើភាពត្រឹមត្រូវនៃសាលក្រម ដោយការចេញសាលដីកា ហេតុ ដូច្នេះដើម្បីធានាថា ការវិនិច្ឆ័យនេះមានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវនោះ និងស្របតាមគោលការណ៍ចំពោះមុខ សាលា ឧទ្ធរណ៍ត្រូវធ្វើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់។

ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ត្រូវធ្វើលើទំហំដែលភាគីប្តឹងឧទ្ធរណ៍ ទាមទារឱ្យផ្លាស់ប្តូរប្តូរកែ ប្រែសាលក្រមតែប៉ុណ្ណោះ។ ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ត្រូវឱ្យភាគីធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍ អំពីលទ្ធ ផលនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់នៅសាលាដំបូង^{៣៧}។

នៅក្នុងការជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ភាគីមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យដាក់មធ្យោបាយតទល់ ឬ ភស្តុ តាង បន្ថែមឬថ្មីណាមួយចូលក្នុងសំណុំរឿងឡើយ ស្របតាមមាត្រា ១០៨ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី។

ជាគោលការណ៍ សាលាឧទ្ធរណ៍ពុំមានសមត្ថកិច្ចធ្វើនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលនោះទេ ក៏ប៉ុន្តែក្នុងករណីដែលសាលាឧទ្ធរណ៍ពិចារណាឃើញថា ការកំណត់ចំណុចវិវាទរបស់សាលាដំបូងមានលក្ខ ណៈមិនត្រឹមត្រូវនិងមានភាពចាំបាច់ក្នុងការកំណត់ចំណុចវិវាទជាថ្មីនោះ សាលាឧទ្ធរណ៍អាចបង្វិលសំណុំ រឿងនេះទៅនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលវិញបាន តាមរយៈការចេញដីកាសម្រេច។

^{៣៦} មាត្រា ២៦៦ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី

^{៣៧} មាត្រា ២៧២ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី

៤.១.៤ សាលដីការបស់សាលាឧទ្ធរណ៍

ក្នុងករណីដែលសាលាឧទ្ធរណ៍យល់ឃើញថា សាលក្រមនៃសាលាដំបូងបានសម្រេចសេចក្តីមាន ភាពពុំត្រឹមត្រូវ ឬ ខុសនីតិវិធីធ្ងន់ធ្ងរ សាលាឧទ្ធរណ៍អាចលុបចោលសាលក្រមនោះ ដោយធ្វើការវិនិច្ឆ័យ ដោយខ្លួនឯងជំនួសសាលាដំបូង ឬ បញ្ជូនត្រឡប់ ឬ ផ្ទេររឿងក្តី។ សាលាឧទ្ធរណ៍អាចលុបចោលសាលក្រម នៃសាលាដំបូង ក្នុងករណីដែលយល់ឃើញថា ការសម្រេចសេចក្តីមានភាពពុំត្រឹមត្រូវ និងធ្វើការវិនិច្ឆ័យ សេចក្តីដោយខ្លួនឯងលើសំណុំរឿងនោះវិញ^{៣៨} ឬអាចចេញសាលដីកាសម្រេចលុបចោលសាលក្រមនោះ និង បង្វិលសំណុំរឿងនេះទៅសាលាដំបូងជំនុំជម្រះសាជាថ្មីបាន ^{៣៩} បើយល់ឃើញថាចាំបាច់មានការទាញហេតុ ផលបន្ថែមទៀតចំពោះរឿងក្តីនោះ។

ក៏ប៉ុន្តែ ក្នុងករណីដែលសាលាឧទ្ធរណ៍យល់ឃើញថា ការសម្រេចសេចក្តីរបស់សាលាដំបូងមានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវហើយ សាលាឧទ្ធរណ៍អាចច្រានចោលពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ និងតម្កល់សាលក្រមរបស់សាលា ដំបូងទុកជាបានការ^{៤០}។

៤.២ បណ្តឹងសាទុក្ខ

បណ្តឹងសាទុក្ខ គឺជាប្រភេទមួយនៃបណ្តឹងឧបាស្រ័យដែលធ្វើទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់និងជាបណ្តឹងដែល ធ្វើឡើងប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយរបស់សាលាឧទ្ធរណ៍ ឬធ្វើឡើងប្រឆាំងនឹង សាលក្រមរបស់ សាលាដំបូងរាជធានីខេត្តក្នុងករណីដែលគូភាគីបានព្រមព្រៀងគ្នាមិនប្តឹងឧទ្ធរណ៍។

បណ្តឹងសាទុក្ខអាចធ្វើបាន ដោយយកមូលហេតុនៃភាពផ្ទុយនឹងរដ្ឋធម្មនុញ្ញច្បាប់ ឬ បទដ្ឋានគតិយុត្ត ដែលមានឥទ្ធិពលលើសាលដីកា ឬ សាលក្រម ។

តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចជំនុំជម្រះលើពាក្យបណ្តឹងសាទុក្ខ គឺតុលាការកំពូល។

៤.២.១ របៀបប្តឹងសាទុក្ខ និងការបញ្ជូន

ដើម្បីធ្វើការប្តឹងសាទុក្ខ ភាគីត្រូវដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅតុលាការដើមនៃសាលដីកាឬសាលក្រម ក្នុង ករណីនេះពាក្យបណ្តឹងសាទុក្ខត្រូវដាក់នៅសាលាឧទ្ធរណ៍ ប្រសិនបើធ្វើការប្តឹងប្រឆាំងនឹងសាលដីកាចុង

^{៣៨} មាត្រា ២៧៩ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី

^{៣៩} មាត្រា ២៨០ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី

^{៤០} មាត្រា ២៧៧ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី

ក្រោយរបស់សាលាឧទ្ធរណ៍ ឬបណ្តឹងសាទុក្ខត្រូវដាក់នៅសាលាដំបូងរាជធានី/ខេត្ត ចំពោះករណីដែលភាគី ព្រមព្រៀងជាលាយ លក្ខណ៍អក្សរមិនប្តឹងឧទ្ធរណ៍។

នៅពេលដែលមានបណ្តឹងសាទុក្ខ ច្បាប់តម្រូវឱ្យតុលាការដើម (សាលាឧទ្ធរណ៍ សាលាដំបូងរាជ ធានី/ខេត្ត) ធ្វើការបញ្ជូនឱ្យឆាប់រហ័សនូវពាក្យបណ្តឹងសាទុក្ខ និងសំណុំរឿងទៅតុលាការនៃបណ្តឹងសាទុក្ខ (តុលាការកំពូល)។ ចំពោះអំឡុងពេលនៃការប្តឹងសាទុក្ខ ភាគីមានរយៈពេល ០១ (មួយ) ខែ ដែលត្រូវគិត ចាប់ពីថ្ងៃដែលទទួលបានការបញ្ជូនលិខិតសាលក្រម ឬសាលដីកា⁴¹។

៤.២.២ ពន្ធដាក់ពាក្យសុំ

ពន្ធដាក់ពាក្យបណ្តឹងសាទុក្ខ ត្រូវគណនាទៅតាមតម្លៃនៃកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹង និងមានតម្លៃ ២ ដង នៃពន្ធ ដាក់ពាក្យបណ្តឹងនៅតុលាការជាន់ទាប ហើយកាតព្វកិច្ចក្នុងការបង់ពន្ធដាក់ពាក្យបណ្តឹងសាទុក្ខគឺជាកាតព្វកិច្ច ដាច់ខាតដែលភាគីអ្នកដាក់បណ្តឹងត្រូវបំពេញ បើមិនដូច្នោះតុលាការនឹងលើកចោលពាក្យបណ្តឹងសាទុក្ខនោះ។

រីឯ ចំពោះករណីដែលភាគីដកពាក្យបណ្តឹងសាទុក្ខមុនពេលកាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយ ផ្ទាល់មាត់លើកដំបូងនោះ ដើមបណ្តឹងសាទុក្ខអាចដាក់ពាក្យសុំបង្វិលពាក់កណ្តាលនៃពន្ធដាក់ពាក្យសុំបាន។

៤.២.៣ ការដាក់លិខិតមេធាវីមូលហេតុនៃបណ្តឹងសាទុក្ខ

ការសរសេរមូលហេតុនៃបណ្តឹងសាទុក្ខ បន្ទាប់ពីទទួលបានពាក្យបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ដើមបណ្តឹងសាទុក្ខ តុលាការកំពូលត្រូវបញ្ជូនលិខិតទទួលបានពាក្យបណ្តឹងសាទុក្ខទៅភាគី ហើយចំពោះភាគីជាចុងបណ្តឹងសាទុក្ខត្រូវ ភ្ជាប់មកជាមួយនូវពាក្យបណ្តឹងសាទុក្ខផងដែរ។ បន្ទាប់ពីទទួលបានលិខិតទទួលបានពាក្យបណ្តឹង ដើមបណ្តឹងសា ទុក្ខ ត្រូវដាក់មូលហេតុនៃបណ្តឹងសាទុក្ខ ក្នុងអំឡុងពេល ៣០ (សាមសិប)ថ្ងៃ⁴²។

ក្នុងករណីបណ្តឹងសាទុក្ខធ្វើឡើងដោយយោងតាមមូលហេតុទូទៅនៃបណ្តឹងសាទុក្ខ ស្របតាមមាត្រា ២៨៥ មូលហេតុដាច់ខាតនៃបណ្តឹងសាទុក្ខ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ដូចខាងក្រោម៖

- តុលាការដែលចេញសាលដីកា ឬ សាលក្រម មិនត្រូវបានចាត់តាំងដោយស្របទៅតាមច្បាប់ ។
- ចៅក្រមដែលច្បាប់មិនអនុញ្ញាតឱ្យ ចូលរួមក្នុងការចេញសាលដីកា ឬ សាលក្រម តែបានចូលរួម ។
- ភាពផ្ទុយនឹងបញ្ញត្តិស្តីពីសមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខរបស់តុលាការ ។

⁴¹ មាត្រា ២៨៧ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី

⁴² មាត្រា ២៨៩ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី

- ការខ្វះសិទ្ធិតំណាងដែលកំណត់ដោយច្បាប់ សិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិ ឬ ការប្រគល់សិទ្ធិចាំបាច់ សម្រាប់អ្នកតំណាងដើម្បីធ្វើសកម្មភាពបណ្តឹង ។
- ភាពផ្ទុយនឹងបញ្ញត្តិស្តីពីការបើកការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ជាសាធារណៈ ។
- សាលដីកា ឬ សាលក្រម គ្មានសំអាងហេតុ ឬ មានសំអាងហេតុ តែផ្ទុយនឹងគ្នា ។

- ភាពជួយនឹងបញ្ញត្តិស្តីពីការបើកការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ជាសាធារណៈ ។

- សាលដីកា ឬ សាលក្រម គ្មានសំអាងហេតុ ឬ មានសំអាងហេតុ តែផ្ទុយនឹងគ្នា ។

បណ្តឹងសាទុក្ខ នឹងត្រូវបានលើកចោលដោយដីកាសម្រេចក្នុងករណីដូចជា បណ្តឹងសាទុក្ខនោះជាបណ្តឹងខុសច្បាប់ ហើយមិនអាចកែតម្រូវចំណុចខ្វះខាតបាន ឬបើមិនដាក់លិខិតបញ្ជាក់ពីមូលហេតុនៃ បណ្តឹងសាទុក្ខ ឬមិនបានបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តី។

៤.២.៤ នីតិវិធីក្នុងការជំនុំជម្រះ

នៅពេលដែលដើមបណ្តឹងសាទុក្ខបានដាក់លិខិតបញ្ជាក់មូលហេតុនៃបណ្តឹងសាទុក្ខ និងបង់ពន្ធតាម ច្បាប់កំណត់នោះ តុលាការកំពូលនឹងចេញដីកាបង្គាប់ឱ្យដាក់ឯកសារត្រៀម ទៅចុងបណ្តឹងសាទុក្ខ ដោយភ្ជាប់ ជាមួយនឹងសេចក្តីចម្លងនៃលិខិតបញ្ជាក់មូលហេតុនៃបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ដើមបណ្តឹងសាទុក្ខ។

ក្រោយពេលដែលភាគីបានដាក់លិខិតបញ្ជាក់មូលហេតុនៃបណ្តឹងសាទុក្ខ និងឯកសារត្រៀមរួច តុលាការកំពូលនឹងកំណត់កាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ និងចេញដីកាកោះទៅដើម បណ្តឹងសាទុក្ខ និងចុងបណ្តឹងសាទុក្ខ និងលិខិតអញ្ជើញទៅអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិរបស់គូភាគី។ តុលាការ កំពូលក៏អាចបានចោលបណ្តឹងសាទុក្ខដោយសាលដីកាបាន ដោយមិនចាំបាច់ឆ្លងកាត់តាមការទាញហេតុផល ដោយផ្ទាល់មាត់ ក្នុងករណីដែលយល់ឃើញថាបណ្តឹងសាទុក្ខនោះគ្មានមូលហេតុ ក្រោយពីបានពិនិត្យពាក្យ បណ្តឹងសាទុក្ខ លិខិតបញ្ជាក់អំពីមូលហេតុនៃបណ្តឹងសាទុក្ខ ឯកសារត្រៀមដែលចុង បណ្តឹងសាទុក្ខបានដាក់ ជូន ។

សាលដីកាដែលវិនិច្ឆ័យលើបណ្តឹងសាទុក្ខនោះ ត្រូវប្រកាសក្នុងរយៈពេល ១ ខែ គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទ
បញ្ចប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់។

តុលាការកំពូលមានសិទ្ធិក្នុងវិនិច្ឆ័យសេចក្តី និងចេញសាលដីកាលុបចោលសាលដីការបស់សាលាឧទ្ធរណ៍ និងវិនិច្ឆ័យដោយខ្លួនឯងវិញ តាមមាត្រា ៣០០ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ឬ បដិសេធសាលដីការបស់សាលាឧទ្ធរណ៍ និងបញ្ជូនត្រឡប់នូវសំណុំរឿងនោះទៅតុលាការដើមវិញ ហើយសេចក្តីវិនិច្ឆ័យលើអង្គហេតុ និងអង្គច្បាប់ ដែលតុលាការនៃបណ្តឹងសាទុក្ខយកជាមូលហេតុនៃការបដិសេធចោល មានចំណងទៅលើតុលាការដែលបានទទួលការបញ្ជូន ។

៤.៣ បណ្តឹងជំទាស់

បណ្តឹងជំទាស់ជាប្រភេទនៃបណ្តឹងឧបាស្រ័យដែលធ្វើឡើងចំពោះដីកាសម្រេច ហើយភាគីដែលមាន បំណងប្តឹងជំទាស់ត្រូវដាក់ពាក្យបណ្តឹងជំទាស់ទៅតុលាការដើមដែលចេញដីកាសម្រេចនោះ^{៤៣} ក្នុងរយៈពេល ១ សប្តាហ៍ តាមមាត្រា ៣០៣ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ។ នៅក្នុងករណីនេះ តុលាការដើមត្រូវធ្វើឱ្យបានឆាប់រហ័ស នូវពាក្យបណ្តឹងជំទាស់និងសំណុំរឿង ទៅតុលាការនៃបណ្តឹងជំទាស់ ។

នៅពេលដែលភាគីប្តឹងជំទាស់ ដើមបណ្តឹងជំទាស់មានកាតព្វកិច្ចជាដាច់ខាតក្នុងការដាក់លិខិតបញ្ជាក់ អំពីមូលហេតុនៃបណ្តឹងសាទុក្ខមកតុលាការនៃបណ្តឹងជំទាស់។ ដោយបញ្ញត្តិស្តីពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ និងនីតិវិធីនៃ ការជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នឹងត្រូវបានយកមកអនុវត្តដូចគ្នាចំពោះករណីនេះ។

ចំពោះការជំនុំជម្រះលើពាក្យបណ្តឹងជំទាស់នោះ តុលាការនៃបណ្តឹងជំទាស់អាចវិនិច្ឆ័យសេចក្តីលើ បណ្តឹងនេះ ដោយការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ក៏បាន និងពុំចាំបាច់ឆ្លងកាត់ការទាញហេតុផលដោយ ផ្ទាល់មាត់ក៏បាន^{៤៤}។

សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងជំទាស់ ពុំអាចប្តឹងជំទាស់ទៀតបានឡើយ។

៤.៤ ការឆ្លើយតប

បណ្តឹងទាស់ ត្រូវបានធ្វើឡើងក្នុងករណីដែលភាគីមិនបានបង្ហាញខ្លួនតាមកាលបរិច្ឆេទទាន់ពេលវេលា ដោយសារមានហេតុផលមិនអាចព្យាករបាន ឬ ហេតុផលមិនអាចជៀសវាងបានតាមមាត្រា ២០៤ នៃក្រមនីតិ វិធីរដ្ឋប្បវេណី ហើយបានទទួលសាលក្រមកំបាំងមុខ ។ បានន័យថា បណ្តឹងទាស់ធ្វើឡើងចំពោះសាលក្រម កំបាំងមុខ។

បណ្តឹងទាស់ចំពោះសាលក្រមកំបាំងមុខ ត្រូវធ្វើឡើងក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ ដោយគិតចាប់ ពីថ្ងៃដែលបានទទួលការបញ្ជូនសាលក្រមកំបាំងមុខនោះ ។

^{៤៣} មាត្រា ៣០១ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី

^{៤៤} មាត្រា ៣០៦ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី

៤.៤.១ របៀបបង្កើនទាស់ចេញសាលក្រមកំបាំងមុខ

ការបង្កើនទាស់ ត្រូវធ្វើឡើងដោយដាក់ពាក្យបណ្តឹងទាស់ទៅតុលាការដែលចេញសាលក្រមកំបាំងមុខនោះ ហើយនៅក្នុងពាក្យបណ្តឹងទាស់ ត្រូវសរសេរចំណុចដូចខាងក្រោម^{៤៥}៖

- ឈ្មោះ ឬ នាមករណ៍ និង អាសយដ្ឋានរបស់គូភាគី ហើយនិង ឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ។
- សញ្ញាណសាលក្រមកំបាំងមុខដែលជាកម្មវត្ថុនៃការបង្កើនទាស់ ។
- បំណងនៃការបង្កើនទាស់ចំពោះសាលក្រមដែលជាកម្មវត្ថុនៃការបង្កើនទាស់
- មូលហេតុដែលមិនអាចមកបង្ហាញខ្លួនតាមកាលបរិច្ឆេទទាន់ពេលវេលា

៤.៤.២ ការពិនិត្យ ការបញ្ជូន និងការជំនុំជម្រះលើពាក្យបណ្តឹងទាស់

ក្នុងករណីដែលពាក្យបណ្តឹងទាស់មិនស្របតាមកំណត់ច្បាប់ ដូចដែលបានកំណត់ក្នុងមាត្រា ២០៥ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី តុលាការត្រូវកំណត់អំឡុងពេលសមរម្យ និង បង្គាប់ឱ្យកែតម្រូវចំណុចខ្វះខាតនៃពាក្យបណ្តឹងនោះ ក្នុងអំឡុងពេលនោះ ។ ប្រសិនបើភាគីដែលបង្កើនទាស់នោះមិនបានកែតម្រូវចំណុចខ្វះខាតទេតាមការបង្គាប់ នោះតុលាការត្រូវលើកពាក្យបណ្តឹងទាស់នោះចោលដោយដីកាសម្រេច ។

តុលាការត្រូវធ្វើការស្រាវជ្រាវ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួន អំពីភាពត្រឹមត្រូវនៃពាក្យបណ្តឹងទាស់តាមទម្រង់ និង អំឡុងពេលដែលកំណត់ដោយច្បាប់ និង អំពីភាពត្រឹមត្រូវនៃមូលហេតុបណ្តឹងទាស់ ។

ក្នុងករណីដែលតុលាការយល់ឃើញថា ពាក្យបណ្តឹងទាស់នោះមិនត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ នោះតុលាការអាចលើកចោលបណ្តឹងទាស់នេះ ដោយដីកាសម្រេច ក៏ប៉ុន្តែបើបណ្តឹងទាស់នោះគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវទេ តុលាការត្រូវបានចោលបណ្តឹងនោះដោយដីកាសម្រេច ។^{៤៦}

នៅពេលដែលតុលាការពិនិត្យឃើញថា ពាក្យបណ្តឹងទាស់មានភាពត្រឹមត្រូវនោះ តុលាការនឹងទទួលស្គាល់បណ្តឹងទាស់នេះ ហើយនីតិវិធីនៃបណ្តឹងនោះត្រូវត្រឡប់ទៅសភាពដើមវិញ ពីត្រឹមពេលអវត្តមាននោះកើតឡើង ។ តុលាការត្រូវកំណត់កាលបរិច្ឆេទថ្មីដើម្បីចាប់ផ្តើមអនុវត្តនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ឬ ដើម្បីចាប់ផ្តើមធ្វើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ឡើងវិញ ហើយត្រូវជូនដំណឹងនេះទៅឱ្យគូភាគី ។

^{៤៥} មាត្រា ២០៥ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី

^{៤៦} មាត្រា ២០៧ ចំណុចទី២ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី

ក៏ប៉ុន្តែ បើដើមបណ្តឹងទាស់ មិនបានបង្ហាញខ្លួននៅកាលបរិច្ឆេទដំបូងក្រោយពេលចាប់ផ្តើមអនុវត្ត នីតិវិធីឡើងវិញទេ តុលាការត្រូវបានចោលបណ្តឹងទាស់ ដោយសាលក្រមកំបាំងមុខម្តងទៀត លើកលែងតែ ក្នុងករណីដែលបានកំណត់ក្នុងមាត្រា ២០២ និង មាត្រា ២០៣ កថាខណ្ឌទី ២ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ។ ហើយសាលក្រមកំបាំងមុខនេះ ពុំអាចប្តឹងទាស់ទៀតបានឡើយ។

៤.៤.៣ សាលក្រមលើបណ្តឹងទាស់

ក្នុងករណីដែលតុលាការសម្រេចចេញសាលក្រមផ្អែកលើការជំនុំជម្រះជាថ្មី បន្ទាប់ពីចាប់ផ្តើមអនុវត្ត នីតិវិធីឡើងវិញ ដែលមានលទ្ធផលដូចសាលក្រមកំបាំងមុខ នោះតុលាការត្រូវចេញសាលក្រមថ្មីដែល ប្រកាសថា តម្កល់សាលក្រមកំបាំងមុខនោះទុកជាបានការ ។

ក៏ប៉ុន្តែបើសាលក្រមដែលត្រូវចេញដោយផ្អែកលើការជំនុំជម្រះជាថ្មី បន្ទាប់ពីចាប់ផ្តើមអនុវត្តនីតិវិធី ឡើងវិញ គ្មានលទ្ធផលដូចសាលក្រមកំបាំងមុខទេ នោះតុលាការត្រូវលុបចោលសាលក្រមកំបាំងមុខនោះ នៅក្នុងសាលក្រមថ្មី^{៤៧} ។

⁴⁷ មាត្រា ២០៩ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី

សេចក្តីសង្ឃឹម

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ក្រោយពីបានសិក្សាលើប្រធានបទនេះ និងបានរៀបចំចងក្រងនូវសារណាបញ្ចប់ការសិក្សានេះរួច យើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់ បានធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានថា ប្រជាជនមួយចំនួនធំ ពុំទាន់មានការយល់ដឹងអំពីសារៈ សំខាន់នៃការចុះសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ ការចុះបញ្ជីទ្រព្យដោយឡែក ដែលមានមុនចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ បានបង្កើតឡើង នីតិវិធីបណ្តឹងលែងលះ ជាអាទិ៍អោយបានស្របតាមច្បាប់កំណត់នៅឡើយទេបើទោះជា មានក្រមរដ្ឋប្បវេណីដែលបានចែងលើជំពូកនេះសព្វគ្រប់ហើយក៏ដោយ។ ចំណុចខ្វះខាតទាំងអស់នេះធ្វើឱ្យ មានផលប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំងដល់ស្មារតីរបស់សហព័ទ្ធ ភាពស្មុគស្មាញលើការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ សិទ្ធិ អំណាចមេបាច់កូន និងបុគ្គលមួយចំនួនដែលមានផលប្រយោជន៍ តួយ៉ាងដូចជាឪពុកម្តាយទាំងសងខាង ម្ចាស់បំណុលជាដើម។

នីតិវិធីបណ្តឹងលែងលះ ជានីតិវិធីតុលាការជំនុំជម្រះទៅលើរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមានលក្ខណៈ ស្មុគស្មាញទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ក្រមរដ្ឋប្បវេណី សិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចរបស់គូភាគី ការបែងចែកទ្រព្យ សម្បត្តិ ការកំណត់អំណាចមេបាច់កូន សិទ្ធិចូលរួមប្រាស្រ័យទាក់ទងនឹងកូន អាហារកាតព្វកិច្ច សោហ៊ុយ ចិញ្ចឹមបីបាច់កូន ការសម្រេចលើបំណុលរួមជាមួយនឹងម្ចាស់បំណុលដែលអាចជាគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ធនាគារ ឬជាប្រវត្តបុគ្គល និងមានផលប៉ះពាល់ទៅដល់ភាគីពាក់ព័ន្ធជាច្រើនទៀតផង ។ នីតិវិធីនៃបណ្តឹង នេះ ក៏មានសារៈសំខាន់ក្នុងការដើរតួនាទីក្នុងការផ្សះផ្សាសហព័ទ្ធទាំងសងខាងដើម្បីពន្លត់នូវវិវាទរបស់ អ្នកទាំងពីរ និងជួយឱ្យសហព័ទ្ធទាំងសងខាងបន្តនូវចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍នេះទៅពេលអនាគតផងដែរ។

មានភាពចាំបាច់ណាស់ ដែលរាជរដ្ឋាភិបាល អ្នកច្បាប់ អង្គការសង្គមស៊ីវិល មានតួនាទីពន្យល់ អប់រំ អំពីផលពិបាក និងសារៈប្រយោជន៍ដ៏សំខាន់ចំពោះបញ្ហាដែលបានលើកឡើងខាងលើ។ ដោយការចុះ សំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍មានសារៈសំខាន់ណាស់ចំពោះប្តីប្រពន្ធមួយគូ ដើម្បីធានានូវការការពារលើសិទ្ធិនិង កាតព្វកិច្ចរបស់គូភាគីនាពេលអនាគត ជាហេតុដែលប្រជាជនទាំងអស់គ្នាគប្បីទៅចុះសំបុត្រ អាពាហ៍ពិពាហ៍នៅអគ្គនាយកដ្ឋានឃុំស្រុកខណ្ឌ ហើយគប្បីមានអាជ្ញាធរចុះផ្សព្វផ្សាយទៅតំបន់ដាច់ ស្រយាលផងដែរ ដោយប្រជាជននៅតំបន់ដាច់ស្រយាលពុំសូវបានដឹងអំពីអានុភាពនៃការចុះសំបុត្រ អាពាហ៍ពិពាហ៍នោះទេ ដោយបានត្រឹមតែគិតថាការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍តាមបែបទំនៀមទម្លាប់ប្រពៃណី មានអានុភាពដូចនឹងការចុះសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍។

ឯកសារយោង

ឯកសារយោង

១. ច្បាប់និងបទដ្ឋានគតិយុត្តផ្សេងៗ

- រដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ ២០០៧
- ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ឆ្នាំ ២០០៦
- ច្បាប់ស្តីពីឯកតន្តភាព ឆ្នាំ ២០០៦
- ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល
- ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីមិនមែនបណ្តឹង
- អនុក្រឹត្យស្តីពីអត្រានុកូលដ្ឋាន

២. ឯកសារផ្សេងៗ

- សេចក្តីកំណត់ចំពោះមាត្រានីមួយៗ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ភាគ ៥៖ គន្លឹងទី៧ ដែលរៀបចំដោយគណៈកម្មការទទួលបន្ទុកការពារសេចក្តីព្រាងក្រមរដ្ឋប្បវេណី និងក្រុមការងារជំនុំដែលទទួលបន្ទុកធ្វើសេចក្តីព្រាងក្រមរដ្ឋប្បវេណី
- សេចក្តីពន្យល់ អំពី ចំណុចសំខាន់ៗ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី របស់អង្គការ JICA
- សៀវភៅស្តីពីនីតិក្រួសារ ដោយលោកជំទាវ ចាំង ស៊ីណាត
- អត្ថបទ៖ លក្ខខណ្ឌនៃការលែងលះដោយព្រមព្រៀង ដោយលោក ផុន វណ្ណា ចៅក្រមនៃសាលាដំបូងខេត្តក្បូងឃ្មុំ

៣. Websites

- https://www.jica.go.jp/Resource/project/english/cambodia/025/materials/c8h0vm0000c54sbn-att/code_06_03.pdf
- https://www.jica.go.jp/Resource/project/english/cambodia/025/materials/c8h0vm0000c54sbn-att/form_case0405_02.pdf

មាតិកា

សេចក្តីផ្តើម	១
--------------------	---

ជំពូកទី ១ អាពាហ៍ពិពាហ៍

១. អាពាហ៍ពិពាហ៍	៣
១.១ លក្ខខណ្ឌនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍	៣
១.២ ករណីដែលច្បាប់បានហាមឃាត់មិនឱ្យរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍	៨
១.៣ អានុភាពនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍.....	១០
២. ការលែងលះ.....	១៦
២.១ មូលហេតុនៃការលែងលះ.....	១៦
២.២ ប្រភេទនៃបណ្តឹងលែងលះ	១៧

ជំពូកទី២ នីតិវិធីនៃការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង

១. ការដាក់ពាក្យសុំ	២០
២ ការជំនុំជម្រះ	២១
៣. ការសម្រេចសេចក្តី	២២
៣.១ អំពីដីកាសម្រេច	២២
៣.២ ការចូលជាស្ថាពរ និងអានុភាពនៃដីកាសម្រេច	២៤
៤. បណ្តឹងឧបាស្រ័យ ឬបណ្តឹងជំទាស់	២៤
៤.១ រយៈពេលនៃការប្តឹងជំទាស់	២៥
៤.២ នីតិវិធីនៃការប្តឹងជំទាស់.....	២៥

ជំពូកទី៣ នីតិវិធីនៃការលែងលះដោយការដាក់ពាក្យបណ្តឹង

១. ការដាក់ពាក្យសុំទៅឃុំសង្កាត់	២៦
២. ការដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅតុលាការមានសមត្ថកិច្ច	២៦
៣. ការជំនុំជម្រះនៅជាន់សាលាដំបូង.....	២៧
៣.១ ការពិនិត្យពាក្យបណ្តឹង	២៧
៣.២ ការកំណត់កាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល	២៨

៣.៣ ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់	២៨
៣.៤ ការចេញសាលក្រម	២៩
៤. បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍	៣០
៤.១ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍	៣២
៤.២ បណ្តឹងសាទុក្ខ	៣៦
៤.៣ បណ្តឹងជំទាស់	៣៩
៤.៤ ការប្តឹងទាស់	៣៩
សេចក្តីសន្និដ្ឋាន	៤២
ឯកសារយោង	៤៣

ଉପସମ୍ପାଦି

ឧបសម្ព័ន្ធ១៖

នីតិវិធីនៃការដាក់ពាក្យអត្រានុកូលដ្ឋានអាពាហ៍ពិពាហ៍

- គំរូពាក្យសុំបញ្ជាក់ភាពនៅលីវ ភាពពោះម៉ាយ ភាពមេម៉ាយ
- គំរូលិខិតបញ្ជាក់ភាពនៅលីវ ភាពពោះម៉ាយ ភាពមេម៉ាយ
- គំរូពាក្យសុំរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍
- គំរូប័ណ្ណប្រកាសអាពាហ៍ពិពាហ៍
- គំរូបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍
- គំរូសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍
- គំរូសេចក្តីចម្លងសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
២០១៤

ពាក្យសុំបញ្ជាក់

ភាពនៅលីក ភាពកោះម៉ាយ ភាពមេម៉ាយ

ខ្ញុំបាទ នាងខ្ញុំឈ្មោះ----- ភេទ----- សញ្ជាតិ----- កើតនៅថ្ងៃ-----
ទី----- ខែ----- ឆ្នាំ----- នៅភូមិ----- ឃុំ សង្កាត់-----
ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ----- រាជធានី ខេត្ត ----- មុខរបរបច្ចុប្បន្ន-----
ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន ផ្ទះលេខ----- ផ្លូវលេខ----- ក្រុម----- ភូមិ----- ឃុំ សង្កាត់-----
ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ----- រាជធានី ខេត្ត ----- ។

គោរពជូន

មេឃុំ ចៅសង្កាត់-----

កម្មវត្ថុ ៖ សំណើសុំលិខិតបញ្ជាក់ភាព----- ។

សេចក្តីដូចមានចែងក្នុងកម្មវត្ថុខាងលើ សូមជម្រាបលោក លោកស្រីមេឃុំ ចៅសង្កាត់ មេត្តាជ្រាបថា
បច្ចុប្បន្ន ខ្ញុំបាទ នាងខ្ញុំ មានស្ថានភាពផ្ទាល់ខ្លួន----- ហើយមានបំណងរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍
ជាមួយឈ្មោះ----- ភេទ----- ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន ផ្ទះលេខ----- ផ្លូវលេខ----- ក្រុម-----
ភូមិ----- ឃុំ សង្កាត់----- ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ-----
រាជធានី ខេត្ត ----- ។

អាស្រ័យហេតុនេះ សូមលោក លោកស្រីមេឃុំ ចៅសង្កាត់ មេត្តាចេញលិខិតបញ្ជាក់ឱ្យខ្ញុំបាទ នាងខ្ញុំ
ដើម្បីអាចរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍បាន ដោយអនុគ្រោះ ។

ដើម្បីជាសក្ខីភាពនៃការអះអាងខាងលើ ខ្ញុំបាទ នាងខ្ញុំ សូមផ្តិតស្នាមមេដៃស្តាំ ទុកជា ភស្តុតាង ។

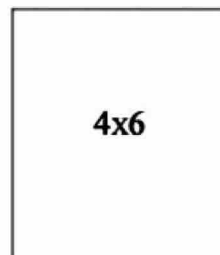
ធ្វើនៅថ្ងៃទី----- ខែ----- ឆ្នាំ-----

សូមជូនភ្ជាប់ជាមួយនូវ ៖

ស្នាមមេដៃសាមីខ្លួន

ឈ្មោះ -----

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
~*~*~

រាជធានី ខេត្ត ៖-----
 ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ៖-----
 ឃុំ សង្កាត់ ៖-----
 លេខ ៖-----

ថ្ងៃទី----- ខែ----- ឆ្នាំ-----

លិខិតបញ្ជាក់

ភាពនៅលីក ភាពកោះម៉ាយ ភាពមេម៉ាយ

យោងពាក្យសុំបញ្ជាក់ភាព----- ចុះថ្ងៃទី----- ខែ----- ឆ្នាំ----- របស់----- ។

មេឃុំ ចៅសង្កាត់-----

សូមបញ្ជាក់ថា ឈ្មោះ----- ភេទ----- កើតនៅថ្ងៃ----- ទី----- ខែ----- ឆ្នាំ-----
 នៅភូមិ----- ឃុំ សង្កាត់----- ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ----- រាជធានី ខេត្ត-----
 មុខរបរបច្ចុប្បន្ន----- ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន ផ្ទះលេខ----- ផ្លូវលេខ----- ក្រុម-----
 ភូមិ----- ឃុំ សង្កាត់----- ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ----- រាជធានី ខេត្ត-----
 មានស្ថានភាពផ្ទាល់ខ្លួនបច្ចុប្បន្ន ពិតជា----- ប្រាកដមែន ។

លិខិតបញ្ជាក់នេះ ចេញឱ្យសាមីខ្លួន ដើម្បីយកទៅប្រើប្រាស់ក្នុងការសុំរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។

(លិខិតបញ្ជាក់នេះ មានសុពលភាពរយៈពេល៣ខែ ដោយគិតចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខានេះតទៅ)

មេឃុំ ចៅសង្កាត់

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
—————

ខ្ញុំបាទ នាងខ្ញុំឈ្មោះ----- ភេទ----- សញ្ជាតិ----- ឆ្នាំកំណើត-----
មុខរបរបច្ចុប្បន្ន----- ស្ថានភាពផ្ទាល់ខ្លួន-----
ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន ផ្ទះលេខ----- ផ្លូវលេខ----- ក្រុម----- ភូមិ----- ឃុំ សង្កាត់-----
ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ----- រាជធានី ខេត្ត----- ។ ឪពុកឈ្មោះ----- អាយុ-----
ឆ្នាំ (រស់ ស្លាប់) ម្តាយឈ្មោះ----- អាយុ----- ឆ្នាំ (រស់ ស្លាប់) ។

គោរពជូន

មន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋានឃុំ សង្កាត់.....

កម្មវត្ថុ ៖ សំណើសុំរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។

ដោយខ្ញុំបាទ នាងខ្ញុំ បានស្ម័គ្រចិត្តរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយឈ្មោះ----- ភេទ-----
សញ្ជាតិ----- ឆ្នាំកំណើត----- មុខរបរ-----
ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន ផ្ទះលេខ----- ផ្លូវលេខ----- ក្រុម----- ភូមិ----- ឃុំ សង្កាត់-----
ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ----- រាជធានី ខេត្ត----- ។

ខ្ញុំសូមអះអាងថា ខ្ញុំមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់តាមក្រមរដ្ឋប្បវេណី និងបទប្បញ្ញត្តិនៃអត្រានុកូលដ្ឋាន ។
អាស្រ័យហេតុនេះ សូមមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋានឃុំ សង្កាត់----- មេត្តាអនុញ្ញាត
ឱ្យយើងខ្ញុំទាំងពីរបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍តាមសំណូមពរដោយអនុគ្រោះ ។

ធ្វើនៅថ្ងៃទី----- ខែ----- ឆ្នាំ-----

សូមជូនភ្ជាប់ជាមួយនូវ ៖

ស្នាមមេដៃស្ត្រីសាមីខ្លួន

ឈ្មោះ-----

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
~*~

ទេស ក្រុម -----
ក្រុម ខណ្ឌ -----
ឃុំ សង្កាត់ -----
លេខ -----

ប័ណ្ណប្រកាសអាពាហ៍ពិពាហ៍

អំពីសាមីខ្លួន	ខាងប្រុស	ខាងស្រី
នាមត្រកូល និង នាមខ្លួន		
ជាអក្សរឡាតាំង		
សញ្ជាតិ		
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត		
ទីកន្លែងកំណើត		
មុខរបរបច្ចុប្បន្ន		
ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន		
រយៈពេលប្តឹងជំនាស់		
នាមត្រកូល និងនាមខ្លួនឪពុក		
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត		
មុខរបរបច្ចុប្បន្ន		
ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន		
នាមត្រកូល និងនាមខ្លួនម្តាយ		
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត		
មុខរបរបច្ចុប្បន្ន		
ទីលំនៅបច្ចុប្បន្ន		

ប័ណ្ណប្រកាសអាពាហ៍ពិពាហ៍នេះ ត្រូវបិទផ្សាយជាសាធារណៈ នៅថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ..... ។
ធ្វើនៅ..... ថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ.....

មន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋាន

ជំពូកទី៣ : អត្រានុកូលដ្ឋានអាពាហ៍ពិពាហ៍

១/ ក្រណាត់ (១)..... ភ្នំពេញ

២/ ខណ្ឌ (២)..... បន្ទីរកែវ

៣/ សង្កាត់ (៣)..... បាវខែង

លេខ (៤)..... ០៩

សៀវភៅអាពាហ៍ពិពាហ៍លេខ (៥).....០១/២០១២...

ឆ្នាំ (៦)..... ២០១២

បញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍

ព័ត៌មាន ប្រភេទ	ប្រភេទ	ប្រភេទ
នាមត្រកូល (៧)	សាខា	អ៊ូ
នាមខ្លួន (៨)	សំអាង	អ៊ូ ឈ្មោះ
នាមត្រកូល (៩)	SAY	OU
	SAM ANN	NUON SREY
សញ្ជាតិ (១០)	ខ្មែរ	ខ្មែរ
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត (១១)	ថ្ងៃទី ២២ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៧២	ថ្ងៃទី ២២ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៧៩
ភូមិ ឃុំ សង្កាត់ ស្រុក ខណ្ឌ ខេត្ត ក្រុង ប្រទេស (១២)	ភូមិព្រៃវែង ឃុំព្រៃវែង ស្រុកព្រៃវែង ខេត្តកណ្តាល ប្រទេសកម្ពុជា	ភូមិក្រាំង ឃុំបាវខែង ស្រុកបាវខែង ខេត្តកណ្តាល ប្រទេសកម្ពុជា
មុនប្រពន្ធមុនប្រពន្ធអាពាហ៍ពិពាហ៍ (១៣)	សាសនា	គ្រឹះស្ថាន
ទីលំនៅឯមុនប្រពន្ធអាពាហ៍ពិពាហ៍ (១៤)	ភូមិបាវខែង សង្កាត់បាវខែង ខណ្ឌបន្ទីរកែវ រាជធានីភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា	ភូមិក្រាំង សង្កាត់បាវខែង ខណ្ឌបន្ទីរកែវ រាជធានីភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា
លេខអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ (១៥)		
ចុះបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍លើកទី (១៦)	មួយ	មួយ
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំចុះបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍ (១៧)	ថ្ងៃ សុក្រ ទី ២០ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១២	
ទីកន្លែងចុះបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍ (១៨)	សង្កាត់បាវខែង ខណ្ឌបន្ទីរកែវ រាជធានីភ្នំពេញ	
លេខ និងថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍ (១៩)	០៩ ឬ ៨ ចុះថ្ងៃទី ០២ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១២	
ព័ត៌មាន ប្រភេទ	ប្រភេទ	ប្រភេទ
នាមត្រកូល និង នាមខ្លួន (២០)	សាខា សំអាង (២១) សញ្ជាតិ ខ្មែរ	អ៊ូ សែម សញ្ជាតិ ខ្មែរ
នាមត្រកូល និង នាមខ្លួន (២១)	SAY SAM OEUN (២២) រស់ ឬ ស្លាប់	OU SEM រស់ ឬ ស្លាប់
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត (២២)	ថ្ងៃទី ២២ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៨៦	ថ្ងៃទី ២២ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៨៨
មុនប្រពន្ធមុនប្រពន្ធអាពាហ៍ពិពាហ៍ (២៣)	កសិករ	ជាងសំអាង
ទីលំនៅឯមុនប្រពន្ធអាពាហ៍ពិពាហ៍ (២៤)	ភូមិបាវខែង សង្កាត់បាវខែង ខណ្ឌបន្ទីរកែវ រាជធានីភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា	ភូមិក្រាំង សង្កាត់បាវខែង ខណ្ឌបន្ទីរកែវ រាជធានីភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា
នាមត្រកូល និង នាមខ្លួន (២៥)	សែម បុត្រ (២៦) សញ្ជាតិ ខ្មែរ	អ៊ូ ឈ្មោះ សញ្ជាតិ ខ្មែរ
នាមត្រកូល និង នាមខ្លួន (២៦)	SEM BOPHA (២៧) រស់ ឬ ស្លាប់	NUON PHALLA រស់ ឬ ស្លាប់
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត (២៧)	ថ្ងៃទី ០៩ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៨៨	ថ្ងៃទី ០៩ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩០
មុនប្រពន្ធមុនប្រពន្ធអាពាហ៍ពិពាហ៍ (២៨)	ជាងសំអាង	ជាងសំអាង
ទីលំនៅឯមុនប្រពន្ធអាពាហ៍ពិពាហ៍ (២៩)	ភូមិបាវខែង សង្កាត់បាវខែង ខណ្ឌបន្ទីរកែវ រាជធានីភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា	ភូមិក្រាំង សង្កាត់បាវខែង ខណ្ឌបន្ទីរកែវ រាជធានីភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា
ព័ត៌មាន ប្រភេទ	ប្រភេទ	ប្រភេទ
នាមត្រកូល និង នាមខ្លួន (៣០)	សាខា ឈ្មោះ (៣១) កេរ ប្រស	សាខា ឈ្មោះ កេរ ប្រស
សញ្ជាតិ (៣២)	ខ្មែរ	ខ្មែរ
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត (៣៣)	ថ្ងៃទី ១៨ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ១៩៧២	ថ្ងៃទី ២៨ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ១៩៧០
មុនប្រពន្ធមុនប្រពន្ធអាពាហ៍ពិពាហ៍ (៣៤)	កសិករ	ក្រសួង
ទីលំនៅឯមុនប្រពន្ធអាពាហ៍ពិពាហ៍ (៣៥)	ភូមិក្រាំង សង្កាត់បាវខែង ខណ្ឌបន្ទីរកែវ រាជធានីភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា	ភូមិក្រាំង សង្កាត់បាវខែង ខណ្ឌបន្ទីរកែវ រាជធានីភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា
លេខអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ (៣៦)		

ជនណាមួយបានរាយការណ៍មិនពិតអំពីអត្រានុកូលដ្ឋាន មន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋានណាមួយបានសម្រេច ឃុបឃិត ក្លែងបន្លំ ចុះសៀវភៅអត្រានុកូលដ្ឋានអោយប្រជាពលរដ្ឋ ដែលមកសុំ ជននោះ និង មន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋាននោះនឹងត្រូវទទួលទោសតាមបញ្ញត្តិច្បាប់ ។

(២) ថ្ងៃទី.....បាវខែង..... ថ្ងៃទី ២០ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១២

(៤១) ស្នាមមេដៃ..... (៤៣) មន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋាន
 ប្រភេទ សាក្សី សាក្សី មេឃុំ
 (៤៤) ហត្ថលេខា និងក្រា រឺ ស្នាម
 សាខា សំអាង អ៊ូ ឈ្មោះ សាខា ឈ្មោះ កេរ ប្រស

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

២០១២

ទេស ក្រុង រាជធានី(១) ---- ភ្នំពេញ ----
 ក្រុង ខេត្ត (២) ---- បុស្សីកែវ ----
 ឃុំ សង្កាត់ (៣) ---- បាក់ខែង ----

លេខ (៤)-----០៩-----
 សៀវភៅអាពាហ៍ពិពាហ៍លេខ (៥)-០១/២០១២
 ឆ្នាំ (៦)----- ២០១២ -----

សំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍

ព័ត៌មាន ប្រពន្ធ		ឪ	ប្រពន្ធ
នាមត្រកូល (៧)		សាយ	អ៊ូ
នាមខ្លួន (៨)		សំអាង	នួនស្រី
ឯករក្សរដ្ឋាភិបាល (៩)	នាមត្រកូល	SAY	OU
	នាមខ្លួន	SAM ANN	NUON SREY
សញ្ជាតិ (១០)		ខ្មែរ	ខ្មែរ
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត (១១)		ថ្ងៃពុធ ទី២៥ ខែសីហា ឆ្នាំ១៩៧៣	ថ្ងៃច័ន្ទ ទី១៧ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩
ទីកន្លែងកំណើត (១២)		ភូមិពញាធុ ឃុំពញាធុ ស្រុកពញាធុ	ភូមិក្រាំងសំ ឃុំបាក់ខែង ស្រុកមុខកំពូល
ភូមិ ឃុំសង្កាត់ ស្រុកខណ្ឌ ខេត្ត ក្រុង ប្រទេស		ខេត្តកណ្តាល ប្រទេសកម្ពុជា	ខេត្តកណ្តាល ប្រទេសកម្ពុជា
មុខរបរពេលចុះបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍ (១៣)		សាស្ត្រចារ្យ	ក្រសួង
ទីលំនៅពេលចុះបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍ (១៤)		ភូមិបាក់ខែង សង្កាត់ព្រៃកល្យាណ ខណ្ឌ បុស្សីកែវ រាជធានីភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា	ភូមិក្រាំងសំ សង្កាត់បាក់ខែង ខណ្ឌបុស្សីកែវ រាជធានីភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំចុះបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍ (១៥)		ថ្ងៃ សុក្រ ទី ២០	ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១២
ទីកន្លែងចុះបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍ (១៦)		សង្កាត់បាក់ខែង ខណ្ឌបុស្សីកែវ រាជធានីភ្នំពេញ	
ព័ត៌មាន ប្រពន្ធ		នាមឪ	នាមប្រពន្ធ
នាមត្រកូល និង នាមខ្លួនឪពុក (១៧)		សាយ សំអឿន	អ៊ូ សែម
ឯករក្សរដ្ឋាភិបាល (១៨)		SAY SAM OEUN	OU SEM
សញ្ជាតិ (១៩)		ខ្មែរ	ខ្មែរ
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត (២០)		ថ្ងៃទី៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៤៦	ថ្ងៃទី២៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៥៥
នាមត្រកូល និង នាមខ្លួនម្តាយ (២១)		សែម បុផ្លា	នួន ផល្លា
ឯករក្សរដ្ឋាភិបាល (២២)		SEM BOPHA	NUON PHALLA
សញ្ជាតិ (២៣)		ខ្មែរ	ខ្មែរ
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត (២៤)		ថ្ងៃទី០៥ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៤៨	ថ្ងៃទី១២ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៦០

(២៥) ធ្វើនៅ... បាក់ខែង ថ្ងៃទី ២០ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១២

(២៦) មន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋាន

មេឃុំ

(២៧) ហត្ថលេខា និងក្រា

ដៃ សុខី

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

១៩ កើត ១៩៧៧ (១) ----- ភ្នំពេញ-----
 ២០ កើត ១៩៧៧ (២) ----- បុស្សីកែវ -----
 ២១ កើត ១៩៧៧ (៣) ----- បាក់ខែង -----

សេចក្តីបង្គាប់បង្គំប្រកាសអាពាហ៍ពិពាហ៍

បង្គាប់បង្គំប្រកាសអាពាហ៍ពិពាហ៍ចេញពី		(៤) សៀវភៅអាពាហ៍ពិពាហ៍ លេខ ៖--- ០១/២០១២-----	(៥) សំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ លេខ ០៩ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១២
អំពីប្តី ប្រពន្ធ		ប្តី	ប្រពន្ធ
នាមត្រកូល (៦)		សាយ	អ៊ូ
នាមខ្លួន (៧)		សំអាង	ខ្លួនស្រី
ជាអក្សរឡាតាំង (៨)	នាមត្រកូល	SAY	OU
	នាមខ្លួន	SAM ANN	NUON SREY
សញ្ជាតិ (៩)		ខ្មែរ	ខ្មែរ
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត (១០)		ថ្ងៃទី១៨ ខែសីហា ឆ្នាំ១៩៧៧	ថ្ងៃទី១៨ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩
ទីកន្លែងកំណើត (១១)		ភូមិព្រៃស្រី ឃុំព្រៃស្រី ស្រុកព្រៃស្រី	ភូមិក្រាំងស្រី ឃុំបាក់ខែង ស្រុកមុខកំពូល
ភូមិ ឃុំសង្កាត់ ស្រុកខណ្ឌ ខេត្ត ក្រុង ប្រទេស		ខេត្តកណ្តាល ប្រទេសកម្ពុជា	ខេត្តកណ្តាល ប្រទេសកម្ពុជា
មុខរបរពេលចុះបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍ (១២)		សាស្ត្រាចារ្យ	គ្រូពេទ្យ
ទីលំនៅពេលចុះបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍ (១៣)		ភូមិបាក់ខែង សង្កាត់ព្រៃកេរ្តិ៍ ឃុំបុស្សីកែវ រាជធានីភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា	ភូមិក្រាំងស្រី សង្កាត់បាក់ខែង ឃុំបុស្សីកែវ រាជធានីភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំចុះបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍ (១៤)		ថ្ងៃ សុក្រ ទី ២០ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១២	
ទីកន្លែងចុះបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍ (១៥)		សង្កាត់បាក់ខែង ខណ្ឌបុស្សីកែវ រាជធានីភ្នំពេញ	
អំពីឪពុក ម្តាយ		ឪពុក	ម្តាយ
នាមត្រកូល និង នាមខ្លួនឪពុក (១៦)		សាយ សំអឿន	អ៊ូ សែម
នាមត្រកូល និង នាមខ្លួនម្តាយ (១៧)		SAY SAM OEUN	OU SEM
សញ្ជាតិ (១៨)		ខ្មែរ	ខ្មែរ
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត (១៩)		ថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៤៦	ថ្ងៃទី២៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៥៥
នាមត្រកូល និង នាមខ្លួនម្តាយ (២០)		សែម បុផ្វា	ខ្លួន ផល្លា
នាមត្រកូល និង នាមខ្លួនម្តាយ (២១)		SEM BOPHA	NUON PHALLA
សញ្ជាតិ (២២)		ខ្មែរ	ខ្មែរ
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើត (២៣)		ថ្ងៃទី០៥ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៤៨	ថ្ងៃទី១២ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៦០

(២៤) ធ្វើនៅ... បាក់ខែង ថ្ងៃទី ១៦ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១២

(២៥) ប្រធានអង្គប្រឹក្សាខេត្ត-----

ហេង

(២៦) ហត្ថលេខា និងត្រា
នៃ សុខី

ឧបសម្ព័ន្ធ២៖
នីតិវិធីសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីមិនមែនបណ្តឹង

- គំរូដីកាកោះអ្នកដាក់ពាក្យសុំ
- គំរូដីកាកោះភាគីម្ខាងទៀត
- គំរូលិខិតអញ្ជើញមេធាវី
- គំរូដីកាសម្រេចលើរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីមិនមែនបណ្តឹង
- គំរូលិខិតបញ្ជាក់ការចូលស្ថាពរនៃដីកាសម្រេច

សាខាជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងមហាផ្ទៃ

សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីមិនមែនបណ្តឹង
លេខ ៖ ចុះថ្ងៃទី ២២ ខែ ឧសភា

ដីកាកោះ

យើង

ចៅក្រមសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

- អញ្ជើញ ៖ លោកស្រី កើតថ្ងៃទី ២២ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ១៩៧៩ ជាភាគីម្ខាងទៀត
- អាសយដ្ឋាន ៖ ភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ
- ឱ្យចូលខ្លួនទៅកាន់ ៖ សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ បន្ទប់ ជាន់ទី ២
- នៅថ្ងៃទី ៖ ថ្ងៃទី ២២ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០២៤ វេលាម៉ោង និង នាទីព្រឹក
- ដើម្បី ៖ ចូលរួមនីតិវិធីសាកសួរ
- ពីដំណើររឿង ៖ សុំឱ្យតុលាការចេញដីកាសម្រេចលែងលះតាមការព្រមព្រៀង។

សាមីខ្លួនត្រូវអញ្ជើញតាមដីកាកោះនេះឱ្យបានទាន់ពេលវេលា និងយកលិខិតផ្សេងៗដែលទាក់ទងនឹងរឿង
ខាងលើមកជាមួយផង ប្រសិនបើមាន។

ថ្ងៃ ២២ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០២៤ ត្រីស័ក ព.ស.២៥៦៨

សភាជាតិជនជាតិភាគតិច

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងមហាផ្ទៃ

សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីមិនមែនបណ្តឹង

លេខ ៖ ចុះថ្ងៃទី ២២ ខែ ធ្នូ

ដីកាកោះ

យើង

ចៅក្រមសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

- អញ្ជើញ : លោក កើតថ្ងៃទី ២២ ខែ ធ្នូ
ជនជាតិខ្មែរ ជាភាគីអ្នកដាក់ពាក្យសុំ
- អាសយដ្ឋាន : ភូមិ សង្កាត់ ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ
- ឱ្យចូលខ្លួនទៅកាន់ : សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ បន្ទប់ ជាន់ទី
- នៅថ្ងៃទី : ថ្ងៃទី ២២ ខែ ធ្នូ វេលាម៉ោង និង នាទីព្រឹក
- ដើម្បី : ចូលរួមនីតិវិធីសាកសួរ
- ពីដំណើររឿង : សុំឱ្យតុលាការចេញដីកាសម្រេចលែងលះតាមការព្រមព្រៀង។

សាមីខ្លួនត្រូវអញ្ជើញតាមដីកាកោះនេះឱ្យបានទាន់ពេលវេលា និងយកលិខិតផ្សេងៗដែលទាក់ទងនឹងរឿង
ខាងលើមកជាមួយផង ប្រសិនបើមាន។

ថ្ងៃ ២២ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ត្រីស័ក ព.ស.២៥

សភាជាតិជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រឡាបញ្ជី

សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីមិនមែនបណ្តឹង

លេខ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ

លិខិតអញ្ជើញ

យើង

ចៅក្រមសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

បានឃើញ លិខិតប្រគល់សិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិ ចុះថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ របស់លោក
និងលោក ។

- អញ្ជើញ : លោក និងលោក ជាមេធាវី
តំណាងដោយអាណត្តិឱ្យភាគីអ្នកដាក់ពាក្យសុំ
- អាសយដ្ឋាន : លេខ ផ្លូវលេខ សង្កាត់
ខណ្ឌ រាជធានីភ្នំពេញ
- ឱ្យចូលខ្លួនទៅកាន់ : សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ បន្ទប់ ជាន់ទី
- នៅថ្ងៃទី : ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ វេលាម៉ោង និង នាទីព្រឹក
- ដើម្បី : ចូលរួមនីតិវិធីសាកសួរ
- ពីដំណើររឿង : សុំឱ្យតុលាការចេញដីកាសម្រេចលែងលះតាមការព្រមព្រៀង។

សាមីខ្លួនត្រូវអញ្ជើញតាមលិខិតអញ្ជើញនេះឱ្យបានទាន់ពេលវេលា និងយកលិខិតផ្សេងៗដែលទាក់ទងនឹង
រឿងខាងលើមកជាមួយផង ប្រសិនបើមាន។

ថ្ងៃ

ខែ

ឆ្នាំ

ស័ក ព.ស.

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

ជំនាសម្រេច

ជំនាសម្រេច

រឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង

-លេខ:..... យើង ចៅក្រមសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ
ចុះថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ..... ដោយមានលោក ក្រឡាបញ្ជីសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ
-សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីមិនមែនជាបណ្តឹង
លេខ..... ចុះថ្ងៃទី... ខែ ... ឆ្នាំ

បានឃើញ មាត្រា ៣ និងមាត្រាពាក់ព័ន្ធនឹងច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង

បានឃើញ តារាងឧបសម្ព័ន្ធផ្នែកទី៤ ចំណុច៥ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង

បានឃើញ សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីមិនមែនជាបណ្តឹង លេខ..... ចុះថ្ងៃទី..... ខែ ឆ្នាំ របស់
សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

បានឃើញ ពាក្យសុំលែងលះដោយការព្រមព្រៀងចុះថ្ងៃទី..... ខែ ឆ្នាំ របស់មេធាវី.....
ជាមេធាវីតំណាងដោយអាណត្តិឱ្យអ្នកដាក់ពាក្យសុំឈ្មោះ.....

-**អ្នកដាក់ពាក្យសុំ** លោក ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត..... ជនជាតិខ្មែរ កាន់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ
សញ្ជាតិខ្មែរលេខ ចុះថ្ងៃទី..... ខែ ឆ្នាំ មានអាសយដ្ឋានស្ថិតនៅ
..... ។

-**មេធាវីតំណាងដោយអាណត្តិ** ៖

-**ភាគីម្ខាងទៀត** លោកស្រី ខែឆ្នាំកំណើត..... ជនជាតិខ្មែរ កាន់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ
សញ្ជាតិខ្មែរលេខ ចុះថ្ងៃទី..... ខែ ឆ្នាំ មានអាសយដ្ឋានស្ថិតនៅ
..... ។

អន្តរបេត្តនិច្ចកាលចម្ងឺវាចា

១. ខ្លឹមសារនៃជំនាសម្រេចដែលអ្នកដាក់ពាក្យសុំឱ្យតុលាការចេញ

១.១ ស្នើសុំលែងលះរវាងភាគីអ្នកដាក់ពាក្យសុំ និងភាគីម្ខាងទៀត..... ។

១.២ កំណត់យកអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ជាអ្នកមានសិទ្ធិអំណាចមេបាលីកូនឈ្មោះ
ភេទ... ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត..... ។

១.៣ បែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិរួមឱ្យទៅភាគី ស្របតាមការព្រមព្រៀងគ្នារបស់គូភាគី ។

១.៤ ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីជាបន្ទុករបស់..... ។

២. អំពីរឿងក្តី

ភាគីអ្នកដាក់ពាក្យសុំ និងភាគីម្ខាងទៀត បានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍នៅថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ និង
បានចុះសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍លេខ ចុះថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ..... ចេញដោយមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋាន
..... ។

៣. អង្គហេតុដែលអះអាងដោយអ្នកដាក់ពាក្យសុំ៖

អ្នកដាក់ពាក្យសុំ បានអះអាងនាពេលសាកសួរថា៖.....
.....

៤. អង្គហេតុដែលអះអាងដោយភាគីម្ខាងទៀត៖

ភាគីម្ខាងទៀត បានអះអាងនាពេលសាកសួរថា៖.....
.....

៥. អង្គហេតុដែលគ្មានវិវាទ

- ភាគីបានឯកភាពគ្នាលែងលះជាមួយគ្នាដោយស្ម័គ្រចិត្ត។
- ភាគីបានឯកភាពគ្នាប្រគល់សិទ្ធិអំណាចមេបាឱ្យអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ។
- ភាគីបានឯកភាពគ្នាបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិឱ្យទៅភាគីអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ។

ការពិនិត្យតស៊ូការ

១-ភស្តុតាងជាឯកសាររបស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំ

-សំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍លេខ ចុះថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ..... ចេញដោយមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋាន
..... ។

-អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរលេខចុះថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ..... របស់អ្នក
ដាក់ពាក្យសុំឈ្មោះ.....។

-អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរលេខចុះថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ..... របស់ភាគី
ម្ខាងទៀតឈ្មោះ.....។

-សំបុត្រកំណើតលេខ..... ចុះថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ..... ចេញដោយមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋាន
..... របស់ឈ្មោះ.....។

-សៀវភៅគ្រួសារលេខ..... ចុះថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ..... ចេញដោយស្នង
ការនគរបាលរាជធានីភ្នំពេញ។

-វិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ ចុះថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ
..... ចេញដោយមន្ត្រីរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដី.....។

-វិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ ចុះថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ
..... ចេញដោយមន្ត្រីរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដី.....។

សំណងហេតុ

១-ពាក្យសុំលែងលះដោយការព្រមព្រៀងចុះថ្ងៃទី ខែ..... ឆ្នាំ..... របស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំ
ត្រូវនឹងផ្នែកទី៤ ចំណុច៥ នៃតារាងឧបសម្ព័ន្ធនៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង ហើយ
យោងតាមមាត្រា ៣ នៃច្បាប់នេះ តុលាការត្រូវសម្រេចសេចក្តីដោយដីកាសម្រេច។

២-តាមការអះអាងរបស់ភាគីអ្នកដាក់ពាក្យសុំនិងភាគីម្ខាងទៀតនាពេលសាកសួរ និងតាមភស្តុតាងបានដាក់ជូនតុលាការ បញ្ជាក់ថា ភាគីទាំងពីរបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍នៅថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ..... និងបានចុះសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍លេខ..... ចុះថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ..... ចេញដោយមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋាន..... ប្រាកដមែន។

៣-ភាគីអ្នកដាក់ពាក្យសុំ និងភាគីម្ខាងទៀត បានស្នើសុំលែងលះតាមការព្រមព្រៀងដោយឆន្ទៈរបស់ខ្លួនប្រាកដមែន ពុំមានការបង្ខិតបង្ខំឡើយ ដូចមានក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងលែងលះ ចុះថ្ងៃទី០២ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២២ ឃើញថាការស្នើសុំនេះ ត្រឹមត្រូវស្របតាមបញ្ញត្តិមាត្រា ៩៧៩ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី។

៤-តាមកំណត់ហេតុសាកសួរ ចុះថ្ងៃទី.... ខែ..... ឆ្នាំ..... បានបញ្ជាក់ថា ក្នុងចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ភាគីទាំងពីរមានកូនចំនួន ១ នាក់ ឈ្មោះ :..... ភេទ..... ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត..... មានសំបុត្រកំណើតលេខ..... ចុះថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ..... ចេញដោយមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋាន..... ដែលមិនទាន់ពេញនីតិភាពនៅឡើយ។ គូភាគីបានព្រមព្រៀងគ្នាកំណត់យក អ្នកដាក់ពាក្យសុំ ជាអ្នកមានសិទ្ធិអំណាចមេបាលីកូន ហើយភាគីម្ខាងទៀតមានសិទ្ធិទៅសួរសុខទុក្ខ និងចូលជួបប្រាស្រ័យទាក់ទងដោយត្រូវជូនដំណឹងដល់ភាគីអ្នកមានសិទ្ធិអំណាចមេបាជាមុនសិន គប្បីតុលាការពិនិត្យនិងសម្រេចតាមការព្រមព្រៀងរបស់គូភាគី។

៥-គូភាគីពុំទាន់បានកំណត់អំពីចំនួននៃការបង់សោហ៊ុយចាំបាច់សម្រាប់ចិញ្ចឹមកូននៅឡើយទេ គប្បីតុលាការមិនលើកយកមកពិចារណាទេ ទុកសិទ្ធិឱ្យគូភាគីពិភាក្សាគ្នាតាមការព្រមព្រៀង។

៦-នាពេលសាកសួរ និងតាមការព្រមព្រៀងគ្នារបស់គូភាគី គូភាគីបានអះអាងថា គូភាគីឯកភាពចំពោះការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិរួមឱ្យទៅភាគីអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិករទាំងស្រុង ដែលតុលាការគប្បីសម្រេចតាមការព្រមព្រៀងរបស់គូភាគី។

៧-ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីអនុវត្តតាមមាត្រា ២២ នៃច្បាប់ស្តីពី នីតិវិធីរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង។

សេចក្តីសម្រេចបញ្ជាក់

១-ឱ្យភាគីអ្នកដាក់ពាក្យសុំឈ្មោះ..... កើតថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ..... និងភាគីម្ខាងទៀតឈ្មោះ..... កើតថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ..... លែងលះតាមការព្រមព្រៀង។

២-កំណត់យកអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ជាអ្នកមានសិទ្ធិអំណាចមេបាលីកូនឈ្មោះ :..... ភេទ... ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត.....។

ដោយឡែក ភាគីដែលពុំមានសិទ្ធិអំណាចមេបាមានសិទ្ធិចូលជួបប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយកូនបាន ដោយជូនដំណឹងទៅភាគីអ្នកមានសិទ្ធិអំណាចមេបាជាមុនសិន ហើយភាគីដែលមានសិទ្ធិអំណាចមេបាត្រូវបង្កភាពងាយស្រួលតាមការពិភាក្សាជាក់ស្តែង។

៣-បែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិទៅឱ្យអ្នកដាក់ពាក្យសុំលោក..... រួមមាន៖

៣.១ អចលនវត្ថុជាដីនិងផ្ទះ ដែលមានទំហំ ម^២ មានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ..... ចុះថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ ចេញដោយមន្ត្រីរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់ និងសុរិយោដី..... មានទីតាំងស្ថិតនៅភូមិ..... ឃុំ..... ស្រុក..... ខេត្ត.....។

៣.២ អចលនវត្ថុជាដីនិងផ្ទះ ដែលមានទំហំ ម^២ មានវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុលេខ
 ចុះថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ ចេញដោយមន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម
 សំណង់ និងសុរិយោដី..... មានទីតាំងស្ថិតនៅភូមិ..... ឃុំ..... ស្រុក..... ខេត្ត.....។
 ភាគីម្ខាងទៀត..... ធ្វើនីតិវិធីចុះបញ្ជីផ្ទេរកម្មសិទ្ធិអចលនវត្ថុ ដូចមាននៅក្នុងសេចក្តីសម្រេច ចំណុច
 ៣.១ ដល់ចំណុច ៣.២ ឱ្យទៅភាគីអ្នកដាក់ពាក្យសុំ.....។
 ៤-ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីជាបន្ទុករបស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំ។

ចៅក្រម

ហត្ថលេខានិងត្រាះ.....

បានឃើញ

ចៅក្រម

បានចម្លងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម

ថ្ងៃ..... ខែ..... ឆ្នាំ..... ស័ក ព.ស.

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ.....

ក្រឡាបញ្ជី

ឧបសម្ព័ន្ធនាម៖

នីតិវិធីសំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីទាក់ទងនឹងការលែងលះ

- គំរូដីកាកោះ
- គំរូលិខិតអញ្ជើញមេធាវី
- គំរូសាលក្រម (ដកចេញពីគេហទំព័រក្រសួងយុត្តិធម៌)
- គំរូលិខិតបញ្ជាក់ការចូលស្ថាពរ
- គំរូប្រមូលនូវតួ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

ដីកាកោះ

អញ្ជើញឈ្មោះ: ភេទ កើតថ្ងៃទី ខែ..... ឆ្នាំ ជា ។ អាសយដ្ឋាន: ទូរសព្ទលេខ:	
សញ្ញាណនៃរឿងក្តី (លេខ និង ភាគី) -ប្តឹងសុំសាលក្រម.....	សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីលេខ ... ចុះថ្ងៃទី ... ខែ ... ឆ្នាំ ... -ដើមចោទឈ្មោះ: ភេទ កើតថ្ងៃទី ខែ..... ឆ្នាំ សញ្ជាតិខ្មែរ។ -ចុងចម្លើយឈ្មោះ: ភេទ សញ្ជាតិខ្មែរ។
កាលបរិច្ឆេទ និង ទីកន្លែងដែលត្រូវបង្ហាញខ្លួន	ថ្ងៃទី ... ខែ ... ឆ្នាំ ... វេលាម៉ោង ... និង ... នាទី ។ បន្ទប់ “.....” ជាន់ទី នៃសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ
ប្រភេទដំណាក់កាលនៃនីតិវិធី	១. ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ☐ ២. ការប្រកាសសាលក្រម ☐ ៣. ការផ្សះផ្សា ☐ ៤. នីតិវិធីត្រៀម ☒ ៥. សាកសួរ ☐
ប្រភេទនៃឯកសារដែលភ្ជាប់ជាមួយ	
ទណ្ឌកម្ម ជាអាទិ៍ក្នុងករណីដែលមិនបានបង្ហាញខ្លួនដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ	១. ចំពោះសាមីភាគី៖ បើចូលខ្លួននោះតុលាការអាចទទួលស្គាល់ថា សេចក្តីអះអាងអំពីចំណុចសាកសួររបស់ភាគីម្ខាងទៀតជាការពិតបាន។ (តាមមាត្រា ១៤០ កថាខណ្ឌទី២ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ២. ចំពោះសាក្សី៖ បើមិនព្រមចូលខ្លួនមកតុលាការដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ តុលាការអាចពិន័យជាប្រាក់ចំនួនមិនលើសពី ១.០០០.០០០ (មួយលាន) រៀល។
សូមបង្ហាញខ្លួនតាមវេលា និងទីកន្លែងដែលបានកំណត់ខាងលើ។ ថ្ងៃ..... ខែ..... ឆ្នាំ..... ... ស័ក ព.ស. រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ..... ចៅក្រម	

បញ្ជាក់៖ ក្នុងករណីដែលមានជម្ងឺ ឬមានមូលហេតុផ្សេងទៀតដែលមិនអាចបង្ហាញខ្លួនបាន សូមដាក់ឯកសារបញ្ជាក់របស់វេជ្ជបណ្ឌិត ឬបញ្ជាក់មូលហេតុនោះ ជូនតុលាការ។ ពេលបង្ហាញខ្លួនសូមយកដីកាកោះជូនក្រឡាបញ្ជីទទួលបន្ទុក។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

លិខិតអញ្ជើញ

អញ្ជើញឈ្មោះ: ជាមេធាវីតំណាងដោយអាណត្តិឱ្យដើមចោទ/ចុងចម្លើយ។ អាសយដ្ឋាន:	
សញ្ញាណនៃរឿងក្តី (លេខ និង ភាគី) -ប្តឹងសុំសាលក្រម.....	សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីលេខ ... ចុះថ្ងៃទី ... ខែ ... ឆ្នាំ ... -ដើមចោទឈ្មោះ: ភេទ កើតថ្ងៃទី ខែ..... ឆ្នាំ សញ្ជាតិខ្មែរ។ -ចុងចម្លើយឈ្មោះ: ភេទ សញ្ជាតិខ្មែរ។
កាលបរិច្ឆេទ និង ទីកន្លែងដែលត្រូវបង្ហាញខ្លួន	ថ្ងៃទី ... ខែ ... ឆ្នាំ ... វេលាម៉ោង ... និង ... នាទី ។ បន្ទប់ “.....” ជាន់ទី នៃសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ
ប្រភេទដំណាក់កាលនៃនីតិវិធី	១. ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ☐ ២. ការប្រកាសសាលក្រម ☐ ៣. ការផ្សះផ្សា ☐ ៤. នីតិវិធីត្រៀម ☒ ៥. សាកសួរ ☐
ប្រភេទនៃឯកសារដែលភ្ជាប់ជាមួយ	
ទណ្ឌកម្ម ជាអាទិ៍ក្នុងករណីដែលមិនបានបង្ហាញខ្លួនដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ	១. ចំពោះសាមីភាគី៖ បើពុំចូលខ្លួននោះតុលាការអាចទទួលស្គាល់ថា សេចក្តីអះអាងអំពីចំណុចសាកសួររបស់ភាគីម្ខាងទៀតជាការពិតបាន។ (តាមមាត្រា ១៤០ កថាខណ្ឌទី២ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ២. ចំពោះសាក្សី៖ បើមិនព្រមចូលខ្លួនមកតុលាការដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ តុលាការអាចពិន័យជាប្រាក់ចំនួនមិនលើសពី ១.០០០.០០០ (មួយលាន) រៀល។
សូមបង្ហាញខ្លួនតាមវេលា និងទីកន្លែងដែលបានកំណត់ខាងលើ។ ថ្ងៃ..... ខែ..... ឆ្នាំ..... ស័ក ព.ស. រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ..... ចៅក្រម	

បញ្ជាក់៖ ក្នុងករណីដែលមានជម្ងឺ ឬមានមូលហេតុផ្សេងទៀតដែលមិនអាចបង្ហាញខ្លួនបាន សូមដាក់ឯកសារបញ្ជាក់របស់វេជ្ជបណ្ឌិត ឬបញ្ជាក់មូលហេតុនោះ ជូនតុលាការ។ ពេលបង្ហាញខ្លួនសូមយកដីកាកោះជូនក្រឡាបញ្ជីទទួលបន្ទុក។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលក្រម^១

ក្នុងនាមប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ
សាលាដំបូងខេត្តបាត់ដំបង^២

តុលាការរដ្ឋប្បវេណី

សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណីលេខ
ចុះថ្ងៃទី ០៩ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០២០
សាលក្រមលេខ
ចុះថ្ងៃទី ១២ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០២០

បានបញ្ចប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់នៅ

ថ្ងៃទី ២២ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២០^{៣ ៤}

ចៅក្រមជំនុំជម្រះ

លោក

J ជាចៅក្រមនៃសាលាដំបូងខេត្តបាត់ដំបង

^១ ការសម្រេចសេចក្តី គឺចែកចេញជា សាលក្រម និង ដីកាសម្រេច (មាត្រា ១៧៩ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ដូច្នេះមានភាពចាំបាច់នៅក្នុងការបញ្ជាក់ឲ្យបានច្បាស់លាស់ថា អំពីប្រភេទនៃការសម្រេចសេចក្តីដាក់នៅត្រង់ចំណុចចាប់ផ្តើម។ ដោយសារតែ សាលក្រម និង ដីកាសម្រេច មានភាពខុសគ្នាចំពោះវិធីក្នុងការធ្វើឧបាស្រ័យ ជាអាទិ៍ ។ ជាគោលការណ៍ បណ្តឹងឧបាស្រ័យចំពោះសាលក្រម គឺ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ហើយ បណ្តឹងឧបាស្រ័យចំពោះដីកាសម្រេច គឺ បណ្តឹងជំទាស់ (កថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ២៥៩ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី)។

^២ នៅក្នុងលិខិតសាលក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវតែសរសេរអំពីចំណុចដែលចែងនៅក្នុងមាត្រា ១៨៩ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី។

^៣ ចំណុច ខ កថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ១៨៩ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី។ សាលក្រម នឹងត្រូវកំណត់ជាស្ថាពរនូវទំនាក់ទំនងសិទ្ធិ ឬទំនាក់ទំនងគតិយុត្តិ នាពេលបញ្ចប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ (កថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ១៩៤ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ហេតុនេះ ចាំបាច់ត្រូវសរសេរឲ្យបានច្បាស់លាស់អំពី ពេលដែលបានបញ្ចប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់។ សាលក្រម គឺជាការសម្រេចសេចក្តីរបស់តុលាការដែលត្រូវបានធ្វើឡើងដោយកំណត់ជាមូលដ្ឋានចម្បងនូវទំនាក់ទំនងអង្គហេតុគិតកដល់ត្រឹមថ្ងៃបញ្ចប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់។

^៤ ជាគោលការណ៍ ការប្រកាសសាលក្រម ត្រូវធ្វើឡើងក្នុងអំឡុងពេល ១ (មួយ) ខែ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលបានបញ្ចប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ (មាត្រា ១៨៧ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី)។ ហើយការប្រកាសសាលក្រមចាំបាច់ត្រូវធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើច្បាប់ដើមនៃមូលសាលក្រម (កថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ១៨៨ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ដូច្នេះហើយ ចាំបាច់ត្រូវតែបញ្ចប់នូវការតាក់តែងច្បាប់ដើមនៃមូលសាលក្រមឲ្យបាន គិតត្រឹមពេលប្រកាសសាលក្រម។

ក្រឡាបញ្ជី

លោកស្រី

C ជាក្រឡាបញ្ជីនៃសាលាខេត្តបាត់ដំបង

ដើមចោទ

ឈ្មោះ ៖ X

អាសយដ្ឋាន ៖ ផ្ទះលេខ ០០ ផ្លូវលេខ ០០ ភូមិ..... ឃុំ.....ស្រុក..... ខេត្តបាត់ដំបង។

អ្នកតំណាងដោយអណតិ

លោក/លោកស្រី ៖ P

អាសយដ្ឋានការិយាល័យ ៖

ឈ្មោះការិយាល័យមេធាវី/ក្រុមមេធាវី/ក្រុមហ៊ុនមេធាវី ៖

លេខទូរស័ព្ទ ៖

ចុះចម្លើយ

ឈ្មោះ ៖ Y

អាសយដ្ឋាន ៖ ផ្ទះលេខ ០០ ផ្លូវលេខ ០០ សង្កាត់មនោរម្យ ខណ្ឌ៧មករា រាជធានីភ្នំពេញ។

អ្នកតំណាងដោយអណតិ

លោក/លោកស្រី ៖ B

អាសយដ្ឋានការិយាល័យ ៖

ឈ្មោះការិយាល័យមេធាវី/ក្រុមមេធាវី/ក្រុមហ៊ុនមេធាវី ៖

លេខទូរស័ព្ទ ៖

អង្គហេតុ និង ចំណុចវិវាទ

ក. ខ្លឹមសារនៃសាលក្រម និង ការចាត់ចែងបន្ទាប់បន្សំដែលដើមចោទ ទាមទារឲ្យតុលាការចេញ^៥៖

- (១) លែងលះដើមចោទ និង ចុងចម្លើយ ។
- (២) កំណត់ថា ដើមចោទជាអ្នកមានអំណាចមេបាលីកូនប្រុសរវាងដើមចោទ និង ចុងចម្លើយដែលមានឈ្មោះ សុក សុជាតិ (កើតនៅថ្ងៃទី ១១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៦) ។
- (៣) កំណត់ថា ដើមចោទជាអ្នកមានអំណាចមេបាលីកូនស្រីរវាងដើមចោទ និង ចុងចម្លើយដែលមានឈ្មោះ សុក សុជាតា (កើតនៅថ្ងៃទី ២២ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៨) ។
- (៤) បង្គាប់ឲ្យចុងចម្លើយបង់ប្រាក់ចំនួន ១៥០ ដុល្លារអាមេរិកក្នុង ១ ខែ ឲ្យទៅដើមចោទ គិតត្រឹមថ្ងៃចុងក្រោយជារៀងរាល់ខែ ក្នុងអំឡុងពេលគិតចាប់ពីថ្ងៃដែលសាលក្រម នេះចូលជាស្ថាពររហូតដល់ឈ្មោះ សុក សុជាតិ ដែលបានកត់ត្រានៅក្នុង ចំណុច (២) ខាងលើនេះក្លាយជានីតិជន។
- (៥) បង្គាប់ឲ្យចុងចម្លើយបង់ប្រាក់ចំនួន ១៥០ ដុល្លារអាមេរិកក្នុង ១ ខែ ឲ្យទៅដើមចោទ គិតត្រឹមថ្ងៃចុងក្រោយជារៀងរាល់ខែ ក្នុងអំឡុងពេលគិតចាប់ពីថ្ងៃដែលសាលក្រម នេះចូលជាស្ថាពររហូតដល់ឈ្មោះ សុក សុជាតា ដែលបានកត់ត្រានៅក្នុង ចំណុច (៣) ខាងលើនេះក្លាយជានីតិជន។
- (៦) បង្គាប់ឲ្យចុងចម្លើយបង់ប្រាក់ចំនួន ១០០ ដុល្លារអាមេរិកក្នុង ១ខែ ឲ្យទៅដើមចោទ គិតត្រឹមថ្ងៃចុងក្រោយជារៀងរាល់ខែ ក្នុងអំឡុងពេលគិតចាប់ពីថ្ងៃដែលសាលក្រម នេះចូលជាស្ថាពររហូតដល់ដើមចោទរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ថ្មី។

^៥ ខ្លឹមសារនៃសាលក្រមដែលដើមចោទទាមទារ គឺជាចំណុចដែលចាំបាច់ត្រូវសរសេរនៅក្នុងពាក្យបណ្តឹង (ចំណុច ខ កថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៧៥ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី)។ ម្យ៉ាងទៀត ប្រសិនបើតុលាការចេញសាលក្រម ឬ សាលដីកាដែលទទួលស្គាល់បណ្តឹងទាមទារលែងលះ តុលាការនឹងត្រូវសម្រេចសេចក្តីអំពីការចាត់ចែងបន្ទាប់ បន្សំ (កំណត់អ្នកមានអំណាចមេបា ការចាត់ចែងទាក់ទងនឹងការបិទបិទរក្សាកូន ឬ ការចាត់ចែងទាក់ទងនឹងការ បែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ) ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ ឬ តាមពាក្យសុំ ដូច្នេះហើយ ដើមចោទគប្បីសរសេរទុកជាមុនអំពីខ្លឹមសារ នៃការចាត់ចែងបន្ទាប់បន្សំដែលទាមទារឲ្យតុលាការចេញ ទើបជាការប្រសើរ (កថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ២២ នៃច្បាប់ ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល)។

(៧) បែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិនីមួយៗ ដែលបានកត់ត្រានៅក្នុង “បញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិរួម” នៃឧបសម្ព័ន្ធ ដូចខាងក្រោមនេះ ៖

ក. ដីចំណុច ១. ដែលកត់ត្រានៅក្នុង “បញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិរួម” នៃឧបសម្ព័ន្ធ (តទៅហៅថា “ដី L 1”) ជាកម្មសិទ្ធិអវិភាគរវាងដើមចោទ និង ចុងចម្លើយក្នុងចំណែកម្នាក់ៗចំនួន ១ ភាគ ២។

បង្គាប់ឲ្យលក់ដេញថ្លៃលើ “ដី L 1” ហើយយកចំនួនទឹកប្រាក់ដែលបានដកសោហ៊ុយសម្រាប់នីតិវិធីពីថ្លៃលក់នោះមកបែងចែកឲ្យទៅដើមចោទ និង ចុងចម្លើយក្នុងម្នាក់ៗ ចំនួន ១ ភាគ ២។

ខ. ដីចំណុច ២. ដែលកត់ត្រានៅក្នុង “បញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិរួម” នៃឧបសម្ព័ន្ធ (តទៅហៅថា “ដី L 2”) ជាកម្មសិទ្ធិអវិភាគរវាងដើមចោទ និង ចុងចម្លើយក្នុងចំណែកម្នាក់ៗចំនួន ១ ភាគ ២ ។

បង្គាប់ឲ្យលក់ដេញថ្លៃលើ “ដី L 2” ហើយយកចំនួនទឹកប្រាក់ដែលបានដកសោហ៊ុយសម្រាប់នីតិវិធីពីថ្លៃលក់នោះមកបែងចែកឲ្យទៅដើមចោទ និង ចុងចម្លើយក្នុងម្នាក់ៗ ចំនួន ១ ភាគ ២។

គ. ឡានចំណុច ៣. ដែលបានកត់ត្រានៅក្នុង “បញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិរួម” នៃឧបសម្ព័ន្ធ (តទៅហៅថា “រថយន្តនៃរឿងក្តីនេះ”) ជាកម្មសិទ្ធិរបស់ចុងចម្លើយ។

បង្គាប់ឲ្យចុងចម្លើយបង់ប្រាក់ចំនួន ៥.០០០ ដុល្លារអាមេរិកឲ្យទៅដើមចោទ។

ឃ. ម៉ូតូចំណុច ៤. ដែលបានកត់ត្រានៅក្នុង “បញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិរួម” នៃឧបសម្ព័ន្ធ (តទៅហៅថា “ម៉ូតូនៃរឿងក្តីនេះ”) ជាកម្មសិទ្ធិរបស់ដើមចោទ។

ង. ប្រាក់សន្សំចំណុច ៥. ដែលបានកត់ត្រានៅក្នុង “បញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិរួម” នៃឧបសម្ព័ន្ធ (តទៅហៅថា “ប្រាក់សន្សំនៃរឿងក្តីនេះ”) ជាកម្មសិទ្ធិចុងចម្លើយ។

បង្គាប់ឲ្យចុងចម្លើយបង់ប្រាក់ចំនួន ២៥០ ដុល្លារអាមេរិកឲ្យទៅដើមចោទ។

(៨) ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីជាបន្ទុករបស់ចុងចម្លើយ។

ខ. ដំណើររឿងក្តី និង ចំណុចវិវាទ

ខ.១. ការសង្ខេបអំពីរឿងក្តី

នៅក្នុងរឿងក្តីនេះ ដើមចោទបានអះអាងថា ទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ជាមួយចុងចម្លើយបានបែកបាក់ ហើយគ្មានសង្ឃឹមថានឹងអាចបដិទានឡើងវិញ បានទេ ដូច្នេះ មានមូលហេតុនៃការលែងលះគ្នាដូចមានចែងនៅក្នុងចំណុច ឯកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៩៧៨ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ហើយក្រៅពីធ្វើការទាមទារអំពី ការលែងលះទៅកាន់ចុងចម្លើយរួចហើយ ដើមចោទក៏ទាមទារនូវការកំណត់ថា ដើមចោទគឺជាអ្នកមានអំណាចមេបាលីកូនទាំងពីរ ហើយថែមទាំងបានដាក់ពាក្យសុំ ទាមទារនូវការបង់សោហ៊ុយចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សាកូន ការបង់អាហារកិច្ច និង ការ បែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ ធ្វើជាការចាត់ចែងបន្ទាប់បន្សំផងដែរ។

ខ.២. អង្គហេតុដែលជាមូលដ្ឋានដើម្បីពិចារណាអំពីចំណុចវិវាទ^៦

ខ.២.១. នៅថ្ងៃទី ៣ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៥ ដើមចោទ និង ចុងចម្លើយបានទៅចុះ បញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍ ហើយបានចាប់ផ្តើមរួមរស់ជីវភាពជាមួយគ្នានៅ លំនៅដ្ឋានរបស់ចុងចម្លើយ។ (ភស្តុតាង X₁ X₂)

ខ.២.២. ដើមចោទមិនមានសាច់ញាតិនៅក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញទេ។ (ដំណើរការ និង ខ្លឹមសារនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់^៧)

^៦ នៅក្នុងនីតិវិធីបណ្តឹងនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ផ្នែកដែលទាក់ទងនឹងអង្គហេតុដែលភាគីបានសារភាព ចំពោះមុខតុលាការ នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៩៦ និង កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ១២៣ នៃក្រមនីតិវិធី រដ្ឋប្បវេណី មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ (កថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ១៣ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈ បុគ្គល)។ ដូច្នេះហើយ ទោះបីជាអង្គហេតុដែលគូភាគីមិនមានវិវាទក៏ដោយ ក៏តុលាការត្រូវតែទទួលស្គាល់ដោយ ផ្អែកតាមភស្តុតាងផងដែរ (កថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ១២៣ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី)។

នៅក្នុងលិខិតសាលក្រមនៃបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីធម្មតា តុលាការបានសរសេរអំពី អង្គហេតុដែលមិនមែនជា ចំណុចវិវាទ ពោលគឺ “អង្គហេតុដែលគ្មានវិវាទ” មុននឹងការសរសេរអំពី “ចំណុចវិវាទ” (ចំណុច យ កថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ១៨៩ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី)។ ប៉ុន្តែ នៅក្នុងលិខិតសាលក្រមនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល តុលាការត្រូវតែសរសេរអំពីដែលជាចំណុចវិវាទ និង អង្គហេតុដែលមិនមែនជាចំណុចវិវាទ ហើយត្រូវតែទទួល ស្គាល់នូវអង្គហេតុទាំងពីរនេះដោយផ្អែកតាមភស្តុតាង។ ដូច្នេះ នៅក្នុងលិខិតសាលក្រមនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹង ឋានៈបុគ្គល តុលាការនឹងសរសេរអំពី “អង្គហេតុដែលជាមូលដ្ឋានដើម្បីពិចារណាអំពីចំណុចវិវាទ” ដោយផ្អែកតាម ភស្តុតាង។

^៧ ក្នុងការចេញសាលក្រម តុលាការត្រូវវិនិច្ឆ័យទទួលស្គាល់ ឬ មិនទទួលស្គាល់ថា ការអះអាងអំពីអង្គហេតុ មាន ឬ គ្មានភាពពិត ដោយគិតពីពារណាយ៉ាងហ្មត់ចត់នូវលទ្ធផលនៃការពិនិត្យភស្តុតាង និង ដំណើរការនិងខ្លឹមសារនៃ

- ខ.២.៣. ក្រោយពេលដែលបានចាប់ផ្តើមរួមរស់ជីវភាពជាមួយគ្នា និងដើមចោទ
ចុងចម្លើយភាគច្រើនត្រឡប់មកផ្ទះវិញយប់ជ្រៅ។ (ភស្តុតាង X₅ Y₁)
- ខ.២.៤. ថ្ងៃទី ១១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៦ ដើមចោទ និង ចុងចម្លើយកើតបានកូន
ប្រុសឈ្មោះ សុក សុជាតិ (តទៅហៅថា “សុជាតិ”)។ (ភស្តុតាង X₃)
- ខ.២.៥. ថ្ងៃទី ២២ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៨ ដើមចោទ និង ចុងចម្លើយកើតបានកូន
ស្រីឈ្មោះ សុក សុជាតា (តទៅហៅថា “សុជាតា”)។ (ភស្តុតាង X₄)
- ខ.២.៦. ថ្ងៃទី ៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០២០ ដើមចោទបាននាំសុជាតិ និង សុជាតា
ត្រឡប់ទៅស្រុកកំណើតរបស់ខ្លួនវិញ។ (ភស្តុតាង X₆)
- ខ.២.៧. នៅកាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលលើកទី ១ ដែល
ត្រូវបានធ្វើឡើងនៅថ្ងៃទី ១២ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០២០ ចុងចម្លើយបានឆ្លើយ
(ឯកសារចម្លើយរបស់ចុងចម្លើយ) ថា “គ្មានមូលហេតុនៃការលែងលះគ្នា
ទេ” ប៉ុន្តែ នៅកាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលលើក
ទី ២ ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងនៅថ្ងៃទី ១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០២០ ចុងចម្លើយ
បានដកការឆ្លើយបែបនោះ និងបាននិយាយថា “ខ្លួនមិនមានឆន្ទៈបន្ត
អាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយនិងដើមចោទតទៅទៀតទេ”។ នៅកាលបរិច្ឆេទនៃ
នីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលលើកទី ២ ដើមចោទក៏បាន
និយាយថា “ ខ្លួនមិនមានឆន្ទៈបន្តអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយនិងចុងចម្លើយ”
ដែរ ។ (អង្គហេតុដែលមានភាពជាក់ស្តែងចំពោះតុលាការ^៨)

ខ.៣. ចំណុចវិវាទ និង ការអះអាងរបស់ភាគីចំពោះចំណុចវិវាទ

នៅក្នុងរឿងក្តីនេះ ដើមចោទ និង ចុងចម្លើយបានលើកឡើងថា ភាគីទាំង
សងខាងមិនមានឆន្ទៈបន្តអាពាហ៍ពិពាហ៍ទេ ហើយទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍
របស់ដើមចោទ និង ចុងចម្លើយត្រូវបានបែកបាក់ ហើយគ្មានសង្ឃឹមថានឹងអាច
បដិទានឡើងវិញបានទេ។ ដូច្នេះហើយ ដោយសារតែតុលាការទទួលស្គាល់អំពី

ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ តាមជំនឿទុកចិត្តដោយសេរីរបស់ខ្លួន (មាត្រា ១៨៤ នៃក្រមនីតិវិធី
រដ្ឋប្បវេណី)។

^៨ កថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ១២៣ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី និង កថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ១៣ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹង
ទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល។ នៅក្នុងនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល បើសិនជាអត្ថិភាពនៃអង្គហេតុនោះមាន
ភាពជាក់ស្តែងចំពោះតុលាការនោះ តុលាការមិនចាំបាច់ទទួលស្គាល់ដោយផ្អែកតាមភស្តុតាងឡើយ។

មូលហេតុនៃការលែងលះគ្នាដែលមានចែងនៅក្នុងចំណុច ង កថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៩៧៨ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ដូច្នេះ បណ្តឹងទាមទារលែងលះរបស់ដើមចោទ គឺមានមូលហេតុ។

ហេតុនេះ ចំណុចវិវាទនៅក្នុងរឿងក្តីនេះមានចំណុចដូចតទៅ៖

ខ.៣.១. ការកំណត់អំពីអ្នកមានអំណាចមេបា

ខ.៣.១.១. ការអះអាងរបស់ដើមចោទ

ក្រោយពេលកើតសុជាតិ និង សុជាតា ដើមចោទបានបីបាច់រក្សារូបកាយរបស់កូននីមួយៗយ៉ាងជាប់លាប់រហូតមក។ ក្រោយពេលដែលដើមចោទបានរស់នៅបែកគ្នាជាមួយចុងចម្លើយក៏ដោយ ក៏កូនទាំងពីរនាក់នេះបានរស់នៅជាមួយគ្នានិងដើមចោទ ហើយក៏បានផ្តល់តុលាការផងដែរ។

ចំណែកចុងចម្លើយវិញ កន្លងមកនេះបានលើកហេតុផលថា ខ្លួនរស់ខ្លាំងហើយមិនបានចូលរួមក្នុងការមើលថែទាំកូនទាំងពីរ ហើយក៏មិនបានបីបាច់រក្សារូបកាយរបស់កូនទាំងពីរទាល់តែសោះ។

តុលាការសម្តែងកំណត់ដើមចោទធ្វើជាអ្នកមានអំណាចមេបាលើកូនទាំងពីរ។

ខ.៣.១.២. ការអះអាងរបស់ចុងចម្លើយ

ដើម្បីតែការងារភាគច្រើនចុងចម្លើយបានត្រឡប់មកផ្ទះវិញយប់ជ្រៅ ប៉ុន្តែ បើទោះបីជាពេលវេលាមានកម្រិតក៏ដោយ ក៏នៅក្នុងពេលវេលាទាំងនោះ ចុងចម្លើយបានផ្តល់នូវការថែទាំទៅសុជាតិ និង សុជាតាយ៉ាងសមរម្យផងដែរ។ ការរៀបចំកាដូគ្រីស្តម៉ាសដែលចុងចម្លើយបានធ្វើឡើងសម្រាប់កូនទាំងពីរជាដើម ក៏អាចឆ្លុះបញ្ចាំងឲ្យឃើញពីការផ្តល់នូវការថែទាំនេះផងដែរ។

ចំណែកដើមចោទវិញ បែរជាខឹងក្លាមៗមួយរំពេច ហើយស្រែកខ្លាំងៗមកកាន់ចុងចម្លើយ ហើយក៏ជាមនុស្សមានសតិស្មារតីមិននឹងនរដែរ។ ដើមចោទមិនអាចចិញ្ចឹមបីបាច់កូនទាំងពីរឲ្យមានភាពត្រឹមត្រូវបានទេ។

តុលាការសម្តែងកំណត់ចុងចម្លើយធ្វើជាអ្នកមានអំណាចមេបាលើកូនទាំងពីរ។

ខ.៣.២. បន្ទុកលើសាហ៊ុយដែលចាំបាច់ដើម្បីគ្រប់គ្រងថែរក្សាកូន (សាហ៊ុយចិញ្ចឹមបីបាច់កូន)

ខ.៣.២.១. ការអះអាងរបស់ដើមចោទ

បច្ចុប្បន្ននេះ ដើមចោទមិនមានប្រាក់ចំណូលទេ រីឯចុងចម្លើយវិញមានប្រាក់ចំណូលក្នុង ១ឆ្នាំ ប្រហែល ៧.០០០ ដុល្លារអាមេរិក។

ដូច្នេះហើយ ដើមចោទទាមទារឲ្យចុងចម្លើយទទួលបន្ទុកលើសោហ៊ុយដែលចាំបាច់ដើម្បីគ្រប់គ្រងថែរក្សាកូនជាប្រាក់ចំនួន ១៥០ ដុល្លារអាមេរិកក្នុងកូន ១ នាក់ (២ នាក់ សរុបស្មើនឹង ៣០០ ដុល្លារអាមេរិក) ជារៀងរាល់ខែ ក្នុងអំឡុងពេលរហូតដល់កូនទាំងពីរក្លាយជានីតិជន ។

ខ.៣.២.២. ការអះអាងរបស់ចុងចម្លើយ

ប្រសិនបើដើមចោទជាអ្នកមានអំណាចមេបាលីសុជាតិ និង សុជាតា ហើយគ្រប់គ្រងថែរក្សាកូនទាំងពីរនៅស្រុកកំណើតរបស់ដើមចោទ (នៅខេត្តបាត់ដំបង) នោះនឹងមានភាពខុសគ្នាពីការគ្រប់គ្រងថែរក្សាកូននៅក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ ដូច្នេះនឹងមិនមានការចំណាយសោហ៊ុយ ១៥០ ដុល្លារអាមេរិកក្នុងកូន ១ នាក់ នៅក្នុង ១ ខែឡើយ។ យ៉ាងច្រើនចុងចម្លើយទទួលបន្ទុក ១០០ ដុល្លារអាមេរិក ក្នុងកូន ១ នាក់នៅក្នុង ១ ខែ (២ នាក់ សរុបស្មើនឹង ២០០ ដុល្លារអាមេរិក) សម្រាប់ដើមចោទនោះនឹងមានភាពគ្រប់គ្រាន់។

ខ.៣.៣. ការបង់អាហារកិច្ច

ខ.៣.៣.១. ការអះអាងរបស់ដើមចោទ

ចំពោះទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់ ដើមចោទ និង ចុងចម្លើយ ដែលត្រូវបានបែកបាក់ ហើយគ្មានសង្ឃឹមថានឹងអាចបដិទានឡើងវិញបាន គឺមិនមានកំហុសរបស់ដើមចោទទេ។ ដោយសារតែបច្ចុប្បន្ន ដើមចោទមិនមានប្រាក់ចំណូល ដូច្នេះហើយទើបទាមទារឲ្យចុងចម្លើយបង់អាហារកិច្ច។ ដោយផ្អែកលើប្រាក់ចំណូលរបស់ចុងចម្លើយក្នុង ១ ឆ្នាំ ប្រហែល ៧.០០០ ដុល្លារអាមេរិក និងរួមទាំងការសង្ឃឹមថាចុងចម្លើយនឹងទទួលបន្ទុកលើសោហ៊ុយចិញ្ចឹមបីបាច់កូន សុជាតិ និង សុជាតានោះ ចំនួនទឹកប្រាក់នៃអាហារកិច្ចសក្តិសមតែកំណត់ថា ក្នុង ១ ខែ ១០០ ដុល្លារអាមេរិក។

ខ.៣.៣.២. ការអះអាងរបស់ចុងចម្លើយ

ចំពោះទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់ដើមចោទ និង ចុងចម្លើយដែលត្រូវបានបែកបាក់ ហើយគ្មានសង្ឃឹមថានឹងអាចបដិទានឡើងវិញបាន គឺដើមចោទក៏មានកំហុសដែរ មិនមែនមានតែចុងចម្លើយនោះទេ។ ចុងចម្លើយទទួលយកនូវការលែងលះគ្នាពីចុងចម្លើយ ប៉ុន្តែ មិនអាចទទួលយកនូវការបង់អាហារកិច្ចទេ។

ខ.៣.៤. ការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ

ខ.៣.៤.១. ការអះអាងរបស់ដើមចោទ

រវាងដើមចោទ និង ចុងចម្លើយមានទ្រព្យសម្បត្តិរួមដូចបានកត់ត្រានៅក្នុង “បញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិរួម” នៃឧបសម្ព័ន្ធ។ ដើមចោទមានសិទ្ធិទទួលយក ១ ភាគ ២ នៃទ្រព្យសម្បត្តិនោះ។

ចំពោះដី L1 និង ដី L2 ដើមចោទទាមទារឲ្យលក់ដេញថ្លៃហើយយកប្រាក់ដែលបានពីការលក់នោះមកបែងចែកឲ្យទៅតាមចំណែក ដោយផ្អែកលើកម្មសិទ្ធិអវិភាគចំនួន ១ ភាគ ២ ដែលដើមចោទ និង ចុងចម្លើយម្នាក់ៗ មាន។

ចំពោះម៉ូតូនៃរឿងក្តីនេះ បច្ចុប្បន្នដើមចោទកំពុងតែប្រើប្រាស់ ហើយវាក៏មានភាពចាំបាច់សម្រាប់ការទិញអីវ៉ាន់ប្រើប្រាស់ប្រចាំថ្ងៃ ដូច្នេះ ដើមចោទទាមទារយកមកធ្វើជាកម្មសិទ្ធិរបស់ដើមចោទ។

ខ.៣.៤.២. ការអះអាងរបស់ចុងចម្លើយ

ចុងចម្លើយទទួលស្គាល់ថា រវាងដើមចោទ និង ចុងចម្លើយមានទ្រព្យសម្បត្តិរួមដូចបានកត់ត្រានៅក្នុង “បញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិរួម” នៃឧបសម្ព័ន្ធ។ ដើមចោទមានសិទ្ធិទទួលយក ១ ភាគ ២ នៃទ្រព្យសម្បត្តិនោះ។ ប៉ុន្តែ ដីដែលបានកត់ត្រានៅក្នុងចំណុច ១. នៃឧបសម្ព័ន្ធ “បញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិរួម” (តទៅហៅថា “ដី L1”) និង រថយន្តដែលបានកត់ត្រានៅក្នុងចំណុច ៣. នៃឧបសម្ព័ន្ធ “បញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិរួម” (តទៅហៅថា “រថយន្តនៃរឿងក្តីនេះ”) គឺមិនមែនជាទ្រព្យសម្បត្តិរួមសម្រាប់ធ្វើការធ្វើលទ្ធកម្មនោះទេ ទ្រព្យសម្បត្តិទាំងនោះគឺ ចុងចម្លើយមានតាំងពីមុនអាពាហ៍ពិពាហ៍ ហើយបាននិងកំពុងប្រើប្រាស់ជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក។ នៅពេលដែលធ្វើការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិរួមដែលបានកត់ត្រានៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ “បញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិរួម” តុលាការគប្បីពិចារណាទៅលើទំហំនៃការបរិច្ចាគរបស់ចុងចម្លើយចំពោះលទ្ធកម្មនៃទ្រព្យសម្បត្តិទាំងនេះ (“ទំហំនៃការបរិច្ចាគរបស់ភា

គឺនីមួយៗចំពោះលទ្ធកម្មនៃទ្រព្យសម្បត្តិ ការថែរក្សា ឬ ការបង្កើនទ្រព្យ” ចំណុច ខ កថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៩៨០ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី)។

ចំពោះដី L1 និង ដី L2 គឺត្រូវបានបង្កើតហ៊ីប៉ូតែកដើម្បីធានានូវកាតព្វកិច្ច ដោយសាមគ្គីភាពរវាងដើមចោទ និង ចុងចម្លើយ បន្ថែមពីនេះទៀត ដោយសារ តែបច្ចុប្បន្ននេះដីទាំងពីរកំពុងតែបន្តឡើងថ្លៃ ហេតុនេះហើយ មិនគួរលក់ដេញ ថ្លៃនៅក្នុងពេលនេះទេ។ នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ រវាងដើមចោទ និងចុងចម្លើយ មានចំណែកអវិភាគក្នុងម្នាក់ៗ ចំនួន ១ ភាគ ២ ដូច្នេះ ចាំពេលដែលកាតព្វកិច្ច បានសង់រួចរាល់អស់ ហើយការចុះបញ្ជីបង្កើតហ៊ីប៉ូតែកត្រូវបានលុបចោលចាំធ្វើ ការពិចារណាអំពីវិធីបែងចែកទើបជាការប្រសើរ។

ចំពោះរថយន្តនៃរឿងក្តីនេះ ចុងចម្លើយកំពុងតែប្រើប្រាស់សម្រាប់ទៅធ្វើការ ដូច្នេះ ចុងចម្លើយទាមទារធ្វើជាកម្មសិទ្ធិរបស់ចុងចម្លើយ។

សំអាងហេតុ

ក. ការវិនិច្ឆ័យចំពោះការកំណត់អំពីអ្នកមានអំណាចមេបា^១

^១ “អំពីមូលដ្ឋាននៃការសម្រេចសេចក្តីអំពីការកំណត់អ្នកមានអំណាចមេបា”

តុលាការត្រូវកំណត់អ្នកមានអំណាចមេបា ដោយពិចារណាទៅលើ “ផលប្រយោជន៍របស់កូន” (កថាខណ្ឌទី ៣ មាត្រា ១០៣៧ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី)។

នៅពេលដែលតុលាការធ្វើការសម្រេចសេចក្តីអំពីការកំណត់អ្នកមានអំណាចមេបា ឬ ការចាត់ចែងទាក់ទងនឹង ការបីបាច់រក្សាកូន យោបល់របស់កូនត្រូវបានយកទៅពិចារណា ផ្ទៀងផ្ទាត់សមស្របទៅតាមអាយុ និង សភាពចាស់ ទុំរបស់កូននោះ(កថាខណ្ឌទី ៤ មាត្រា ២២ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល)។

រដ្ឋភាគី ត្រូវធានាអះអាងដល់កុមារដែលមានសមត្ថភាពបង្កើតទស្សនៈផ្ទាល់ខ្លួន នូវសិទ្ធិបញ្ចេញទស្សនៈទាំង នោះដោយសេរី លើគ្រប់បញ្ហាពាក់ព័ន្ធនឹងកុមារ។ ទស្សនៈទាំងនេះរបស់កុមារ ត្រូវបានយកទៅពិចារណាផ្ទៀងផ្ទាត់ ដោយគិតទៅតាមវ័យ និងភាពចាស់ទុំរបស់កុមារ។ ក្នុងទិសដៅនេះ កុមារត្រូវបានផ្តល់ជាពិសេសនូវឱកាសស្តាប់ នីតិវិធីតុលាការ និង រដ្ឋបាល ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកុមារ ទោះដោយផ្ទាល់ ឬ តាមរយៈតំណាងម្នាក់ ឬ ស្ថាប័នសម ស្របមួយ ស្របតាមបទបញ្ញត្តិនីតិវិធីនៃច្បាប់ជាតិ ។ (មាត្រា ១២ នៃអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពី សិទ្ធិកុមារ) ។ បន្ថែម ពីនេះ ប្រទេសកម្ពុជាបានចូលជាភាគីនៃអនុសញ្ញានេះកាលពីឆ្នាំ ១៩៩២។

“ផលប្រយោជន៍របស់កូន” អាចគិតទៅដល់ ① ស្ថានភាពរបស់ខាងឪពុក ឬ ម្តាយ ② ស្ថានភាពរបស់កូន។ ① ស្ថានភាពរបស់ខាងឪពុក ឬ ម្តាយ អាចមានដូចជា លទ្ធភាពក្នុងការគ្រប់គ្រងកូន (អាយុ និង ស្ថានភាពសុខភាពជា ដើម) ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច (ប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ មុខរបរ មាន ឬ គ្មានលំនៅដ្ឋានជាដើម) និងស្ថានភាពនៃការ គ្រប់គ្រងកូន មាន ឬ គ្មានជំនួយពីសាច់ញាតិ ការផ្តល់ក្តីស្រឡាញ់ចំពោះកូនជាអាទិ៍ ដែលធ្លាប់មានកន្លងមក ។ ② ស្ថានភាពរបស់កូន អាចមានដូចជា អាយុ ស្ថានភាពនៃការលូតលាស់រាងកាយ និង ចិត្តគំនិត ឆន្ទៈរបស់កូន ភាព ស្និទ្ធស្នាលនៃចំណងរវាងឪពុកឬម្តាយ និងសាច់ញាតិជាដើម។

ក.១. ការទទួលស្គាល់អង្គហេតុ

អង្គហេតុដែលតុលាការបានទទួលស្គាល់តាមរយៈភស្តុតាងដូចបានកត់ត្រាគិត មកដល់ចំណុចចុងក្រោយខាងលើនេះ មានដូចតទៅ៖

ក.១.១. ដើមចោទ និង ចុងចម្លើយបង្កើតបានកូនឈ្មោះសុជាតិនៅថ្ងៃទី ១១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៦ និង សុជាតានៅថ្ងៃទី ២២ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០១៨។
(ភស្តុតាង X₃ X₄)

ក.១.២. នៅថ្ងៃទី 4 ខែ មករា ឆ្នាំ ២០២០ ដើមចោទ បាននាំសុជាតិ និង សុជាតា ត្រឡប់ទៅស្រុកកំណើតវិញ ហើយកំពុងតែស្នាក់នៅស្រុកកំណើតរួមគ្នា ជាមួយនិងឪពុកម្តាយរបស់ដើមចោទរហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ។
(ភស្តុតាង X₆)

ក.១.៣. ក្នុងអំឡុងពេលដែលគិតមកដល់ពេលដើមចោទបានចាប់ផ្តើមរស់នៅ បែកគ្នាជាមួយចុងចម្លើយ ដើមចោទបានបន្តនូវការគ្រប់គ្រងសុជាតិ និង សុជាតាតែម្នាក់ឯង រួមទាំងពេលដែលចុងចម្លើយបានត្រឡប់មក ផ្ទះវិញយប់ជ្រៅក៏ដោយ។ (ភស្តុតាង X₅ Y₁ ដំណើរការ និង ខ្លឹមសារ នៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់)

ក.១.៤. ដោយសារតែដើមចោទមិនអាចទទួលបាននូវការចូលរួមសហការចំពោះ ការមើលថែទាំកូនពីចុងចម្លើយ ដូច្នេះហើយក៏ធ្លាប់បានធ្វើឲ្យមានការ ធ្វេសប្រហែសចំពោះការងារផ្ទះ និងធ្វើឲ្យមានជម្លោះពាក្យសម្តីជាមួយ ចុងចម្លើយ ជាពិសេសគិតចាប់តាំងពីពេលដែលសុជាតាបានកើត។
(ភស្តុតាង X₅ Y₁ លទ្ធផលនៃការសាកសួរសាមីដើមចោទ និង ចុងចម្លើយនីមួយៗ)

ក.១.៥.

ក.១.៦.

(សង្ខេប)

※ នៅក្នុងរឿងក្តីជាក់ស្តែង គូភាគីទាំងសងខាងច្បាស់ជាមានការអះអាងយ៉ាង ក្បោះក្បាយអំពីមូលហេតុដែលសក្តិសមឲ្យខ្លួនអាចក្លាយទៅជាអ្នកមានអំណាច មេបា។

ក្នុងករណីដែលភាគីគ្រាន់តែអះអាងខ្លីៗដោយមូលហេតុបែបអត្តនោម័តថា ព្រោះ តែខ្លួនស្រឡាញ់កូននោះ តុលាការចាំបាច់ត្រូវប្រើប្រាស់នូវសិទ្ធិស្រាយ បំភ្លឺ ហើយឲ្យភាគីអះអាងអំពីមូលហេតុបែបសត្យានុម័តថា "តើហេតុអ្វីបានជា ទាល់តែមានការមើលថែទាំកូនពីភាគីនោះទើបអាចមានលក្ខណៈវិជ្ជមានសម្រាប់ កូនជាងគេ? ហេតុអ្វីបានជាភាគីម្ខាងទៀតមិនអាចធ្វើបាន?"

តុលាការចាំបាច់ត្រូវកំណត់អំពីអ្នកមានអំណាចមេបាដោយពិចារណាអំពី ស្ថានភាពផ្សេងៗជាច្រើនដែលភាគីទាំងសងខាងបានអះអាង ហើយត្រូវគិតថា តើកំណត់យកឪពុក ឬ ម្តាយធ្វើជាអ្នកមានអំណាចមេបាទើបអាចមាន "ផល ប្រយោជន៍របស់កូន"។

ហើយ តុលាការត្រូវសរសេរអំពី អង្គហេតុដំបូងដើម្បីយកមកធ្វើការសម្រេច បែបនោះ និងភស្តុតាង ដាក់នៅក្នុងចំណុចចំហទាំងនេះ។

ក.២. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ផ្អែកតាមការសរុបនូវអង្គហេតុដែលបានទទួលស្គាល់នៅក្នុងចំណុច "ក.១" ខាង លើ តុលាការទទួលស្គាល់ថា ក្រោយពេលដែលសុជាតិ និង សុជាតាកើតមក ដើមចោទបានគ្រប់គ្រងកូនទាំងពីររៀងរហូតមក ហើយក៏បានបន្តនូវការគ្រប់គ្រង នោះផងដែរបើទោះបីជាក្រោយពេលដែលបានរស់នៅបែកគ្នាជាមួយចុងចម្លើយក៏ ដោយ។ ម្យ៉ាងទៀត តុលាការមិនទទួលស្គាល់ថា ស្ថានភាពនៃការគ្រប់គ្រងរបស់ ដើមចោទទៅកាន់កូនទាំងពីរនេះ មិនមានបញ្ហាជាក់លាក់ណាមួយឡើយ។

យ៉ាងណាមិញ ចុងចម្លើយបានអះអាងថា ដើមចោទបានខឹងក្លាមៗ ហើយ ស្រែកខ្លាំងៗទៅកាន់ចុងចម្លើយ ហើយជាមនុស្សដែលមានសតិមិននឹងនរ ដូច្នេះ ទើបដើមចោទមិនអាចចិញ្ចឹមបីបាច់កូនទាំងពីរឲ្យបានត្រឹមត្រូវទេ។ ជាការពិតណាស់ តុលាការទទួលស្គាល់ថា ដើមចោទធ្លាប់មានជម្លោះពាក្យសម្តីជាមួយចុងចម្លើយ ។ ប៉ុន្តែ តុលាការក៏មិនអាចទទួលស្គាល់រហូតទៅដល់អង្គហេតុដែលដើមចោទអាច ខឹង ហើយស្រែកដាក់សុជាតិ និង សុជាតានោះទេ ដូច្នេះហើយ តុលាការមិនអាច ទទួលស្គាល់ថា ជម្លោះពាក្យសម្តីរវាងចុងចម្លើយ គឺបានកើតឡើងដោយសារតែ

ដើមចោទមានស្មារតីមិននឹងនរ ហើយមូលហេតុនោះដោយសារតែដើមចោទមិនទទួលបានការសហការឲ្យបានពេញលេញពីចុងចម្លើយឡើយ។

ផ្ទុយមកវិញ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏ចុងចម្លើយមានការស្រលាញ់ចំពោះកូនទាំងពីរ ប៉ុន្តែ ចុងចម្លើយមិនបង្ហាញឲ្យច្បាស់ថា តើខ្លួនចង់គ្រប់គ្រងថែរក្សាកូនទាំងពីរនេះជាក់ស្តែងដោយរបៀបណានោះទេ ខណៈពេលដែលភាគច្រើនខ្លួនបានត្រឡប់មកផ្ទះវិញយប់ជ្រៅដោយសារតែការងារ។

ដូច្នេះហើយ ផ្អែកតាមស្ថានភាពដែលដើមចោទកំពុងតែគ្រប់គ្រងកូនទាំងពីរនាក់ពេលបច្ចុប្បន្ននេះ គឺពុំមានបញ្ហាជាពិសេសណាមួយទេ ម្យ៉ាងទៀត ក៏មិនអាចនិយាយបានថា បើធ្វើការផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាពនៃការគ្រប់គ្រងកូន ហើយកំណត់មកឲ្យចុងចម្លើយជាអ្នកមានអំណាចមេបាលីកូនទាំងពីរវិញ នឹងអាចធ្វើឲ្យក្លាយទៅជាប្រយោជន៍ដល់កូនទាំងពីរនោះបានដែរ ដូច្នេះហើយ គប្បីយកដើមចោទធ្វើជាអ្នកមានអំណាចមេបាលីប្រសើរ។

ខ. ការវិនិច្ឆ័យចំពោះបន្ទុកលើសោហ៊ុយដែលចាំបាច់ដើម្បីគ្រប់គ្រងថែរក្សាកូន (សោហ៊ុយចិញ្ចឹមបីបាច់កូន)

ខ.១. ការទទួលស្គាល់អង្គហេតុ

អង្គហេតុដែលតុលាការបានទទួលស្គាល់តាមរយៈភស្តុតាងដូចបានកត់ត្រាគិតមកដល់ចំណុចចុងក្រោយខាងលើនេះ មានដូចតទៅ៖

ខ.១.១. បច្ចុប្បន្ននេះ ដើមចោទគ្មានប្រាក់ចំណូល ។ (លទ្ធផលនៃការសាកសួរសាមីដើមចោទ)

ខ.១.២. ចុងចម្លើយកំពុងធ្វើការជាបុគ្គលិកក្រុមហ៊ុន ហើយមានប្រាក់ចំណូលក្នុង១ឆ្នាំ ប្រហែល ៧.០០០ ដុល្លារអាមេរិក។ (លទ្ធផលនៃការសាកសួរសាមីចុងចម្លើយ)

ខ.១.៣. ចុងចម្លើយត្រូវបង់ពន្ធប្រហែល.....ដុល្លារអាមេរិក ហើយបង់ថ្លៃឈ្នួលផ្ទះប្រហែល.....ដុល្លារអាមេរិកពីប្រាក់ចំណូលដែលបានកត់ត្រានៅក្នុងចំណុច “ខ.១.២” ខាងលើនេះ ។ (លទ្ធផលនៃការសាកសួរសាមីចុងចម្លើយ)

ខ.១.៤. កាលពីអំឡុងពេលដែលរស់នៅជុំគ្នាជាមួយសុជាតិ និង សុជាតានៅក្នុង
 លំនៅដ្ឋានរបស់ចុងចម្លើយ ចុងចម្លើយបានចំណាយសម្រាប់ថ្លៃជីវភាព
 របស់កូនទាំងពីរចំនួន ៣.០០០ ដុល្លារអាមេរិក (ក្នុង ១ ខែ ប្រហែល
 ២៥០ ដុល្លារអាមេរិក) ពីចំនួនទឹកប្រាក់.....ដុល្លារអាមេរិកដែល
 បាននៅសល់បន្ទាប់ពីដកថ្លៃចំណាយក្នុងចំណុច “ខ.១.៣” ពីក្នុងប្រាក់
 ចំណូលនៃចំណុច “ខ.១.២” ខាងលើ។ (លទ្ធផលនៃការសាកសួរសាមី
 ដើមចោទ និង ចុងចម្លើយ)

ខ.១.៥. បច្ចុប្បន្ននេះ ដើមចោទកំពុងតែគ្រប់គ្រងសុជាតិ និង សុជាតា នៅស្រុក
 កំណើតរបស់ដើមចោទ (ខេត្តបាត់ដំបង)។ (ភស្តុតាង X៦)

ខ.១.៦. ថ្លៃចំណាយសម្រាប់ជីវភាពនៅក្នុងខេត្តបាត់ដំបង ប្រហែលជាស្មើនឹង
 ៨០ % នៃថ្លៃចំណាយសម្រាប់ជីវភាពនៅក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ។ (អង្គហេតុ
 ដែលមានភាពជាក់ស្តែងចំពោះតុលាការ)

ខ.១.៧.

(សង្ខេប)

※ចំនួនទឹកប្រាក់នៃសោហ៊ុយដែលចាំបាច់ដើម្បីគ្រប់គ្រងថែរក្សាកូន (សោហ៊ុយ
 ចិញ្ចឹមបីបាច់កូន) ដំបូង ① ត្រូវកំណត់ជាបណ្តោះអាសន្នថា ហើយធ្វើការ
 គណនាថា បើសិនជាកូនរស់នៅជុំគ្នាជាមួយអ្នកដែលទទួលបន្ទុក (ឪពុក ឬ
 ម្តាយដែលមិនមែនជាអ្នកមានអំណាចមេបា) តើចំណាយសម្រាប់ជីវភាពដែល
 ត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់កូននៅក្នុងករណីនេះអស់ចំនួនប៉ុន្មាន? ② យកចំនួន
 ដែលបានគណនានេះ មកបែងចែកទៅតាមភាគរយនៃប្រាក់ចំណូលរបស់អ្នក
 ទទួលបន្ទុក (ឪពុក ឬ ម្តាយដែលមិនមែនជាអ្នកមានអំណាចមេបា) និង អ្នក
 ដែលទាមទារ (ឪពុក ឬ ម្តាយដែលជាអ្នកមានអំណាចមេបា) ។ នៅពេលនោះ
 ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលបានមកពីការគណនាធៀបទៅនឹងភាគរយនៃប្រាក់ចំណូល
 របស់អ្នកទទួលបន្ទុក នឹងក្លាយទៅជាសោហ៊ុយដែលចាំបាច់ដើម្បីគ្រប់គ្រងថែ
 រក្សាកូន (សោហ៊ុយចិញ្ចឹមបីបាច់កូន) ដែលអ្នកទទួលបន្ទុកនោះត្រូវទទួលបន្ទុក។

ខ.២. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

តុលាការទទួលស្គាល់ថា ផ្អែកតាមខាងលើនេះ ប្រសិនបើកំណត់ជាបណ្តោះអាសន្នសិនថា បើចុងចម្លើយរស់ជុំគ្នានៅឯខេត្តបាត់ដំបងជាមួយសុជាតិ និងសុជាតា ចុងចម្លើយនឹងត្រូវចំណាយនូវថ្លៃជីវភាពចំនួនប្រហែល ២០០ ដុល្លារអាមេរិកក្នុង ១ ខែ សម្រាប់កូនទាំងពីរ (៨០% នៃចំនួន ២៥០ដុល្លារអាមេរិក) ។

ដូច្នេះ ចុងចម្លើយត្រូវទទួលបន្ទុកនូវប្រាក់ចំនួន ១០០ ដុល្លារអាមេរិកក្នុង១ខែចំពោះកូន ១ នាក់ ដែលជាសោហ៊ុយដែលចាំបាច់ដើម្បីគ្រប់គ្រងថែរក្សាកូនទាំងពីរ (សោហ៊ុយចិញ្ចឹមបីបាច់កូន) ក្នុងអំឡុងពេលរហូតដល់កូនទាំងពីរនាក់ក្លាយជានីតិជន ។

គ. ការវិនិច្ឆ័យចំពោះការបង់អាហារកិច្ច

គ.១. ការទទួលស្គាល់អង្គហេតុ

គ.១.១. នៅក្នុងកាលបរិច្ឆេទនៃការត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលលើកទី ២ ចុងចម្លើយបាននិយាយថា “មិនមានឆន្ទៈបន្តអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយដើមចោទតទៅទៀតទេ” ហើយនៅកាលបរិច្ឆេទដដែលនោះ ដើមចោទក៏បាននិយាយដែរថា “មិនមានឆន្ទៈបន្តអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយចុងចម្លើយតទៅទៀតទេ”។ (អង្គហេតុដែលមានភាពជាក់ស្តែងចំពោះតុលាការ)

គ.១.២. ចាប់តាំងពីក្រោយពេលដែលចុងចម្លើយបានរួមរស់ជីវភាពរួមគ្នា ជាមួយដើមចោទ ភាគច្រើនចុងចម្លើយបានត្រឡប់មកផ្ទះវិញយប់ជ្រៅ ហើយជាពិសេស នៅក្រោយពេលដែលបានកើតសុជាតារួចមក ចុងចម្លើយធ្លាប់បានមានជម្លោះពាក្យសម្តីរវាងដើមចោទជុំវិញការមើលថែរក្សាកូន។ (ភស្តុតាង X₆ ភស្តុតាង Y₁ លទ្ធផលនៃការសាកសួរសាមីដើមចោទ និងចុងចម្លើយនីមួយៗ)

គ.២. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងដើមចោទ និង ចុងចម្លើយត្រូវបែកបាក់ ហើយគ្មានសង្ឃឹមថានឹងអាចបដិទានឡើងវិញបាន គឺដោយសារតែភាគីទាំងសងខាងដែលជាដើមចោទ និង ចុងចម្លើយមិនមានឆន្ទៈបន្តអាពាហ៍ពិពាហ៍។ មិនតែ

ប៉ុណ្ណោះ ភាគីទាំងសងខាងមិនមានឆន្ទៈបន្តអាពាហ៍ពិពាហ៍ គឺដោយសារតែភាគីទាំងសងខាងមិនបានទំនាក់ទំនងនិយាយគ្នាឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់តែប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងបណ្តាលមកពីលទ្ធផលដែលដើមចោទមិនពេញចិត្តចំពោះចុងចម្លើយផងដែរ ដូច្នេះ គឺមិនអាចនិយាយបានថា ភាគីណាម្ខាងមានកំហុសតែម្នាក់ឯងបានទេ។

ហេតុនេះហើយ ដោយសារតែមិនអាចនិយាយឲ្យដាច់ស្រេចថា ដើមចោទមិនមានកំហុសចំពោះការលែងលះទេ ដូច្នេះហើយ តុលាការមិនអាចទទួលស្គាល់អំពីអាហារកិច្ចដែលដើមចោទទាមទារទៅកាន់ចុងចម្លើយទេ។

ឃ. ការវិនិច្ឆ័យចំពោះការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ

ឃ.១. ការទទួលស្គាល់អង្គហេតុ

ឃ.១.១. រវាងដើមចោទ និង ចុងចម្លើយ មានទ្រព្យសម្បត្តិរួមដែលបានកត់ត្រានៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ “បញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិរួម”។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ចំនួនទឹកប្រាក់នៃការវាយតម្លៃដែលបានធ្វើឡើងនៅពេលបញ្ចប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់អំពីទ្រព្យសម្បត្តិរួមនីមួយៗ មានដូចតទៅ (ភស្តុតាង X_7 X_8 X_9 X_{10} Y_2 លទ្ធផលនៃការសាកសួរសាមីដើមចោទ និង ចុងចម្លើយនីមួយៗ ដំណើរការ និង ខ្លឹមសារនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់)៖

ដី L1	៦.០០០ ដុល្លារអាមេរិក
ដី L2	១០.០០០ ដុល្លារអាមេរិក
រថយន្តនៃរឿងក្តីនេះ	១០.០០០ ដុល្លារអាមេរិក
ម៉ូតូនៃរឿងក្តីនេះ	១.៥០០ ដុល្លារអាមេរិក
ប្រាក់សន្សំនៃរឿងក្តីនេះ	៤០០ ដុល្លារអាមេរិក

យ៉ាងណាមិញ ចំពោះប្រាក់សន្សំនៃរឿងក្តីនេះ នៅពេលដែលដើមចោទ និង ចុងចម្លើយបានចាប់ផ្តើមរស់នៅបែកគ្នា (ថ្ងៃទី ៤ ខែមករា ឆ្នាំ ២០២០) នៅសល់ ៥០០ ដុល្លារអាមេរិក ប៉ុន្តែ ដោយសារតែចុងចម្លើយបានដកប្រាក់សន្សំអស់១ផ្នែក ដូច្នេះហើយ ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលនៅសល់នៅ

ពេលបញ្ចប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់មានចំនួន ៤០០ ដុល្លារអាមេរិក។

យ.១.២. ចំពោះដី L1 ដើមចោទ និង ចុងចម្លើយបានទិញនៅក្នុងតម្លៃទិញចូលចំនួន ៥.០០០ ដុល្លារអាមេរិក នៅក្នុងនោះមានប្រាក់ ១.០០០ ដុល្លារអាមេរិក (២០% នៃតម្លៃទិញចូល) ដែលបានដកចេញពីប្រាក់សន្សំដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែករបស់ចុងចម្លើយ ហើយចំពោះប្រាក់ដែលខ្វះ ៤.០០០ ដុល្លារអាមេរិក ដើមចោទ និង ចុងចម្លើយបានធ្វើកម្ចីរមគ្គុទ្ទេសក៍ដោយសាមគ្គីភាព។ ដី L1 ត្រូវបានបង្កើតហ៊ីប៉ូតែកដើម្បីកម្ចីនេះ។ (លទ្ធផលនៃការសាកសួរសាមីដើមចោទ និង ចុងចម្លើយនីមួយៗ)

យ.១.៣. ចំពោះដី L2 ដើមចោទ និង ចុងចម្លើយបានទិញនៅក្នុងតម្លៃទិញចូលចំនួន ៨.០០០ ដុល្លារអាមេរិក នៅក្នុងនោះមានប្រាក់ដែលបានដកចេញពីប្រាក់សន្សំដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែករបស់ដើមចោទ និង ចុងចម្លើយក្នុងម្នាក់ៗ ចំនួន ៨០០ ដុល្លារអាមេរិក (ម្នាក់ ១០ % នៃតម្លៃទិញចូល) ហើយចំពោះប្រាក់ដែលខ្វះ ៦.៤០០ ដុល្លារអាមេរិក ដើមចោទ និង ចុងចម្លើយបានធ្វើកម្ចីរមគ្គុទ្ទេសក៍ដោយសាមគ្គីភាព។ ដី L2 ត្រូវបានបង្កើតហ៊ីប៉ូតែកដើម្បីកម្ចីនេះ។ (លទ្ធផលនៃការសាកសួរសាមីដើមចោទ និង ចុងចម្លើយនីមួយៗ)

យ.១.៤. ចំពោះរថយន្តនៃរឿងក្តីនេះ ដើមចោទ និង ចុងចម្លើយបានទិញនៅក្នុងតម្លៃ ១៥.០០០ ដុល្លារអាមេរិក នៅក្នុងនោះមានប្រាក់ចំនួន ៩.០០០ ដុល្លារអាមេរិក (៦០% នៃតម្លៃទិញចូល) គឺជាតម្លៃតបដែលទទួលបានពីការលក់រថយន្តដែលទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែករបស់ចុងចម្លើយ ហើយចំពោះប្រាក់ដែលខ្វះចំនួន ៦.០០០ ដុល្លារអាមេរិក ដើមចោទ និង ចុងចម្លើយបានដកចេញពីប្រាក់សន្សំដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិរួម។ រថយន្តនៃរឿងក្តីនេះ ចុងចម្លើយកំពុងតែប្រើប្រាស់។ (លទ្ធផលនៃការសាកសួរសាមីដើមចោទ និង ចុងចម្លើយនីមួយៗ)

យ.១.៥. ចំពោះម៉ូតូនៃរឿងក្តីនេះ ដើមចោទ និង ចុងចម្លើយបានទិញនៅក្នុងតម្លៃ ២.០០០ ដុល្លារអាមេរិក នៅក្នុងនោះមានប្រាក់ចំនួន ១.៥០០ ដុល្លារអាមេរិក

(៧៥% នៃតម្លៃទិញចូល) គឺជាតម្លៃតបដែលទទួលបានពីការលក់ម៉ូតូ ដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែករបស់ដើមចោទ ហើយចំពោះប្រាក់ ដែលខ្វះចំនួន ៥០០ ដុល្លារអាមេរិក ដើមចោទ និង ចុងចម្លើយបានដក ចេញពីប្រាក់សន្សំដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិរួម។ ម៉ូតូនៃរឿងក្តីនេះ ដើម ចោទកំពុងតែប្រើប្រាស់។ (លទ្ធផលនៃការសាកសួរសាមីដើមចោទ និង ចុងចម្លើយនីមួយៗ)

ឃ.២. ការវិនិច្ឆ័យ

ឃ.២.១. អំពីទ្រព្យសម្បត្តិដែលត្រូវក្លាយជាកម្មវត្ថុនៃការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ

ទ្រព្យសម្បត្តិដែលប្តីប្រពន្ធទទួលបាននៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ ជាគោលការណ៍នឹងត្រូវក្លាយជាទ្រព្យសម្បត្តិរួម (មាត្រា ៩៧៣ នៃក្រម រដ្ឋប្បវេណី) ហើយនៅក្នុងករណីដែលប្តីប្រពន្ធលែងលះគ្នា សហព័ទ្ធ នីមួយៗមានសិទ្ធិទទួលយក ១ ភាគ ២ នៃទ្រព្យសម្បត្តិរួម (ចំណុច ខ កថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៩៨០ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី)។ ការណ៍ដែលលើកឡើង បែបនេះគឺ ដោយសារតែប្តីប្រពន្ធត្រូវរួមរស់ជីវភាពជាមួយគ្នា ហើយត្រូវ សហការ សង្គ្រោះគ្នាទៅវិញទៅមក (មាត្រា ៩៦៦ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី) ហេតុនេះគឺអាចមានការយល់ឃើញថា ទ្រព្យសម្បត្តិដែលប្តីប្រពន្ធ ទទួលបាននៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ គឺជាទ្រព្យសម្បត្តិដែលប្តី ប្រពន្ធទទួលបានតាមរយៈការសហការគ្នារវាងប្តីប្រពន្ធ ដូច្នេះ នៅពេល ដែលប្តីប្រពន្ធលែងលះគ្នា ក៏គប្បីយកទ្រព្យសម្បត្តិនេះមកជម្រះបញ្ជី ផងដែរ។ ដូច្នេះ បើទោះបីជានៅមុនពេលដែលលែងលះគ្នាក៏ដោយ ក្នុង ករណីដែលប្តីប្រពន្ធមិនបានរួមរស់ជីវភាពជាមួយគ្នាបាត់ទៅហើយ ពោលគឺ បានរស់នៅបែកគ្នារួចហើយនោះ ទ្រព្យសម្បត្តិដែលប្តីប្រពន្ធ ទទួលបាននៅក្នុងអំឡុងពេលរស់នៅបែកគ្នា គឺមិនអាចនិយាយថា ជា ទ្រព្យសម្បត្តិដែលប្តីប្រពន្ធទទួលបានតាមរយៈការសហការគ្នារវាងប្តី ប្រពន្ធបានទេ ដូច្នេះហើយទ្រព្យសម្បត្តិទាំងនោះ មិនគប្បីយកមកធ្វើ ជាកម្មវត្ថុនៃការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិទេ។ ម្យ៉ាងទៀត ជាមួយគ្នានេះ ទោះបីជាក្នុងករណីដែលប្តី ឬ ប្រពន្ធណាម្នាក់បានប្រើប្រាស់ទ្រព្យ

សម្បត្តិរួមសម្រាប់ជីវភាពរបស់ខ្លួន នៅក្រោយពេលដែលបានរស់នៅ បែកគ្នាក៏ដោយ ក៏មិនអាចនិយាយបានថា ករណីនោះគឺជាការយកមក ប្រើប្រាស់សម្រាប់ការរួមរស់ជីវភាពជាមួយគ្នារបស់ប្តីប្រពន្ធបានដែរ ហេតុដូច្នេះហើយ ទើបចាំបាច់ត្រូវយកទ្រព្យសម្បត្តិនៅមុនពេលដែល ត្រូវបានប្តី និង ប្រពន្ធប្រើប្រាស់សម្រាប់ជីវភាព មកធ្វើជាមូលដ្ឋាននៃ ការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ។ ជាពិសេស ទ្រព្យសម្បត្តិរួមដែលត្រូវក្លាយ ជាកម្មវត្ថុនៃការបែងចែក គួរតែជាទ្រព្យសម្បត្តិដែលប្តីប្រពន្ធទទួលបាន គិតចាប់ពីពេលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍រហូតដល់ពេលដែលរស់នៅបែកគ្នា។

នៅក្នុងរឿងក្តីនេះ នៅមុនពេលនៃការរស់នៅបែកគ្នា ប្រាក់សន្សំនៃ រឿងក្តីនេះបាននៅសល់ចំនួន ៥០០ ដុល្លារអាមេរិក ប៉ុន្តែ ក្រោយមក ដោយសារតែចុងចម្លើយបានដកយកប្រាក់សន្សំមួយផ្នែក ទើបធ្វើឲ្យ ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលនៅសល់នៅពេលដែលបញ្ចប់ការទាញហេតុផល ដោយផ្ទាល់មាត់មានចំនួន ៤០០ ដុល្លារអាមេរិក ហេតុនេះនៅពេល ដែលធ្វើការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិរវាងដើមចោទ និង ចុងចម្លើយ គប្បី យកចំនួនទឹកប្រាក់ ៥០០ ដុល្លារអាមេរិកដែលបាននៅសល់នៅពេល ដែលរស់នៅបែកគ្នាដំបូងមកធ្វើជាមូលដ្ឋាន។

យ.២.២. អំពីតម្លៃនៃទ្រព្យសម្បត្តិដែលត្រូវក្លាយជាកម្មវត្ថុនៃការបែងចែកទ្រព្យ សម្បត្តិ

ជាបឋម ចំពោះដី L1 មានការវាយតម្លៃជាទឹកប្រាក់ស្មើនឹងចំនួន ៦.០០០ ដុល្លារអាមេរិក ដែលក្នុងនោះមានចំណែក ២០% ដែលស្មើនឹង ទឹកប្រាក់ចំនួន ១.២០០ ដុល្លារអាមេរិក គឺជាផ្នែកដែលបានយកទ្រព្យ សម្បត្តិដោយឡែករបស់ចុងចម្លើយមកធ្វើជាដើមទុន។ ដូច្នេះ ចំនួន នៃផ្នែកនេះគប្បីក្លាយទៅជារបស់ចុងចម្លើយវិញ ហើយផ្នែកដែលនៅ សល់ចំនួន ៤.៨០០ ដុល្លារអាមេរិក គប្បីក្លាយទៅជាកម្មវត្ថុនៃការបែងចែក។

ជាបន្តទៀត ចំពោះដី L2 មានការវាយតម្លៃជាទឹកប្រាក់ស្មើនឹងចំនួន ១០.០០០ ដុល្លារអាមេរិក ដែលក្នុងនោះមានចំណែក ១០ % ដែលស្មើ នឹង ១.០០០ ដុល្លារអាមេរិក គឺជាផ្នែកដែលបានយកទ្រព្យសម្បត្តិដោយ

ឡែករបស់ដើមចោទ និង ចំណែក ១០% ដែលស្មើនឹង ១.០០០ ដុល្លារអាមេរិក គឺជាផ្នែកដែលបានយកទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែករបស់ចុងចម្លើយ មកធ្វើជាដើមទុន។ ដូច្នេះ ចំនួននៃផ្នែកនេះគប្បីក្លាយទៅជារបស់ដើមចោទ និង ចុងចម្លើយនីមួយៗវិញ ហើយផ្នែកដែលនៅសល់ចំនួន ៤.០០០ ដុល្លារអាមេរិក គប្បីក្លាយទៅជាកម្មវត្ថុនៃការបែងចែក។

ចំពោះរថយន្តនៃរឿងក្តីនេះ មានការវាយតម្លៃជាទឹកប្រាក់ស្មើនឹងចំនួន ១០.០០០ ដុល្លារអាមេរិកដែលក្នុងនោះមានចំណែក ៦០% ដែលស្មើនឹង ៦.០០០ ដុល្លារអាមេរិក គឺជាផ្នែកដែលបានយកទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែករបស់ចុងចម្លើយមកធ្វើជាដើមទុន។ ដូច្នេះ ចំនួននៃផ្នែកនេះគប្បីក្លាយទៅជារបស់ចុងចម្លើយវិញ ហើយផ្នែកដែលនៅសល់ចំនួន ៤.០០០ ដុល្លារអាមេរិក គប្បីក្លាយទៅជាកម្មវត្ថុនៃការបែងចែក។

ចំពោះម៉ូតូនៃរឿងក្តីនេះ មានការវាយតម្លៃជាទឹកប្រាក់ចំនួន ១.៥០០ ដុល្លារអាមេរិក ដែលក្នុងនោះមានចំណែក ៧៥% ដែលស្មើនឹង ១.១២៥ ដុល្លារអាមេរិកគឺជាដើមទុនដែលបានយកមកពីទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែករបស់ដើមចោទ។ ដូច្នេះហើយ ផ្នែកនៃទឹកប្រាក់នេះ គួរតែជារបស់ដើមចោទវិញ ហើយទឹកប្រាក់ដែលនៅសល់ចំនួន ៣៧៥ ដុល្លារអាមេរិក គួរតែយកទៅធ្វើជាកម្មវត្ថុនៃការបែងចែក។

ហេតុដូច្នេះហើយ តម្លៃរបស់ទ្រព្យសម្បត្តិដែលត្រូវក្លាយជាកម្មវត្ថុនៃការបែងចែក មានសរុបចំនួន ១៧.៦៧៥ ដុល្លារអាមេរិក (៤.៨០០ “ដី L1” + ៨.០០០ “ដី L2” + ៤.០០០ “រថយន្តនៃរឿងក្តីនេះ” + ៣៧៥ “ម៉ូតូនៃរឿងក្តីនេះ” + ៥០០ “ប្រាក់សន្សំនៃរឿងក្តីនេះ” = ១៧.៦៧៥) ។

នៅពេលដែលយកចំនួនទឹកប្រាក់ខាងលើនេះមកបែងចែកឲ្យដើមចោទ និង ចុងចម្លើយក្នុងម្នាក់ៗ ១ ភាគ ២ ដូច្នេះនាំឲ្យដើមចោទ និង ចុងចម្លើយក្នុងម្នាក់ៗ មានសិទ្ធិទទួលបានចំនួនទឹកប្រាក់ ៨.៨៣៧,៥ ដុល្លារអាមេរិក ។

យ.២.៣. អំពីវិធីនៃការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ

ជាបឋម បើមើលទៅលើការបង្កើតហ៊ីប៉ូតេកចំពោះដី L1 និង ដី L2 ដើម្បីធានានូវភាគព្វកិច្ចដោយសាមគ្គីភាពរបស់ដើមចោទ និង ចុងចម្លើយ

គឺ ដីទាំងនេះមិនសក្តិសមយកមកធ្វើជាកម្មសិទ្ធិរបស់ ដើមចោទ ឬ ចុងចម្លើយតែម្នាក់ឯងទេ ដូច្នេះហើយ ដើមចោទ និង ចុងចម្លើយសក្តិសមតែមានកម្មសិទ្ធិអវិភាគក្នុងម្នាក់ៗ ចំនួន ១ ភាគ ២ ទៅលើដីនេះ។

ម្យ៉ាងទៀត តុលាការមិនទទួលស្គាល់ថា ក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ននេះ គឺមានភាពចាំបាច់ដែលត្រូវយកដីនេះមកលក់ដោយបង្ខំភ្លាមៗទេ។ ដូច្នេះហើយ ចំពោះដី L1 នៅក្នុងចំណែកចំនួន ៤.៨០០ ដុល្លារអាមេរិកដែលត្រូវក្លាយជាកម្មវត្ថុនៃការបែងចែក នៅក្នុងនោះគឺដើមចោទគប្បីទទួលបានចំណែកចំនួន ៣.០០០ ដុល្លារអាមេរិក ហើយចុងចម្លើយគប្បីទទួលបានចំណែកចំនួន ១.៨០០ ដុល្លារអាមេរិក (បើបូកទាំងតម្លៃនៃចំនួន ១.២០០ ដុល្លារអាមេរិក ដែលយកទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែករបស់ចុងចម្លើយមកធ្វើជាដើមទុន ចំណែកដែលនឹងទទួលបានមានចំនួន៣០០០ ដុល្លារអាមេរិក) ។ ចំពោះដី L2 នៅក្នុងចំណែកចំនួន ៨.០០០ ដុល្លារអាមេរិកដែលត្រូវក្លាយជាកម្មវត្ថុនៃការបែងចែក នៅក្នុងនោះ គឺដើមចោទ និង ចុងចម្លើយគប្បីទទួលបានចំណែករៀងៗខ្លួនចំនួន ៤.០០០ ដុល្លារអាមេរិក។

ចំពោះរថយន្តនៃរឿងក្តីនេះ គប្បីយកទៅធ្វើជាកម្មសិទ្ធិរបស់ចុងចម្លើយដូច្នេះហើយ ចំណែកទាំងអស់សរុបចំនួន ៤០០០ ដុល្លារអាមេរិកដែលត្រូវក្លាយជាកម្មវត្ថុនៃការបែងចែក គប្បីចុងចម្លើយជាអ្នកទទួលយក។

ចំពោះម៉ូតូនៃរឿងក្តីនេះ គប្បីយកទៅធ្វើជាកម្មសិទ្ធិរបស់ដើមចោទដូច្នេះហើយ ចំណែកទាំងអស់សរុបចំនួន ៣៧៥ ដុល្លារអាមេរិកដែលត្រូវក្លាយជាកម្មវត្ថុនៃការបែងចែក គប្បីដើមចោទជាអ្នកទទួលយក។

ចំពោះប្រាក់សន្សំនៃរឿងក្តីនេះ គប្បីយកទៅធ្វើជាកម្មសិទ្ធិរបស់ចុងចម្លើយដោយសារតែចុងចម្លើយជាម្ចាស់ឈ្មោះ។ ដូច្នេះ ចំណែកទាំងអស់សរុបចំនួន ៥០០ ដុល្លារអាមេរិកដែលត្រូវក្លាយជាកម្មវត្ថុនៃការបែងចែក គប្បីចុងចម្លើយជាអ្នកទទួលយក។

ហេតុដូច្នេះ ចំពោះតម្លៃរបស់ទ្រព្យសម្បត្តិដែលត្រូវក្លាយជាកម្មវត្ថុនៃការបែងចែកមានសរុបចំនួន ១៧.៦៧៥ ដុល្លារអាមេរិក ក្នុងនោះដើមចោទនឹងត្រូវទទួលបានចំនួន ៧.៣៧៥ ដុល្លារអាមេរិក (៣.០០០

“ដីL1” + ៤.០០០ “ដីL2” + ៣៧៥ “ម៉ូតូនៃរឿងក្តីនេះ” = ៧.៣៧៥)
 ហើយចុងចម្លើយទទួលបាន ១០.៣០០ ដុល្លារអាមេរិក (១.៨០០ “ដី L1” +
 ៤.០០០ “ដីL2” + ៤.០០០ “រថយន្តនៃរឿងក្តីនេះ” + ៥០០ “ប្រាក់សន្សំនៃ
 រឿងក្តីនេះ” = ១០.៣០០) ។

ហេតុនេះហើយ ចំពោះចំនួនទឹកប្រាក់ ១.៤៦២,៥ ដុល្លារអាមេរិក
 (៨.៨៣៧,៥ - ៧.៣៧៥ = ១.៤៦២,៥) ដែលមានគម្លាតខុសគ្នាពីចំនួន
 ទឹកប្រាក់ចំនួន ៨.៨៣៧,៥ ដុល្លារអាមេរិកដែលដើមចោទអាចទទួល
 បានតាំងពីដើមនោះ គឺចុងចម្លើយចាំបាច់ត្រូវបង់ចំនួនទឹកប្រាក់ស្មើគ្នា
 នេះឲ្យទៅដើមចោទ ដោយសារតែចំនួនដែលចុងចម្លើយនឹងត្រូវទទួល
 បានគឺ ៨.៨៣៧,៥ ដុល្លារអាមេរិក ប៉ុន្តែ ជាក់ស្តែង ចុងចម្លើយបាន
 ទទួលចំនួន ១០.៣០០ ដុល្លារអាមេរិក ដូច្នេះ ផ្នែកចំនួន ១.៤៦២,៥
 ដុល្លារអាមេរិក (១០.៣០០ - ៨.៨៣៧,៥ = ១.៤៦២,៥) គឺជាចំនួន
 ដែលទទួលបានលើស។

១. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ដូចបានរៀបរាប់ខាងលើនេះ ចំពោះដី L1 និង ដី L2 ដើមចោទ និង ចុងចម្លើយ
 ក្នុងម្នាក់ៗ មានចំណែក ១ ភាគ ២ ហើយរថយន្តនៃរឿងក្តីនេះជាកម្មសិទ្ធិរបស់
 ចុងចម្លើយ ហើយចំពោះម៉ូតូនៃរឿងក្តីនេះជាកម្មសិទ្ធិរបស់ដើមចោទ ហើយចុង
 ចម្លើយត្រូវបង់ប្រាក់ឲ្យទៅដើមចោទចំនួន ១.៤៦២,៥ ទើបជាការសមរម្យ។

២. ស្តីពីបន្ទុកនៃប្រាក់ប្រដាប់ក្តី

ស្តីអំពីបន្ទុកនៃប្រាក់ប្រដាប់ក្តី តុលាការទទួលស្គាល់អំពីការទាមទាររបស់ដើមចោទ
 (បណ្តឹងទាមទារលែងលះគ្នា) ដោយសារតែនៅក្នុងនីតិវិធីបណ្តឹងទាំងចុងចម្លើយក៏
 បានអះអាងថា ខ្លួនមិនមានឆន្ទៈបន្តអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយដើមចោទដែរ ដូច្នេះ
 ហើយ មិនមែនមានន័យថាតុលាការបានទទួលស្គាល់អំពីមូលហេតុនៃការលែងលះ
 ដូចដើមចោទបានអះអាងនោះទេ។ ហេតុនេះ ចំពោះបន្ទុកនៃប្រាក់ប្រដាប់ក្តី ក៏គប្បីឲ្យ
 ភាគីដើមចោទដែលឈ្នះក្តីទទួលបន្ទុកមួយផ្នែកដែរ (កថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៦៤ នៃ

ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី)។ ចំពោះភាគនៃបន្ទុកដែលត្រូវទទួលនោះ បើពិចារណាទៅលើសំអាងហេតុដែលតុលាការបានទទួលស្គាល់នូវការទាមទារ គប្បីឲ្យដើមចោទ និងចុងចម្លើយទទួលបន្ទុកម្នាក់ៗចំនួន ១ ភាគ ២ ។

សេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់

១. លែងលះដើមចោទ និង ចុងចម្លើយ ។
២. កំណត់ថា ដើមចោទជាអ្នកមានអំណាចមេបាលីកូនប្រុសរវាងដើមចោទ និងចុងចម្លើយដែលមានឈ្មោះ សុក សុជាតិ (កើតនៅថ្ងៃទី ១១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៦) ។
៣. កំណត់ថា ដើមចោទជាអ្នកមានអំណាចមេបាលីកូនស្រីរវាងដើមចោទ និងចុងចម្លើយដែលមានឈ្មោះ សុក សុជាតា (កើតនៅថ្ងៃទី ២២ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៨) ។
៤. បង្គាប់ឲ្យចុងចម្លើយបង់ប្រាក់ចំនួន ១០០ ដុល្លារអាមេរិកក្នុង ១ ខែ ឲ្យទៅដើមចោទ គិតត្រឹមថ្ងៃចុងក្រោយជារៀងរាល់ខែ ក្នុងអំឡុងពេលគិតចាប់ពីថ្ងៃដែលសាលក្រមនេះចូលជាស្ថាពររហូតដល់ឈ្មោះ សុក សុជាតិ ដែលបានកត់ត្រានៅក្នុង **ចំណុច ២** ខាងលើនេះក្លាយជានីតិជន។
៥. បង្គាប់ឲ្យចុងចម្លើយបង់ប្រាក់ចំនួន ១០០ ដុល្លារអាមេរិកក្នុង ១ ខែ ឲ្យទៅដើមចោទ គិតត្រឹមថ្ងៃចុងក្រោយជារៀងរាល់ខែ ក្នុងអំឡុងពេលគិតចាប់ពីថ្ងៃដែលសាលក្រមនេះចូលជាស្ថាពររហូតដល់ឈ្មោះ សុក សុជាតា ដែលបានកត់ត្រានៅក្នុង **ចំណុច ៣** ខាងលើនេះក្លាយជានីតិជន។
៦. បែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិនីមួយៗ ដែលបានកត់ត្រានៅក្នុង “បញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិរួម” នៃឧបសម្ព័ន្ធ ដូចខាងក្រោមនេះ ៖
 - ក. ដីចំណុច ១. ដែលកត់ត្រានៅក្នុង “បញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិរួម” នៃឧបសម្ព័ន្ធជាកម្មសិទ្ធិអវិភាគរវាងដើមចោទ និង ចុងចម្លើយក្នុងចំណែកម្នាក់ៗចំនួន ១ ភាគ ២។
 - ខ. ដីចំណុច ២. ដែលកត់ត្រានៅក្នុង “បញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិរួម” នៃឧបសម្ព័ន្ធជាកម្មសិទ្ធិអវិភាគរវាងដើមចោទ និង ចុងចម្លើយក្នុងចំណែកម្នាក់ៗ ចំនួន ១ ភាគ ២ ។

គ. ឡានចំណុច ៣. ដែលបានកត់ត្រានៅក្នុង “ បញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិរួម ” នៃឧបសម្ព័ន្ធ
ជាកម្មសិទ្ធិរបស់ចុងចម្លើយ។

ឃ. ម៉ូតូចំណុច ៤. ដែលបានកត់ត្រានៅក្នុង “បញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិរួម” នៃឧបសម្ព័ន្ធ
ជាកម្មសិទ្ធិរបស់ដើមចោទ។

ង. ប្រាក់សន្សំចំណុច ៥. ដែលបានកត់ត្រានៅក្នុង “ បញ្ជីទ្រព្យសម្បត្តិរួម ” នៃ
ឧបសម្ព័ន្ធជាកម្មសិទ្ធិចុងចម្លើយ។

ច. បង្គាប់ឲ្យចុងចម្លើយបង់ប្រាក់ចំនួន ១.៤៦២,៥ ដុល្លារអាមេរិកឲ្យទៅដើមចោទ។

៧. ច្រានចោលពាក្យសុំដែលដើមចោទទាមទារទៅចុងចម្លើយឲ្យបង់អាហារកិច្ច។

៨. ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីចែកជា ២ ចំណែក ដោយ ១ ផ្នែកគឺជាបន្ទុករបស់ដើមចោទ ផ្នែក
ដែលនៅសល់គឺជាបន្ទុករបស់ចុងចម្លើយ។

សាលក្រមនេះ ត្រូវបានប្រកាសនៅសវនការជាសាធារណៈ នៅថ្ងៃទី ១២ ខែ សីហា
ឆ្នាំ ២០២០ ។ ក្នុងករណីដែលប្តឹងឧទ្ធរណ៍ ត្រូវតែធ្វើឡើងនៅក្នុងរយៈពេល ០១
(មួយ) ខែ គិតចាប់ពីថ្ងៃបានទទួលការបញ្ជូនលិខិតសាលក្រមនេះ។

ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ទី២កើត ខែភទ្របទ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស.២៥៦៤
ខេត្តបាត់ដំបង, ថ្ងៃទី ១២ ខែ សីហា ឆ្នាំ២០២០
ចៅក្រម

ឧបសម្ព័ន្ធ

បញ្ជីប្រព័ន្ធសម្បត្តិរួម

១. អចលនវត្ថុ

“ទីតាំងដី” ផ្លូវលេខ..... ភូមិ..... ឃុំ..... ស្រុក..... ខេត្តបាត់ដំបង
“លេខក្បាលដី”

២. អចលនវត្ថុ

“ទីតាំងដី” ផ្លូវលេខ..... ភូមិ..... ឃុំ..... ស្រុក..... ខេត្តបាត់ដំបង
“លេខក្បាលដី”

៣. រថយន្ត

“ប្រភេទ” ទេសចរណ៍
“ម៉ាក” LEXUS RX300
“ពណ៌” ស
“កម្មសិទ្ធិករ” ចុងចម្លើយ
“អាសយដ្ឋាន” ផ្ទះលេខ ០០ ផ្លូវ ០០ សង្កាត់មនោរម្យ ខណ្ឌ៧មករា ភ្នំពេញ
“ផ្លាកលេខ”-.....

៤. ម៉ូតូ

“ប្រភេទ” ស្រី
“ម៉ាក” YAMAHA QBIX
“ពណ៌” ខ្មៅ
“កម្មសិទ្ធិករ” ដើមចោទ
“អាសយដ្ឋាន” ផ្ទះលេខ ០០ ផ្លូវ ០០ សង្កាត់មនោរម្យ ខណ្ឌ៧មករា ភ្នំពេញ
“ផ្លាកលេខ”-.....

៥. ប្រាក់សន្សំ

“ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ” ធនាគារ..... សាខា.....

“ប្រភេទ និង លេខគណនី” ប្រាក់សន្សំធម្មតា *** *** ***

“ឈ្មោះម្ចាស់គណនី” ចុងចម្លើយ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

លេខ៖

លិខិតបញ្ជាក់ការចូលជាស្ថាពរនៃសាលក្រម

យើង ក្រឡាបញ្ជីសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

-បានឃើញ មាត្រា ២៦៤ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ។

-បានឃើញ សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណី លេខ ចុះថ្ងៃទី ... ខែ ... ឆ្នាំ ... របស់សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ។

-បានឃើញ សាលក្រមរដ្ឋប្បវេណី លេខ ចុះថ្ងៃទី ... ខែ ... ឆ្នាំ ... របស់សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ។

-បានឃើញ របាយការណ៍អំពីការបញ្ជូន ចុះថ្ងៃទី ... ខែ ... ឆ្នាំ ... ស្តីពីការបញ្ជូនសេចក្តីចម្លងនៃសាលក្រម
រដ្ឋប្បវេណី លេខ ... ចុះថ្ងៃទី ... ខែ ... ឆ្នាំ ... របស់សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ បញ្ជាក់ថាដើមចោទឈ្មោះ ... បាន
ទទួលនៅថ្ងៃទី ... ខែ ... ឆ្នាំ ... ។

-បានឃើញ ពាក្យសុំឱ្យបញ្ជាក់ការចូលជាស្ថាពរនៃសាលក្រម ចុះថ្ងៃទី ... ខែ ... ឆ្នាំ ... របស់លោក.....
មេធាវីតំណាងដោយអាណត្តិឱ្យដើមចោទ ដែលមានខ្លឹមសារសុំបញ្ជាក់ការចូលជាស្ថាពរនៃសាលក្រមលេខ ... ចុះថ្ងៃទី
... ខែ ... ឆ្នាំ ... របស់សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ។

បញ្ជាក់ថា

១-សាលក្រមរដ្ឋប្បវេណី លេខ ចុះថ្ងៃទី ... ខែ ... ឆ្នាំ ... របស់សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ បានចូលជា
ស្ថាពរគិតចាប់ពីថ្ងៃទី ... ខែ ... ឆ្នាំ... រួចហើយ។

២-លិខិតបញ្ជាក់ការចូលជាស្ថាពរនៃសាលក្រមនេះ ចេញឱ្យសាមីខ្លួនដើម្បីយកទៅប្រើប្រាស់តាមច្បាប់។

ថ្ងៃ..... ខែ..... ឆ្នាំ..... ស័ក ព.ស.
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ.....

ក្រឡាបញ្ជី

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

លេខ៖

រូបមន្តអនុវត្តសាលក្រម

យើង ក្រឡាបញ្ជីសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

- បានឃើញ មាត្រា ៣៥៤, ៣៥៥, ៣៥៧ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៧០៦/០២១ ចុះថ្ងៃទី ០៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៦ ។
- បានឃើញ សំណុំរឿងរដ្ឋប្បវេណី លេខ ចុះថ្ងៃទី ... ខែ ... ឆ្នាំ ... របស់សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ។
- បានឃើញ សាលក្រមរដ្ឋប្បវេណី លេខ ចុះថ្ងៃទី ... ខែ ... ឆ្នាំ ... របស់សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ។
- បានឃើញ ពាក្យសុំរូបមន្តអនុវត្តសាលក្រម ចុះថ្ងៃទី ... ខែ ... ឆ្នាំ ... របស់លោក..... មេធាវីតំណាងដោយអាណត្តិឱ្យដើមចោទឈ្មោះ.....។

សូមបញ្ជាក់អំពីខ្លឹមសារនៃការអនុវត្តដូចខាងក្រោម៖

ម្ចាស់បំណុល៖ ឈ្មោះ មានទីលំនៅបច្ចុប្បន្នស្ថិតនៅផ្ទះ..... ផ្លូវ..... សង្កាត់..... ខណ្ឌ..... ខេត្ត/រាជធានី.....។

អោបអនុវត្តដោយបង្ខំ៖ តាមអំណាចសាលក្រមរដ្ឋប្បវេណីលេខ ចុះថ្ងៃទី ... ខែ ... ឆ្នាំ ... ត្រង់ចំណុចទី នៃសេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់។

ភូមិបំណុល៖ ឈ្មោះ មានទីលំនៅបច្ចុប្បន្នស្ថិតនៅផ្ទះ..... ផ្លូវ..... សង្កាត់..... ខណ្ឌ..... ខេត្ត/រាជធានី.....។

សេចក្តីនេះ ព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទ្រង់ត្រាស់បង្គាប់មកស្ថាប័នអនុវត្ត ឱ្យសម្រេចតាមសាលក្រមស្ថាពរនេះ និងឱ្យអាជ្ញាធរសាធារណៈ ជួយអនុវត្តសាលក្រមនេះ បើមានសំណូមពរត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់។

ថ្ងៃ..... ខែ..... ឆ្នាំ..... ស័ក ព.ស.
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ.....
ក្រឡាបញ្ជី